BUDAPEST, 1942. MÁJUS 27. — II. ÉVFOLYAM 22. SZÁM.

MAGYAR FUTÁR

RAJNISS FERENC LAPJA

A TENGELYHATALMAK SZABADSÁGHARCA

Ára: 20 filler

HONVÉDEK

A szovjetfronton a támadások és ellentámadások sűrűsödő sorozataiból kibomlik az óriás arányú tavaszi hadjárat, amelynek történelmi küzdelmeiben ott harcol szívvel-lélekkel a magyar honvéd is, európai szövetségeseinek oldalán. A hadijelentések gyakran emlékeznek meg a magyar egységek bátor, határozott és eredményes fegyvertényeiről s a magyar nép büszke szeretettel és szívének minden jókívánságával fordul a hadak útját járó legjobb fiai felé. A világerők döntő birkózása, nemzeti jövendőjét védő cselekvésre szólította a magyart. Ösztön, hivatás, meggyőződés, hit és akarat állított bennünket Európa szabadságharcának véres forgatagába s a honvéd rendíthetetlenül küzd a végső győzelemig, hogy hosszú békét, rendet, nyugalmat, fejlődést és boldogulást biztosítson áldozatával — a magyar hazának!

Heitz, tüzérségi tábornok a frontszakaszán küzdő magyar csapatoknak köszönetét fejezi ki hősies magatartásukért. A magyar csapatok parancsnokának egyúttal átadta megérdemelt kitüntetését: a Vaskeresztet.

A tengely haderő különleges beosztású magyar, német és olasz katonái együttesen kelnek át egy folyamon.

Honvédtüzérek előnyomulása szovjetföldön.
(Fényképpályázat: Manninger Vilmos hadnagy felvétele)

HONVÉDHŐSÖK HADIKITÜNTETÉSE

1. A Magyar Érdemrend nagykeresztjének hadidíszítményes csillaga, a kardokkal.

2. A Magyar Koronás Nagy Aranyérem a hadiszalagon, a kardokkal.

3. A Magyar Érdemrend lovagkeresztje a hadiszalagon, a kardokkal.

4. A Magyar Koronás Bronz Érem a hadiszalagon.

5. A Magyar Arany Vitézségi Érem a hadiszalagon.

A SZABADSÁGHARCBAN

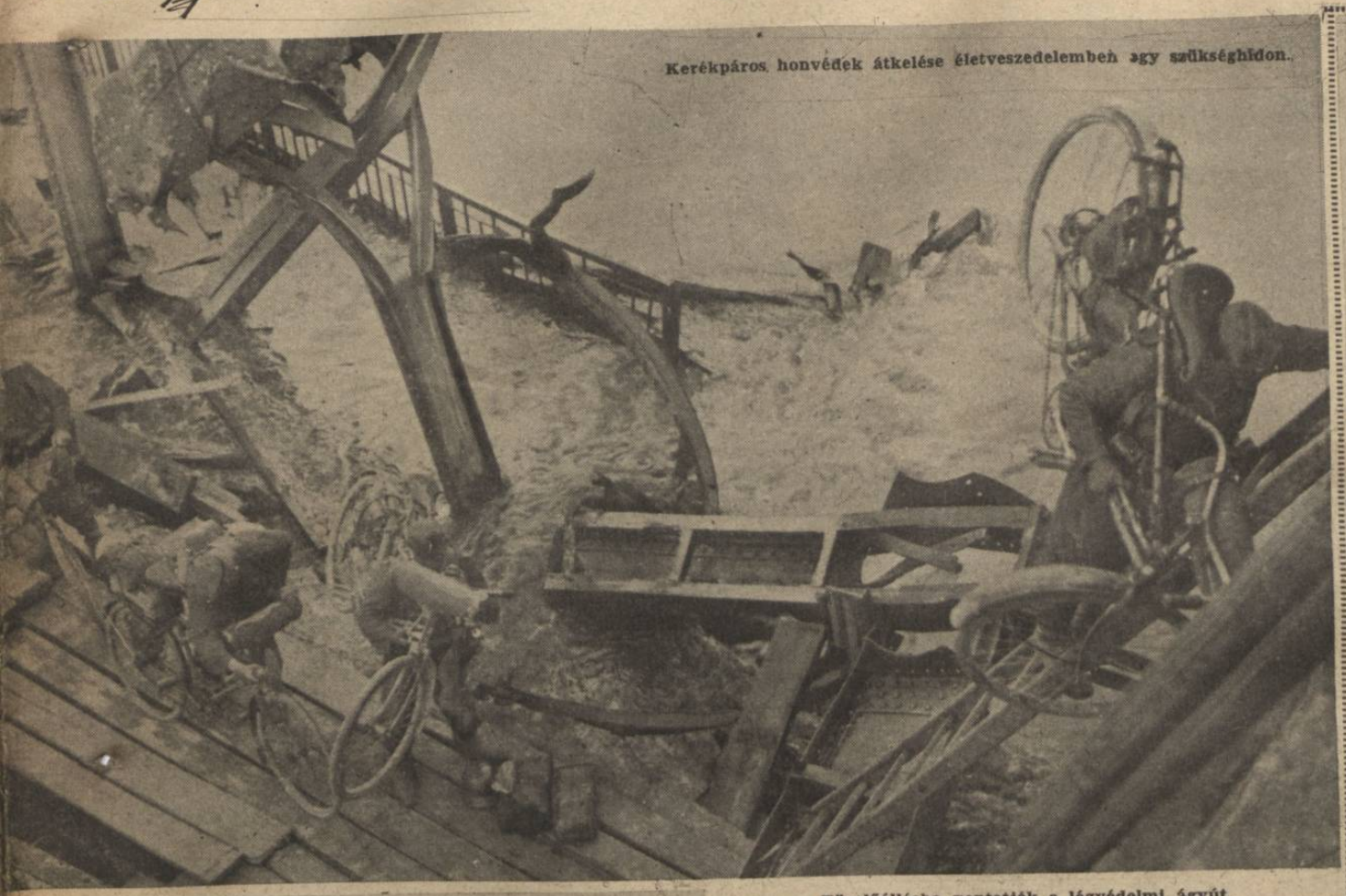

Kerékpáros honvédek átkelése életveszedelemben egy szükséghídon.

Magyar és német katona együtt vizsgálja a sártengerben összelőtt nagy szovjet tankot.

Tüzelőállásba vontatják a légvédelmi ágyút.

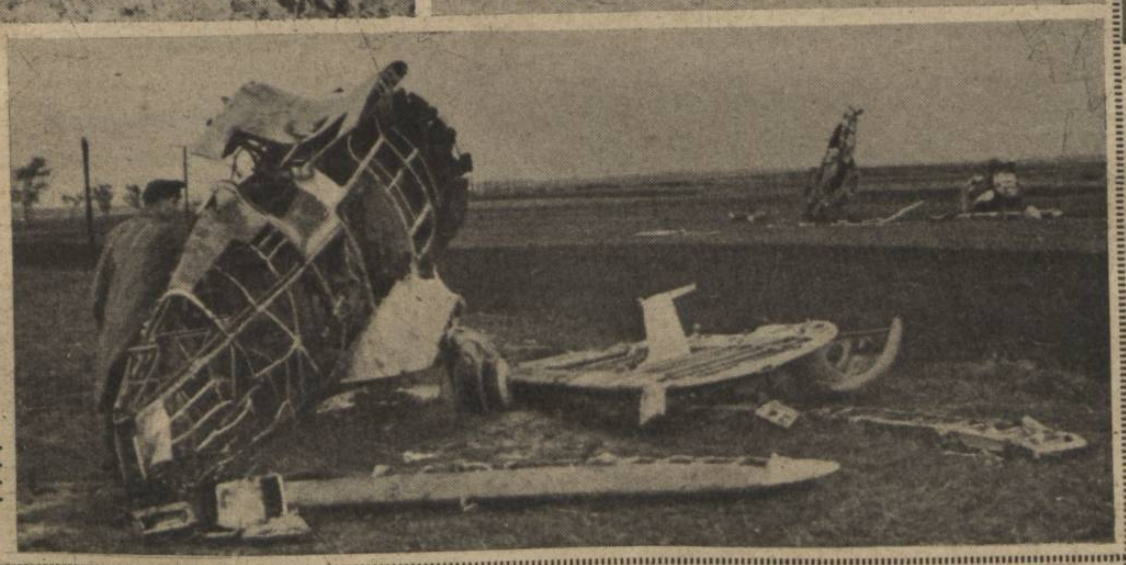

Szovjetrepülőgépek temetője... A Raták mélytámadásra indultak — és idejutottak a magyar légelhárítás tüzében.

GENERSICH BÉLA szds. Dícsérő Elismerés a hadiszalag adományozása mellett.

HAJDU PÁL fhdgy. Kormányzói dícsérő elismerés a hadiszalagon, a kardokkal.

KISS BÉLA hdgy. Kormányzói dícsérő elismerés a hadiszalagon a kardokkal.

Dr. NEZSÉNYI EGON tart. hdp. őrmester. Ezüst vitézségi érem.

MEGYERI ANDRÁS szkv. Magyar bronzérem hadiszalaggal.

BÁNYAY TIBOR szkv. Vitézségi kisezüst.

BAKA IMRE szkv. Magyar bronz vitézségi érem.

CZUCZOR ISTVÁN tiz. Magyar bronz vitézségi érem.

BAK JÁNOS honvéd. Vitézségi bronzérem.

PETRIK JÓZSEF honvéd. Vitézségi bronzérem.

6. A Magyar Nagy Ezüst Vitézségi Érem.

7. A Magyar Kis Ezüst Vitézségi Érem a hadiszalagon

8. A Magyar Bronz Vitézségi Érem a hadiszalagon.

„Kis kacsa fürdik...”

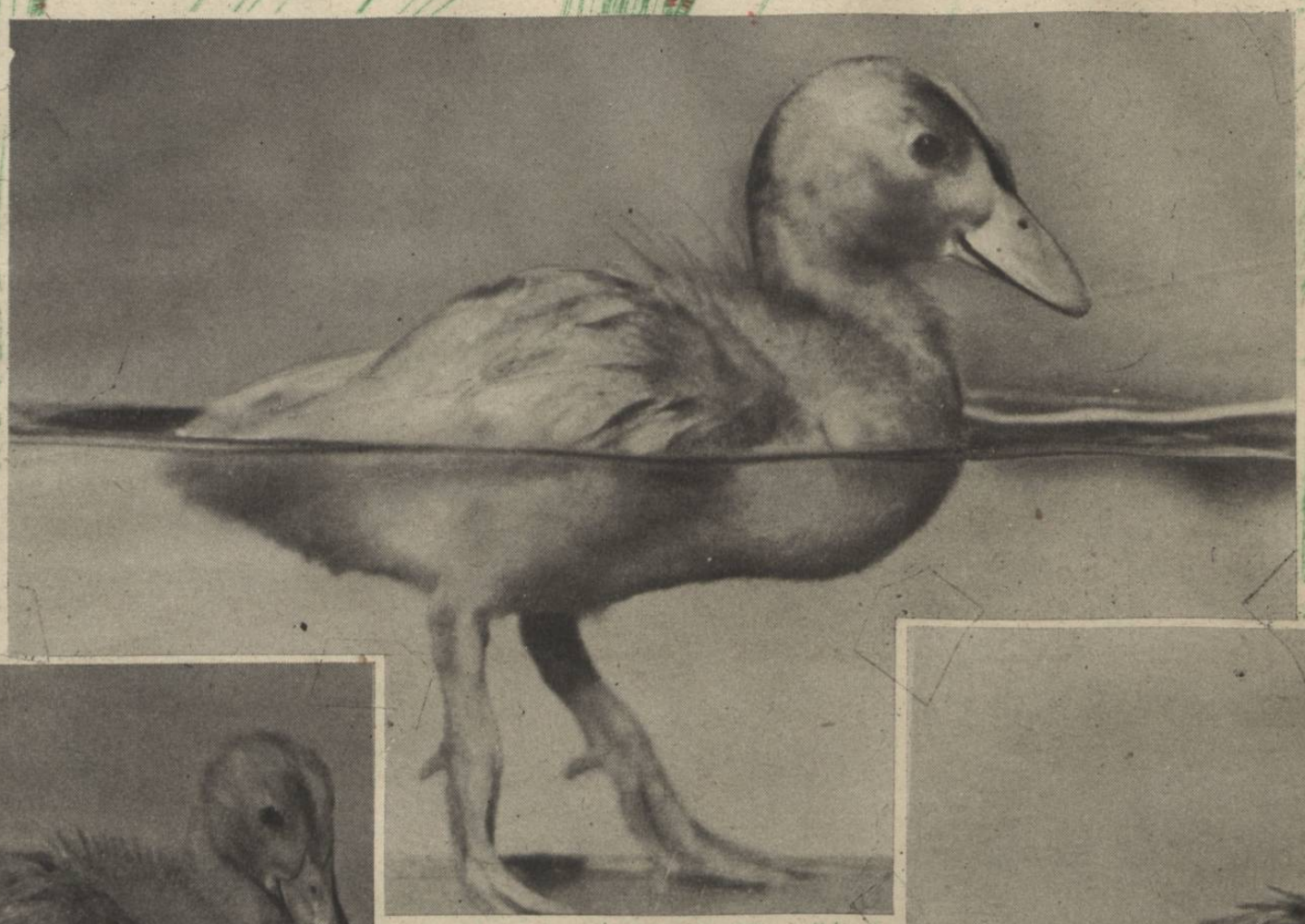

1 Ez a kis kacsa csak éppen hogy kibújt a tojásból és máris a tudományos fényképezés áldozata lett... A természetbúvár meg akarta vizsgálni a sekély vízben a kis kacsa első úszó próbáját. A tojáshéjból a vízbe tett kacsa először néhány lépést tesz a vízben.

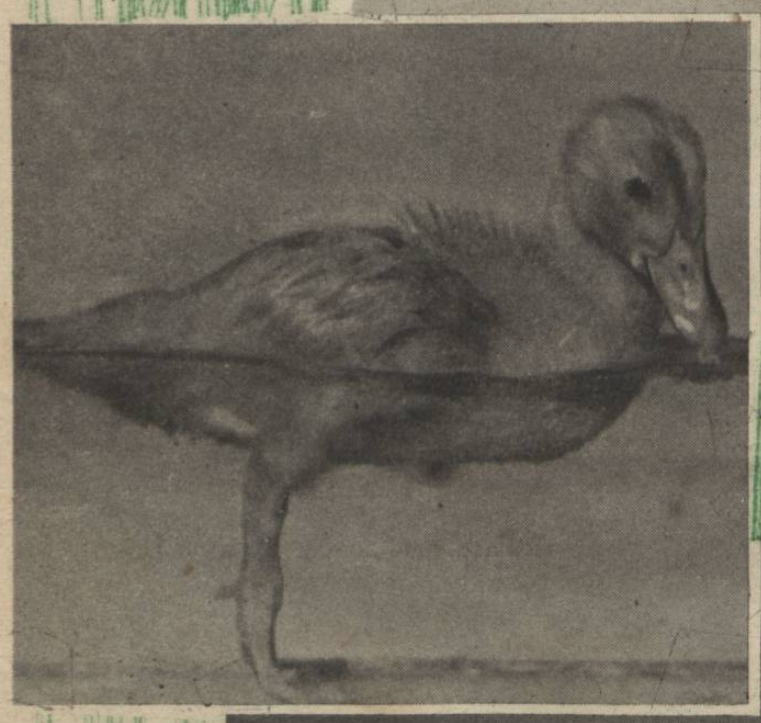

2 Ahogy a víz a melléig ér, egyszerre csak nyugtalan lesz a kis kacsa, ágaskodik s a csőrével a vizet kémleli. Az anyját nem engedték hozzá, hogy megsúgja neki a nagy titkot...

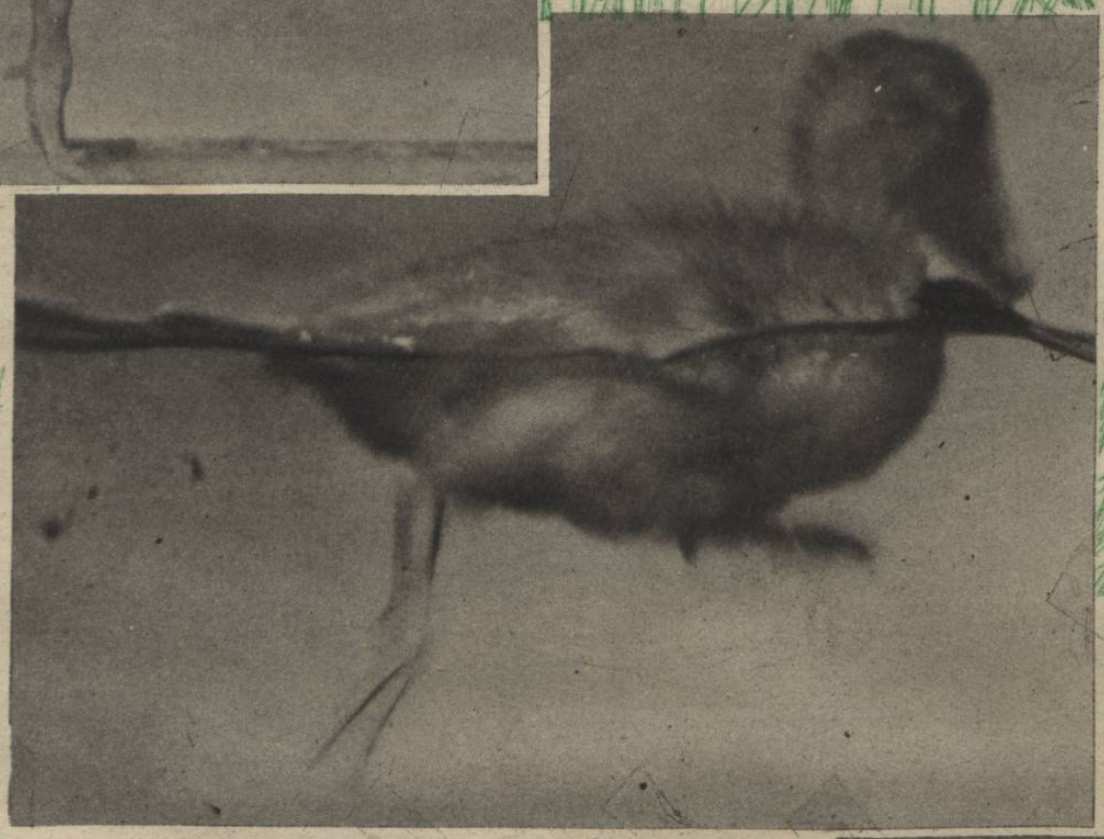

3 Ijedten emelkedik felfelé a kis kacsa s nagy igyekezetében már csak egy lábon áll a talajon, amikor az ősi ösztön tudalmával elfogja a jóérzés...

4 ... és anélkül, hogy tudná a kis teremtés, egyszerre csak felhúzza a másik lábát is s rábízza magát a vízre. Úszik, mintha már százszor próbálta volna biztonságos érzéssel.

5 Néhány perc még, néhány tapogatódzó mozdulat és úszóművész lett a kis kacsából...! Megható a természet csodája s a mama büszkesége a parton, ahogy kicsinye vígan feléje igyekszik.

HÉTRŐL HÉTRE

V.

Tábori levelet

hozott a posta a Magyar Futár szerkesztőségébe, a keleti harctérről. Egyszerű hangú, magyar levelet, amelynek minden sora a szívünkbe markolt s végtelennek tetsző távolságokon át hazacsillogtatta a szeretetnek és a gondoskodásnak honvédlelkületét. Akik elmentek, csatába szállni a vörös pokol ellen, akik az élet és a halál sorsát hordozzák erős vállaikon, az esti csöndben, s a ritka pihenőn csak hazagondolnak, itthoni, sorsüldözött véreikről beszélgetnek s megajánlják a segítséget is. Ezt olvastuk a tábori levélben: „A . . . . . gépkocsi és sebesültszállító oszlop tisztikara és legénysége 1250 pengőt gyűjtött össze önkéntes adakozással, olyan többgyermekes árvízkárosult család hajlékának felépítéséhez, ahol a családfő a tél folyamán katonai szolgálatot teljesített Szovjetoroszországban. Amidőn ezt az összeget a szerkesztőség címére postára adjuk, azt kérjük a Főszerkesztő úrtól, hogy közölje velünk a megsegített család címét, hogy életkörülményeiket a jövőben is figyelemmel kísérhessük s adandó alkalommal támogatásukra lehessünk . . .“ Az otthon a katonák segítésére gondol s a magyar katona az otthont akarja megsegíteni. Áldott legyen ez a lelki összeforradás, ez a kölcsönös segítőkészség, amely a frontot és a hazát összeköti! Boldogan teljesítjük a harctéri kérést s a Magyar Futár kiegészíti a sajátjából az 1250 pengőt olyan összegre, hogy abból tisztes, tágas porta épülhessen, erős falakkal, szép cserepes fedéllel egy harcos magyarnak, akinek házát itthon az árvíz elsodorta. A veranda elé pedig odaültetünk két sudár jegenyét, hirdetni halk zúgással a szelek járásán, az örök honvédbecsületet . . .

Várakozás

és sok helyén a világnak, sunyi leselkedés terpeszkedik meredten és bénítóan a nemzetközi életre. Ezerfelé — várnak valamit . . . Az angolszász tőzsdéken sápadtan kódorognak az ügynökök s káprázik a szemük az árfolyamok ijedt ingadozásától. A nagy spekulánsok tétlenül lesik a híreket. Az áruhalmozók beleőrülnek a rejtelmes kérdésbe, hogy adjanak, vagy vásároljanak? A politika nemzetközi kalandorai óvatosan szimatolják a széljárást. Milliárdos vállalkozások csak holnap akarnak dönteni üzletkötéseikről, — mindig holnap. Kötvények, értékpapírok, arany, gyémánt, vas, acél, alumínium, szén, gyapot és fegyver boszorkánytáncából kivisít a reszketés, a félelem és a bizonytalanság London és New York börzéin. Hiába rikoltozik a sajtó, mert az igazságot az árfolyamjelentések rideg számoszlopai árulják el. A nagy cápák óvatosak, leselkedésük megrontja a termelést s a kis zsidó csukák a tőzsde körül, hisztérikus mohósággal felverik az árakat, hogy még idejében bezsebelhessék a háborús hasznot . . . Hullafoltos az angolszász közgazdasági élet s elárulja a hadvezetés halálos gyöngeségeit. Terveznek, szónokolnak, ígérgetnek és várnak valamire s ez az ideges, befelé remegtető lelkiállapot átragad a semleges és szorongatott országokra is. Sikertelenül próbálkozik már Anglia új „szövetségesek“ beugratásával a véres döntésbe, mert a semleges országok is megkapták az angolszász betegséget s lázasan, kiatartóan, konokul várakoznak csakúgy, mint Churchill úr a múló esztendők szürke pókhálójának sarkában . . . Várni, várni, amíg eldördül az ég, leszakadnak a villámok s fegyveres táborokat roncsolnak semmibe, ijesztő pusztulásba! Akkor azután már könnyű lesz állást foglalni csak ide — s nem oda, ahol lecsapott a mennykő . . . Anglia pedig haragszik a tanítványaira, hogy túlszorgalmasan bemagolták a London felől áradó leckét s a brit propaganda szánalmas hazugságai helyett, a kharkovi viharsarok híreit lesik — a végleges igazodáshoz . . .

A zsidó birtokok

igénybevételére vonatkozó törvényjavaslat a t. Ház elé került s a hivatalos számítások szerint, a javaslat elfogadásával 700.000 kataszteri hold mezőgazdasági és 500.000 hold erdőgazdasági ingatlan visszakerül a magyarság kezébe. A zsidó tulajdonosok, a kataszteri tiszta jövedelem alapján kiszámított térítést kapnak, 30 év alatt törlesztendő 3.5 százalékos kamatozású kötvényekben. Az élő és holt felszerelésért megállapított térítést zárolt számlára, de készpénzben kell kifizetni a zsidó birtokosoknak. A törvény hatálybalépésétől számított 60 napon belül, a zsidó bérlőknek is fel lehet mondani s azok élő és holt felszerelését, a tulajdonos a teljes és valóságos érték részletekben történő megfizetésével, átveheti. A zsidó birtokok átvételének hatálya kiterjed a részvénytársaságokra, egyesületekre és egyéb jogi személyekre is, ahol a vezetők, az igazgatóság, a felügyelőbizottság, vagy a tőketulajdonosok többsége zsidó. A földmívelésügyi miniszter, éredekelt minisztertársaival együtt azt is megállapíthatja az ingatlantulajdonos részvénytársaságról, hogy zsidók irányítása alatt áll. A világháborúban magas katonai kitüntetésben részesített zsidók, a legalább 75 százalékos hadirokkantak és az életüket kockáztató zsidó ellenforradalmárok 100 hold ingatlant megtarthatnak s kérelmükre még 400 holdat élethossziglan bérelhetnek. Gyár, bánya, iparvagy fürdőtelep céljait szolgáló és a városok s községek belterületén lévő beépített ingatlanok nem tartoznak a törvény hatálya alá s nem lehet igénybevenni olyan területeket sem, amelyek ipariüzem folytatásához szükséges bányatermékeket szolgáltatnak. A törvényjavaslat egyes szakaszai az öröklés útján, nem zsidónak számító unokák és gyermekek birtokába került zsidó ingatlanok és a méltánylást érdemlő mentesítések tárgyában intézkednek s bizonyosra vehető, hogy a parlamenti vita, az egyébként üdvös javaslatnak kivételezési szakaszai körül indul meg, különös tekintettel, a zsidóság városi ingatlanaira . . .

Az ipari munkásnak

15 napi felmondás jár, — ezt az üdvös ítéletet a magyar törvénykönyv alapján indokolta meg egy kolozsvári bíró. Az Új Magyar Munkás érdekesen foglalkozik evvel a nagyjelentőségű kérdéssel s a következőket írja: „A felmondás az ipari munkásság előtt úgyszólván ismeretlen, a munkások nagyrésze egyik napról a másikra kerül az utcára, minden felmondás nélkül kezébe kapja a könyvét, azután fel is út, le is út. Nagyon kíváncsiak vagyunk ennek az ítéletnek további sorsára, mert — őszintén szólva — nem merjük remélni, hogy azokon a bíróságokon, ahova felebbezés folytán kerülni fog, szintén ilyen szépen (a munkás érdekei szerint) keresztülcsúszik. Mert hát szólni kell arról a szedte-vedte joggyakorlatról, ami ezen a téren fennáll. Egymással teljesen ellentétes álláspontot képviselő ítéletek egész tömkelege és a munkajognak egész zavaros területe sem mutat olyan felfordulást, ami ezen a téren uralkodik. A szóban levő esetben a törvény úgy rendelkezik (liberális alternatíva), hogy a felmondás tizenöt nap. Ide, hogy egyszerűen érthető legyen, pontot kellett volna tenni, de nem így történt, hanem következik a zavar és félreértés alapja: következik a „ha“ a felek másként nem egyeztek, vagy a gyári munkarend másként nem intézkedik . . . Van tehát egy törvényünk arról, hogy a gyári munkásnak tizenötnapi felmondás jár, de ezt a törvényt a munkaadók éppen a törvény kétféleképpen értelmezhető fogalmazása segítségével úgy ültették át a gyakorlatba, hogy a gyárak nem ismerik a munkásokkal szemben felmondási kötelezettségüket. Hatvan éves a törvény és olyan a fogalmazása, hogy a kolozsvári bírót is megtévesztette. Ezideig tudniillik, a bíróságok nem folytatták azt a gyakorlatot, hogy a gyári munkarend imperatív kikötéseivel szemben igazat adtak volna a munkásnak. Nem fér hozzá kétség sem, hogy mindaz, ami a kolozsvári bíró ítéletében indokolás, elfogadható, mert hiszen, ha a törvényhozó felmondást írt, akkor azt is akart, továbbá nehéz elhinni azt, hogy ezzel a mézes madzaggal a munkásokat akarták volna becsapni. Magyar törvényről ilyet feltételezni nem szabad és éppen ezért van igaza a kolozsvári bírónak, aki az eddigi gyakorlattal teljesen ellenkező nézeten van, de nézetét elfogadhatóan meg is indokolja . . .“ A magyar ipari munkásság érdekében, nagy figyelemmel kísérjük a fellebbezés sorsát.

„A szellem népe . . .“

Bárhogy is vigyáznak, kiütközik szavukból a rejtett gőg, a jogtalan fölényeskedés és az idegenségből hozott kiváltságok védelmének dühe. Bármennyire próbálnak alkalmazkodni a mulandónak hitt jelenhez, hogy megdöntésére titokban szervezkedhessenek, a zsidó vezetők elárulják lépten-nyomon azt a gondolkodásmódot, amelyet nyíltan, görcsös igyekezettel megtagadnak. Azt írja az egyik zsidó felekezeti lap cikkírója a szebb zsidó jövő idézgetésével, hogy „a szellem népe, kényszerítve a kor parancsától, az intellektuális pályák helyett ipari és mezőgazdasági pályán keresi boldogulását . . .“ Érdemes elgondolkodni ezen a szemérmetlen mondaton, amelyben az a főállítás, hogy a magasabbrangú, a nagyobb feladatokra teremtett zsidó, külső kényszer következtében, ipari és mezőgazdasági munkára kell, hogy elpocsékolja kiváltságra jogosító képességeit . . . A „szellem népe“, itt a magyarok között, leszorult a népi hivatásának megfelelő intellektuális pályákról s most valami újat kénytelen kezdeni . . . Vád, panasz, sértődöttség és sértő összehasonlítás hetvenkedik ebben a zsidó öndicséretben. A magyarság milliói túrhatják a földet, dolgozhatnak arcuk verejtékével a bányákban, műhelyekben és gyártelepeken, — de a „szellem népe“, hogy kerülhetne hasonló, egyenlő sorba velük!? . . . Micsoda durva, barbár kívánság lenne a zsidó nép életfeltételeit olyan szűkre szabni, mint a honfoglaló népét, amely ezer esztendeje küzd vérrel, vassal a természet és a történelem mostohasága ellen?! A magyar nép fiait elfoglalta a mindennapi harc és kenyérkereset, a föld feltörése, a szegénység, az államalapítás és a nemzetvédelem, a zsidó pedig bejött műveletlenül, pajeszosan, szörnyű idegenségének kaftános vértezetében s megkezdte uzsorás kizsákmányolását a legszegényebbeknek. S amikor pénze volt, a második és a hurmadik nemzedékkel elfoglaltatta az értelmiségi pályákat, hogy még kevesebb magyar tudjon boldogulni a saját hazájában. Ez a „szellem népe“ s ezt a kifejezést merik használni, hogy megkülönböztessék magukat a vendégtűrő magyarságtól. Hosszú lesz a böjtje ennek a dölyfösködésnek!

A KORMÁNYZÓ ÚR
az „Ungvár" hősi halottainak emlékmű-leleplezésén

Leleplezték Csepelen az „UNGVÁR" hősi halottainak emlékművét

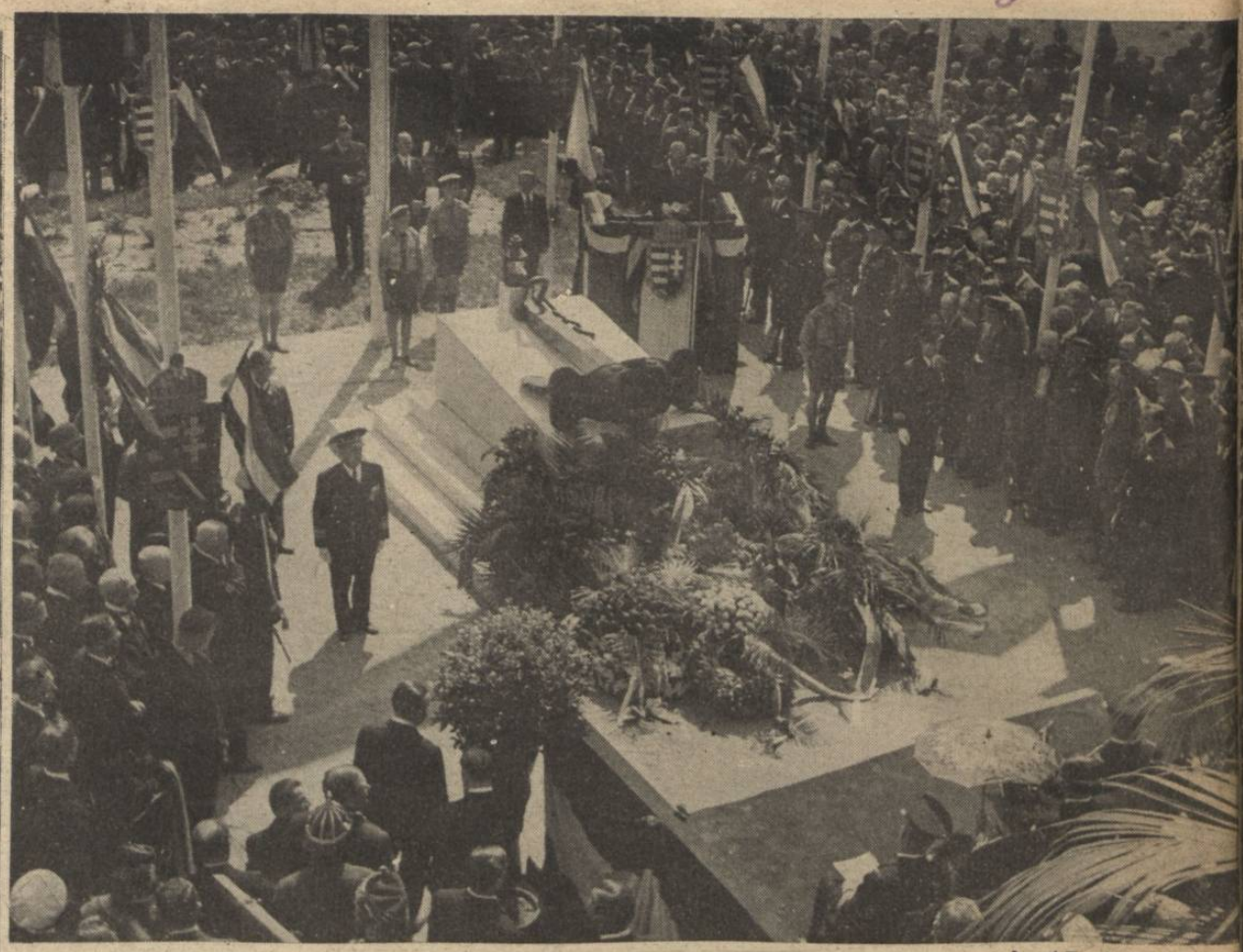

AZ „UNGVÁR" HŐSEINEK
leleplezett és megkoszorúzott emlékműve az ünnepség alatt

AZ „UNGVÁR" HŐSEINEK EMLÉKMŰVE

MAGYAR

„HÁRMAS FUTÁR"

a neve az új magyar kerékpár-találmánynak, a családi-biciklinek, mely két felnőttet és két gyermeket, vagy három felnőttet bír el. Az új kerékpár kétkerekű és a magyar szabadalmat már megkapta rá a feltaláló

ELBÚCSÚZOTT A HONVÉD-HADITUDÓSÍTÓ SZÁZAD

A HONVÉD-HADITUDÓSÍTÓ SZÁZAD PARANCSNOKA

UJSZÁSZY VEZÉRŐRNAGY búcsút vesz a budapesti napilapok frontra induló különtudósítóitól

PIROS PÜNKÖSD NAPJÁN

A KORMÁNYZÓ ÚR CSALÁDJÁVAL A TENISZMÉRKŐZÉSEN

KÉPHIRADÓ

MAGYAR-NÉMET TENISZMÉRKŐZÉS A RÓMA-KUPÁÉRT

KATONA MÉRKŐZÉS KÖZBEN

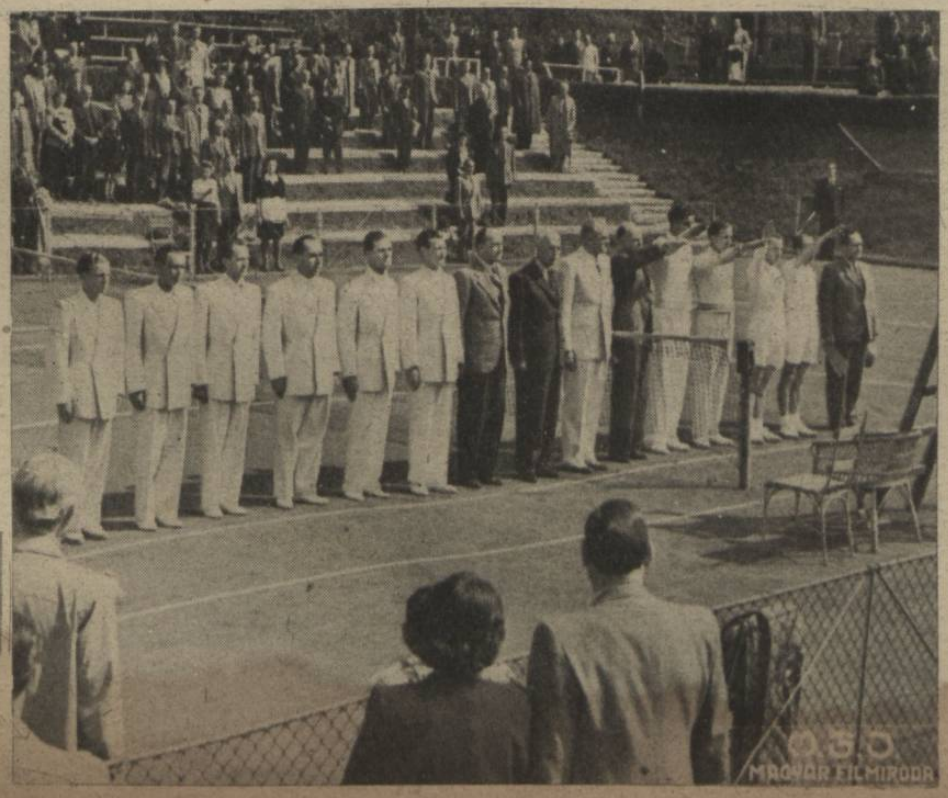

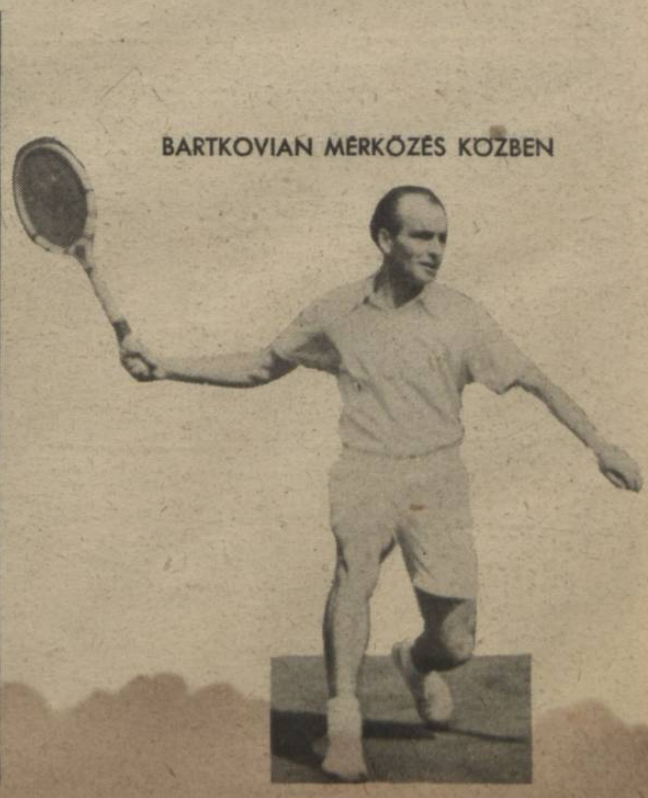

BARTKOVIAN MÉRKŐZÉS KÖZBEN

A HADVEZÉRI ÁLLÁS KERCS FÉLSZIGETÉN
Az áttörés két hőse az ütközet alatt: Középen elöl von Manstein vezérezredes hadseregfőparancsnok és mellette von Richthofen vezérezredes, a harcbavetett légi erők főparancsnoka, figyelik a támadás kifejlését

MANSTEIN VEZÉREZREDES
kiadja az utolsó intézkedéseket a támadó páncélos egységeknek

A kercsi erőpróba

A SZOVJET HARCKOCSI KÖZVETLEN KÖZELÉBEN!
Baloldalt az egyik német katona felugrik a mozgó páncélosra, a belsejébe vágni a robbanóanyagot s elől az elszánt harcos a hernyótalpak közé készül dobni gránátjait . . .
(Knödler életveszélyes felvétele)

170,000 fogoly, 1400 ágyú, 300 páncélkocsi, 4000 gépjármű, 350 lelőtt repülőgép, 16 elsülyesztett hajó s rengeteg halott és sebesült a szovjet végső vesztesége a kercsi harcokban. Rettenthetetlen bátorság, elszánt kezdeményezés és tüneményes új fegyverzet semmisítette meg a kercsi félszigeten a mélyen tagozott állásokban elkeseredett erővel védekező vörös csapatokat. **Mannstein** vezérezredes páncélosai és gyalogosai, **Loehr** és **Richthofen** vezérezredesek légi kötelékeivel együtt, lélegzetet elállító iramban törték össze az ellenállást s **Timosenko tehermentesítő támadása a kharkovi arcvonalon, a tavaszi hadjárat elkésett és végzetes erőltetésének bizonyult.** Kercs körül már minden csöndes s csak szétszórt, bujkáló szovjet katonákat szednek össze a tisztogató különítmények. **A félmilliónyi, kiválóan felszerelt hadseregből csak szánalmas foszlányok menekültek át a kaukázusi partokra, Kharkovnál pedig fellángolt az év legnagyobb csatája, amelyet a vörösök a kercsi példa szerint veszítenek el . . .**

A LOVAGKERESZTES HAGEMANN
ezredes az első elfoglalt kercsi szovjetállásban. Háta mögött, a földet remegtető tűzben összegörnyed a félelemtől a szovjet fogoly, de senki sem törődik vele . .

BOMBAZÁPOR ÉS FÜSTFELHŐ BORÍTJA KERCS VÁROSÁT
A zuhanóbombázók megakadályozzák a vörös csapatok elmenekülését . . .

dicsősége

A DÖRNIER 217,
a legfélelmetesebb zuhanó harcigép beleavatkozik az elkeseredett harcokba

A KERCSI FOGOLY VÖRÖS KATONA MELEG LEVEST KAP
A boldogságtól összeszűkül a szeme...

NÉMET PÁNCÉLOSOK A TŰZVONALBA INDULNAK

AZ ELSŐ NÉMET CSAPATOK A KERCSI TENGERPARTON
Az előtérben még vörös katonák húzódnak meg, de már csak az elszállításukat várják a pokolból...

TÜZÉRSÉGI ÁLLÁSVÁLTOZTATÁS
a hátráló ellenség üldözésében

FEODOZIA FELÉ IRÁNYÍTJÁK A RENGETEG SZOVJET FOGLYOT

MUNKÁBAN A TÜZÉRSÉG
s percre sem hagyja nyugodni a vörösöket

ELDÖRDÜL A GRÁNÁTVETŐ
a nagy kercsi áttörés közelharcában... A jobbszélső katona arcára kemény vonásokba rajzolódik a halálos elszántság és a döntés izgalma...

A KELETÁZSIAI

JAPÁN KERÉKPÁROS OSZTAG
átkelése az angolok által felrobbantott hídon

ÁTKELÉS A BURMAI MULMEIN-FOLYÓ KESKENY SZÜKSÉGHÍDJÁN
Az angol rombolások nem tudták feltartóztatni a japán rohamot

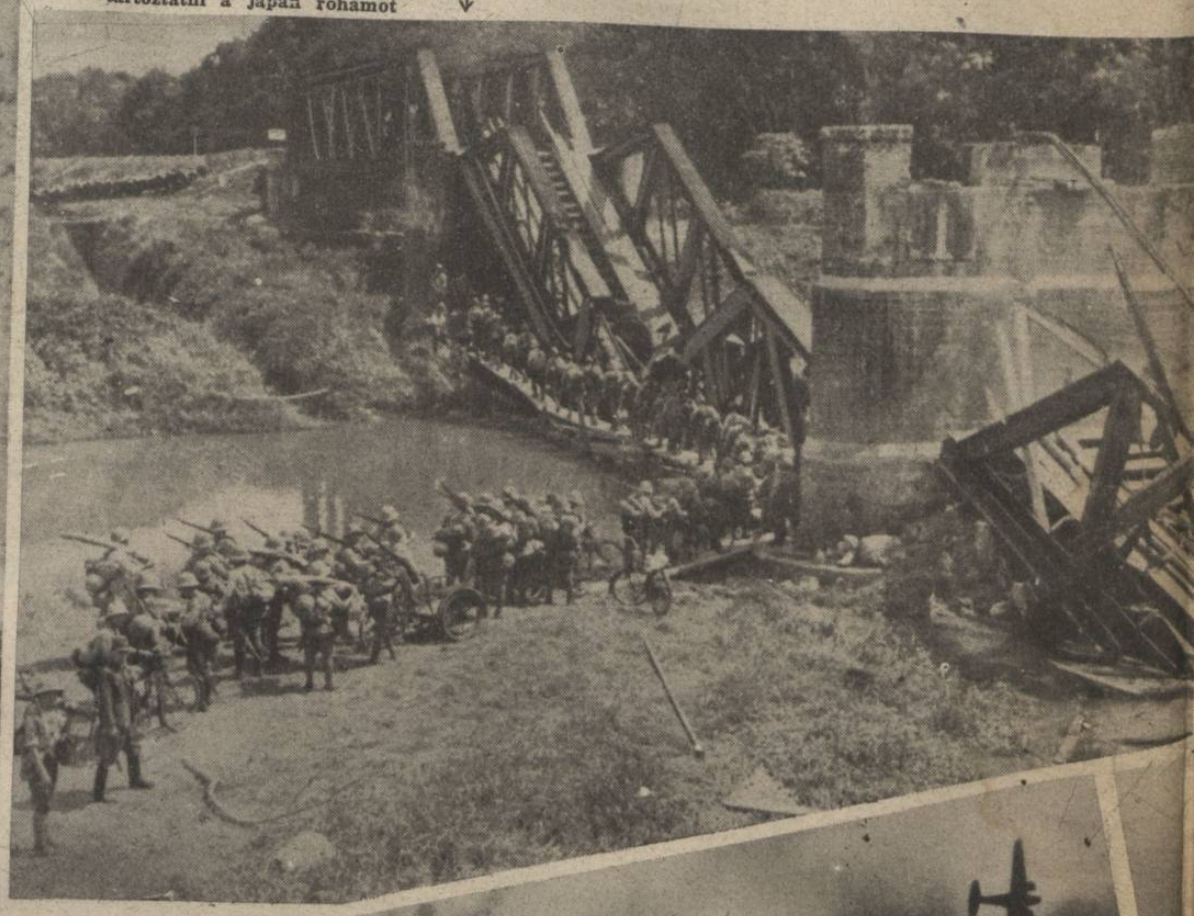

A BURMAI DZSUNGEL FÖLÖTT
A japán repülőgépekből kiugrálnak az ejtőernyősök, hogy a hatába kerüljenek a menekülő angol csapatoknak

FEHÉR SELYEMERNYŐK
libegnek a pálmák fölött, — sokszáz japán katona ereszkedik le a kiszemelt tisztásokra . . .

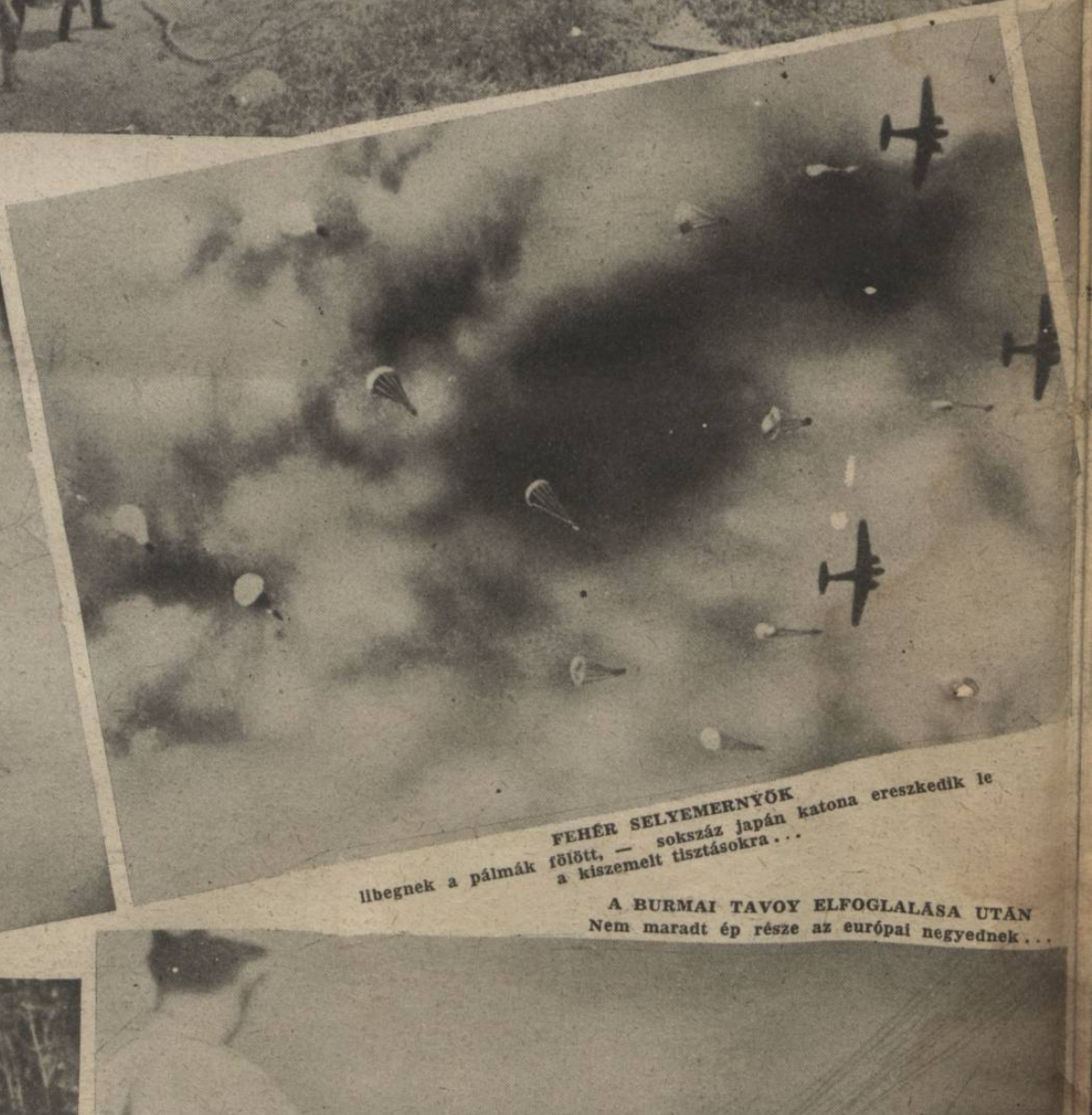

ZSÁKMÁNYOLT ANGOL HARCIKOCSIKON
és zsákmányolt benzinnel — előre! . . .

A BURMAI TAVOY ELFOGLALÁSA UTÁN
Nem maradt ép része az európai negyednek . . .

„ÚJ RENDˮ MEGTEREMTÉSE

JAPÁN PÁNCÉLOSOK feltartóztathatatlan előnyomulása az indiai határ felé

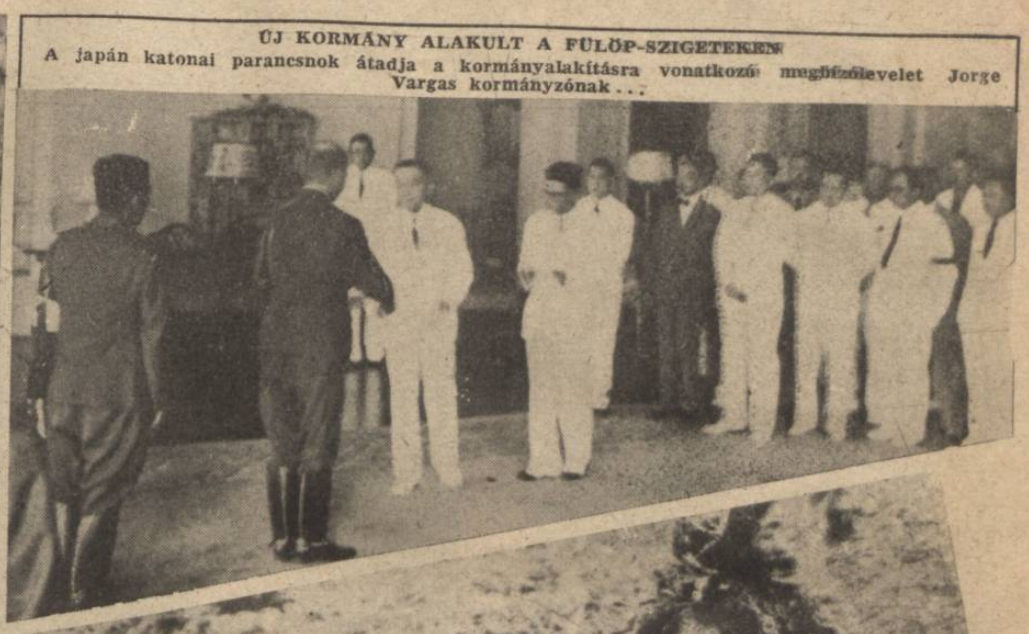

ÚJ KORMÁNY ALAKULT A FÜLÖP-SZIGETEKEN
A japán katonai parancsnok átadja a kormányalakításra vonatkozó megbízólevelet Jorge Vargas kormányzónak . . .

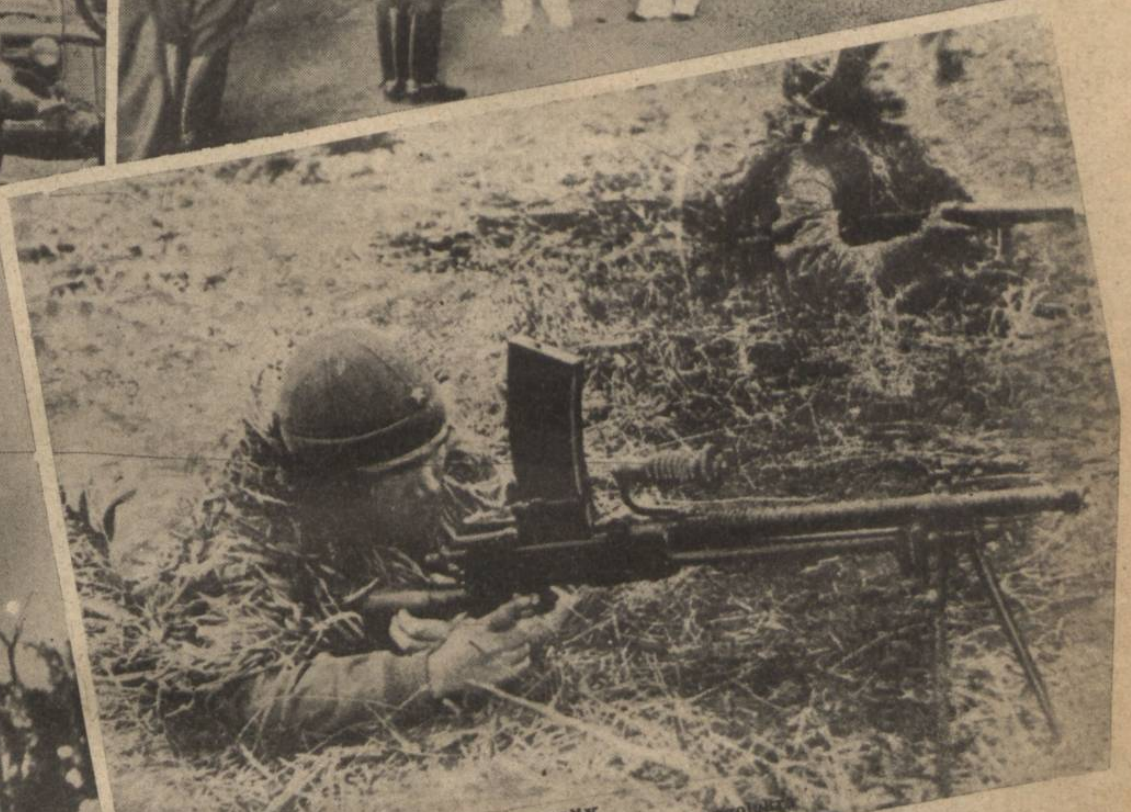

JAPÁN EJTŐERNYŐSÖK
a leszállás után meglepő géppuskatüzet indítanak az angolokra

AKIK MÁR SZERENCSÉSEN LEERTEK,
villámgyorsan összecsomagolják az ejtőernyőt s felkészülnek a harcra, amíg a többi harcos is földet ér

CSONTORÚ ÚTAKON,
tűző napfényben és fojtogató porban menetelnek a japán csapatok Mandalay felé

A MAGYAR FUTÁR első évfordulója

A **munka jogán** ünnepeljük meg a **Magyar Futár** megteremtésének és páratlan térfoglalásának első esztendejét, ezt a lázas, világtörténelmet formáló, hatalmas évet, amelynek hétről-hétre **hűséges krónikásai voltunk.**

Első köszöntésünk hatalmas olvasótáborunkhoz szál. Százezrek segítettek bennünket a nagy vállalkozásban, a keresztény jobboldali, dolgozó magyarok százezrei, kicsi falvakban és népes városokban egyaránt s az ő segítségük lehetetlennek látszó csodát valósított meg a magyar sajtóban, mert az első év folyamán **a Magyar Futár közel 18 millió példánya futott szét az ország területén ...**

A háborús bajokat mindannyian megéreztük, de a technikai előállítás fokozódó nehézsége, a pótanyagok használata s a beszerzési és szállítási korlátozások elkerülhetetlen hátránya sem állította meg a Magyar Futár fejlődésének iramát. Olvasóközönségünk velünk érzett, elnézte a hibánkon kívül előállott gyarlóságokat s méltányolta lelkes támogatással azt a törekvésünket, hogy **az élő történelem lapját próbáltuk meghonosítani minden erőnkkel, összekötő szellemi kapocsnak, a magyarság minden nemzetfenntartó rétegében.**

Az a legnagyobb büszkeségünk, hogy **zsidó sajtóvállalkozás,** még az első világháború alatt, — Nagy-Magyarország területén sem ért el soha a miénkhez hasonló sikert és példányszámot! Bebizonyítottuk, hogy nincs szükség a nagytőkére, a pénzhatalmakra és az agyondicsért zsidó szellemre, **mert szabadon, függetlenül s egyedül a magyar dolgozók szolgálatában is lehet nagy lapot alapítani és vezetni!** Ez a tanulság sok hamis feltevést és célzatos beállítást világosan megcáfolt s megmutatta az új világ erőinek eltagadhatatlan öntudatát.

*

Sohasem állítottuk, hogy a langyos és viszonytalan, nagyképű és lényegében hazug **tárgyilagosság** a célunk. **Az élő világ rendeltetése, értelme és célja a küzdelem.** Ezeréves multunk szakadatlan harc, áldozat, merészség s bátor kiállás és azért élünk, vagyunk, azért zeng magyar szó a Kárpátok alján, mert őseink **vállalták** az örök harcot, karddal, ekével, vérrel és munkával mindhalálig. **Európa újjáalakításának** korszakát éljük s a fegyverek döntésére bízott harcban hitünk, világnézetünk és magyar céljaink alapján határozottan foglaltunk állást **a tengelyhatalmak oldalán.** Nem ismerünk és nem óhajtunk bávatag, okoskodó csellengést a világfrontok között, mert a történelem tanítása szerint két székről is a pad alá csúsznak az olyan népek, amelyek a végső elhatározások pillanatát elmulasztják felhasználni, nemzeti céljaik megvalósítására. **A magyarság nem kis nép!** Életformáló feladatunk van a Duna völgyében, a jövő igérete dereng előttünk s nagyjaink álma beteljesülhet, ha acélos erőnk cselekvésre feszül. Hiszünk a nacionalista erők győzelmében, s hisszük a magyar megújhodást, a tiszta népi kultúrának, az ősi vitézség szellemének és a szociális igazságnak diadalát a régi liberális világ lankadt erői fölött.

Sohasem hittük, hogy a koreszmétől és a környező Európa erőviszonyaitól függetlenül, kínai toronyba zártan élhetjük külön életünket. Része vagyunk Európának és az öt földrésznek s minden nagy esemény és eltolódás a szellemi, politikai, gazdasági, hatalmi és katonai viszonyok síkjain, hatást gyakorol valamiképen a mi életünkre is. **Ezért figyeljük az egész világot, ezért állítjuk be a magyarság küzdelmét a világviszonylatokba, s ezért mutatjuk meg a külföldet, amikor csak tehetjük, a magyar értelem, politikai érzék és eligazodási ösztön erősítésére ...**

*

Mennyi minden történt a nagyvilágban, amióta elindultunk a Magyar Futárral! Végigéltük a balkáni hadjárat diadalát, a szovjetháború kitörését, a nagy, bekerítőcsaták lélegzetet elállító fegyvertényeit, a téli harcok szörnyű próbáját, az afrikai előnyomulást, Amerika és Japán hadbalépését, a Tenno hadseregének káprázatos diadalútját, a tengeri harcokat, s a véres küzdelem új fellángolását a szovjetfronton ... Ahogy végiglapozzuk a **Magyar Futár** példányait, **megelevenedik előttünk az emberiség legnagyobb küzdelmének ezer megrendítő mozzanata,** a hadituditók fényképfelvételeinek gondosan válogatott sorozataiból. És nyugodt lélekkel állíthatjuk azt is, hogy cikkeinkben és az összefoglaló jelentések hasábjain, egy esztendőn át, a harcok lényegét helyesen ismertettük és magyaráztuk. **A lényegen fordul meg ennek a bűnösen felidézett világháborúnak megítélése és értelmezése s nem a sallangokon, amelyeket olyan szívesen rázogatnak a demokrata és marxista ellenségek.**

Áll a harc, zúg a torna, roppant csaták előestéjét éljük, keserves megpróbáltatásokra számíthatunk, s mégis bizalommal tekintünk a jövőbe s **várjuk a béke szent napját és az igazságos, új világépítést.**

A **Magyar Futár** erős hittel halad tovább, immár a második esztendőben a magaválasztotta úton s **hálás szívvel mond köszönetet az évforduló szerény ünnepén az olvasóknak, a szerkesztői, a nyomdai és kiadóhivatali munkatársak és a lapterjesztők munkaközösségének. Adja Isten, hogy egy esztendő mulva, már csak Magyarország felvirágoztatásának kérdéseivel foglalkozhassunk!...**

FÉNYKÉPEZIK A MAGYAR FUTÁR KÉPEIT

APRÓLÉKOS ÉS GONDOS MUNKÁT IGÉNYEL a Magyar Futár képeinek nyomdai kidolgozása

GONDOS, CSENDES MUNKA A SZEDŐTEREMBEN

SZERELIK A FUTÁRT a Pallas cinkográfiai műtermében. Az átvilágított szerelőasztalon megkeresik és kijavítják gondosan a hibákat

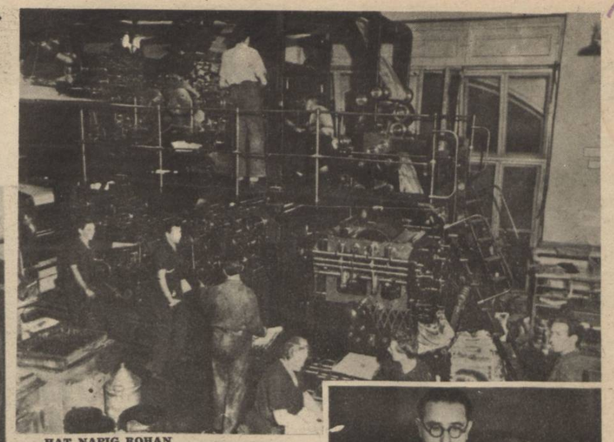

HAT NAPIG ROHAN a hatalmas rotációsgép, amíg elkészül a Magyar Futár 450.000 példánya

A FŐGÉPÉSZ VIZSGÁLJA AZ ELSŐ PÉLDÁNYOKAT

A MAGYAR FUTÁR AZ UTCÁN ÉS A FALUN

A MAGYAR FUTÁR PÉLDÁNYSZÁMAINAK ELLENŐRZÉSE

GYORS MUNKA A KIADÓHIVATALBAN A VONATOK INDULÁSA ELŐTT

A FUTÁR ELSZÁLLÍTÁSA AZ ÁRUSÍTÓHELYEKRE

XII. PIUS PÁPA ÁLDÁST OSZT PÜSPÖKKÉ SZENTELÉSÉNEK ÜNNEPÉLYES JUBILEUMÁN

CARMENCITA FRANCO,
a spanyol államfő leánya (balközépen) egy madridi ifjúsági munkatelepen, ahol játékszereket gyártanak a leányok

világ ujság

A DUCE
olasz és német sebesültek között a hadsereg ünnepnapján

VASKERESZT AZ ÉDESANYÁNAK
A spanyol azúr-hadosztály egyik hős katonája eleselt a szovjetfronton s kitüntetését édesanyja kapta meg Madridban...

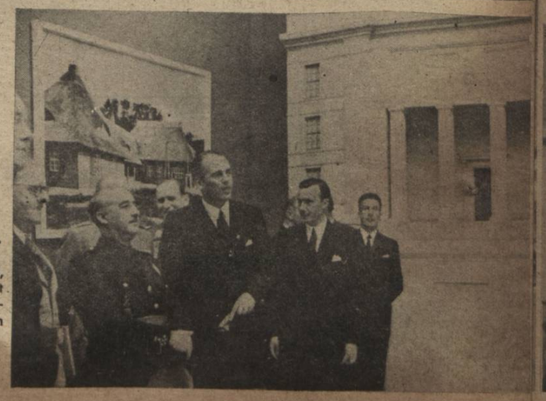

FRANCO,
a spanyol államfő, a madridi német építőművészeti kiállítás megnyitásán

SHIGETARO SHIMADA
admirálist, Japán tengerészetügyi miniszterét, Nai Direk, Thailand követe feldíszíti a Fehér Elefánt renddel, Tokióban

INDIA ÉBREDJ!
Las Bihali Bose (jobboldalt), akit 29 évvel ezelőtt száműztek az angolok Indiából, Micsuru Toyamával, a japán nemzeti párt elnökével tárgyal a megbódított Szingapurban

HINDU NACIONALISTÁK GYÜLÉSE HONGKONGBAN
Ezek a hindu önkéntesek már Anglia ellen indulnak harcba

WILHELM BUHL
Dánia új miniszterelnöke

JAPÁN PLAKÁT A HÁBORUS VISELKEDÉSRŐL
A szemnek:
Ne keress hadititkokat!
A fülnek:
Ne hallgass rémhíreket!
A szájnak:
Ne fecsegi el fontos értesüléseket!

Képek a GUF-LITTORIALI-ról, az olasz ifjúság nagy ünnepéről

Fenn: D'Este gróf, a GUF vezetője szemlét tart a fiatal fascista élharcosok díszszázada fölött

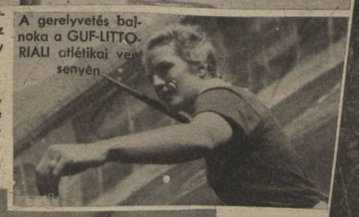

A gerelyvetés bajnoka a GUF-LITTORIALI atlétikai versenyén

A tornaverseny bajnoka

„MARGARÉTA, GYÖNYÖRŰ VIRÁGOM..."

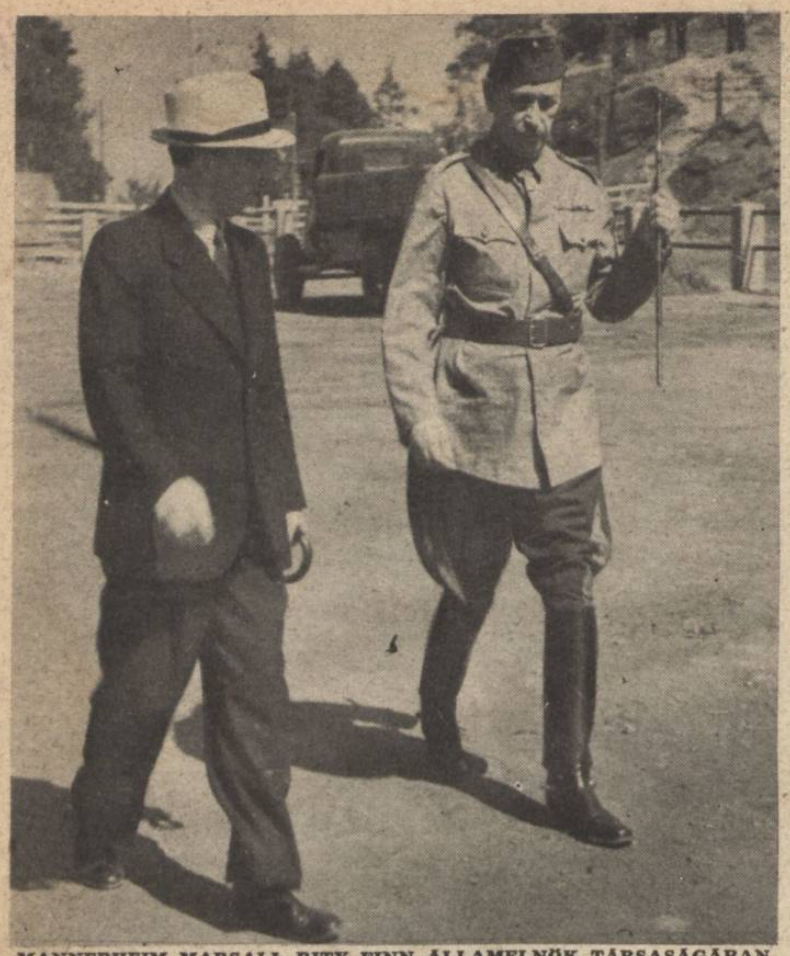

MANNERHEIM MARSALL RITY FINN ÁLLAMELNÖK TÁRSASÁGÁBAN A FŐHADISZÁLLÁSON

A marsall ezen a héten lesz 75 éves. A testvér finn nemzet nagy fiát, a szegedi Horthy Miklós Tudomány Egyetem tiszteletbeli doktorává avatta

MANNERHEIM MARSALL WALDEN FINN HADÜGY-MINISZTERREL BESZÉLGET

MANNERHEIM HÖS CSAPATAINAK FELVONULÁSÁT FIGYELI

HADIJELENTÉSEK, CSATÁK ÉS ÚJ

A napi események rengetegében nem látja az ember a sok fától az erdőt s talán *a hét* a legkisebb időegység, rendezni, összehasonlítani és áttekinteni az anyagot, hogy a világháború krónikása, a megindult, kifejlődő és befejezett cselekményekről számolhasson be s a roppant küzdelem *irányvonalait*, — a lehetőségeken belül, — felfedezhesse. Hiszen még így is mesterséges a határvonal, mert a hadműveletek nem alkalmazkodhatnak az önkényes időbeosztáshoz. Hatás és ellenhatás birkózik egymással térben és időben, fegyverrel és ésszel, hangos szóval és ügyes hallgatással... Néha felbukkan egy jelentéktelennek látszó hír s feledésbe merül, hogy bizonyos idő multán roppant súllyal szakadjon az előtérbe. Máskor hirtelenül és káprázatatóan robban valami szenzáció az életükbe s már döntő fordulatról beszélünk, amikor szétfoszlik nyomtalanul a hamis hírverés, mint a színes szappanbuborék.

Világok mérkőzésében éppen olyan hiba a könnyelmű, felületes ítélet, mint a kétségbeejtő bogarászás a milliónyi, viszonytalan kis részlet között. Az egyik szélsőséges ember semmit sem hajlandó megfigyelni, csak véleményt mond, a másik minden bolond rémhírt felkap, megtapogat, megízlel s óráról-órára, hol ide, hol oda hajigálja a győzelmi pálmát... Hogy melyik a rosszabb típus a kettő közül, azt nehéz volna megmondani.

Kétségtelen azonban, hogy kitartó, türelmes és szakadatlan szellemi munkával az események főiránya felfedezhető. Bármilyen vadul zuhogjonak a hírek, az elrendezés után kialakul a dolgok magva, belső logikája, a fontos és a lényegtelen különbsége s három esztendő tapasztalatai, már a látást zavaró demokrata és szovjet-hazugságokat is átlátszóra mossák...

London és Moszkva

jelenti, hogy *Kercs félszigetéről a szovjet seregek parancsra és rendben elvonultak!* Német rádiójelentés is igazat ád ennek a meglepő állításnak, azzal a helyreigazítással, hogy Kercs kiürítésének rendje a porosz szellem érdeme, mert a 180.000 főnyi szovjet *hadifogolysereg* tényleg példásan biztosított rendben masirozott el a harcterekről a *parancsolt* irányba... Az egész világ nevet az együgyü szovjetmesén s a katonai szakértők megmosolyogják azt az őrültséget, hogy a vörösök a keskeny kercsi szakaszon 17 lövészhadosztályt, 3 lövészdandárt, 2 lovas hadosztályt és 4 páncélos dandárt zsúfoltak össze, nehogy a német zuhanó harcigépek egyetlen bombája is találat nélkül robbanjon az egymásra szorított állások között.

A kercsi félsziget maradéktalanul a tengelyhatalmak hódított birtoka s a sziklás, barlangos területeken a tisztogató csapatok csak megbúvó, kis bandákat szednek még össze. Félmilliós, jól felszerelt haderőt vesztett a szovjet néhány nap alatt s felbecsülhetetlenül meggyöngült a Fekete-tengeren és a Kaukázus kapujában!

A kharkovi csata

félelmetes arányai már a hét végére kibontakoztak. Timosenko, a doneci vörös hadseregcsoport főparancsnoka *május 12-én* indította meg a nagy tavaszi támadást a tengelyhatalmak állásai ellen *s 20 lövészhadosztályt, 15 páncélos dandárt és 3 lovashadosztályt vetett néhány nap alatt a végzetes harcba.* A német jelentések kiemelik, hogy a vörösök példátlan hadianyag — lőszer — és emberpocsékolással rohamoztak Kharkov felé s az elhárító csaták tüzében borzalmas veszteségeket szenvedtek. Timosenko napiparancsa a megszállott szovjetterületek teljes felszabadítását tűzte ki célnak, de a közeli Kharkovba sem jutott el. Nagy ellenfele, *Bock vezértábornagy*, aki már *Vjazma, Brjanszk* és *Kalinin* csatamezőin is megverte Timosenkót, újra feltartóztatta a vörös áradatot s az összes fegyvernemek zseniális és arányos felhasználásával, magához ragadta a hadműveleti kezdeményezést.

A páncélosok óriás csatájában megmutatkozott a német páncéltörő fegyverek fölénye, a német légierő pedig csodálatos tömegtámadásokkal szétzúzta az utánpótlási vonalakat, a csapatgyülekezéseket, s halálos tüzet árasztott a tüzérségi állásokra és a rohamozó egységekre. A kercsi hadművelet gyors befejezése dermesztő, új csapást mért Timosenkóra. Seregeinek zömét a rugalmas német vonalak a középső szakaszon mélyebbre engedték s csak azután láttak hozzá a szovjet arcvonal balszárnyának megroppantásához. A túlerővel és az esztelen áldozatokkal megszervezett helyi jelentőségű sikerek után megingott az egész front s megkezdődött a tengelyhatalmak haderejének általános ellentámadása! Ennek a veszedelmes fordulatnak sikertelen kivédésére, Timosenkó minden összeszedhető tartalékot az első vonalba rendelt s lekaszaboltatta a lovasságát is. Kharkovtól délkeletre, a szovjet balszárnyán, erős csapategységeket zártak körül a németek s meghiúsítottak minden kitörési kísérletet. A hét végéig már több mint 400 páncélos szovjet harckocsi pusztulását jelentették s a tengelyhatalmak zsákmánya emberben és hadianyagban állandóan növekszik. Az időjárás egyik végletből a másikba zuhant s a déli órákban 30 fokos hőségben tombol a csata...

HÁROM ANGOL ROMBOLÓT SÜLYESZTETTEK EL

a tölgyfalombos Helbig kapitány zuhanóbombázói a Földközi-tengeren. A páratlan küzdelemben Helbig kapitány személyesen pusztította el az egyik angol rombolót

KÉT LOVAGKERESZTES FIATAL ALTISZT, akik bámulatos eredményt értek el a repülők és páncélosok elhárításában

A JAPÁN HÁBORÚ KITÜNTETETT HŐSEI

Terauchi tábornokot a szárazföldi hadak főparancsnokát — és

Jamamoto tengernagyot a tengeri erők főparancsnokát elismerő kézirattal tüntette ki a japán császár

ROMMEL TÁBORNOK
a Mechili-i erődben üdvözli az olasz tiszteket

VEZÉRKARI MEGBESZÉLÉS BENGHÁZIBAN
Baloldalon Cruewell német tábornok, mellette Rintelen német katonai attasé s jobbszélen Cavallero olasz vezérkari főnök

FORDULATOK

Irta: Rajniss Ferenc

Érdekes, hogy angol és szovjet jelentések szerint, Kharkovtól nyugatra, *10.000* német páncélos harckocsi és *2 milliós hadsereg* áll készenlétben, amely eddig nem avatkozott be a kharkovi harcokba... A németek csak közlik a külföldi hírt, megerősítés és cáfolat nélkül.

Kharkovtól délre a német átkarolás acélgyűrűjében három szovjethadsereg ver gödik s minden kitörési kísérletük meghiusult.

A szovjet tehermentesítő próbálkozásai eltolódtak az Ilmen-tó partvidékére. Egymást érik a véresen széthulló vörös támadások s a főerőtől elvágott nagyobb szovjet erőcsoportok felmorzsolása sokszor napokig tart. Itt is hősi lendülettel támogatják a repülők a földön küzdő német csapatokat. A szovjet hét nap alatt 452 repülőgépet vesztett s a német veszteség ugyanezen idő alatt 45 gép volt. *A 6. német légelhárító ezred, a szovjetfronton most lőtte le a 200. szovjetgépet. Ezt az aránytalanságot a légi küzdelemben, nem bírhatja sokáig a vörös hadsereg...*

Moszkva körül is rendkívül erős a német légi tevékenység s a szovjet utánpótlás és forgalom ellen megindított heves küzdelem légi arcvonala, a finn hadszíntéren, a murmanszki tájon, a Lappföldön és a Kola-félsziget kikötőin át felhúzódik az Északi Jeges-tenger vizeire. *Az északi frontszakaszon, a finn és német csapatok erején megtörik minden vörös támadó kísérletezés.*

A magyar honvéd

elszántan és vitézül küzd szövetségesei oldalán s egyes zászlóaljaink a kharkovi nagy csatában verték vissza a túlerőben támadó vörösöket. A kiadott magyar jelentés szerint:

„Május 15-e óta csapataink megkezdték az arcvonal mögött azoknak a területeknek az orvlövészektől való megtisztítását, amelyek a téli időszak járhatósági viszonyai mellett megközelíthetetlenek voltak. Azóta igen nagy erdővel és mocsárral borított területeket kutattak át és több jól fegyverzett, számszerűleg erős orvlövész bandát semmisítettek meg.

Egyik néhány zászlóaljból álló kötelékünk a kharkovi csatában a harcok gyujtópontjába került és a sokszoros túlerejű ellenség megismételt támadásainak vitézül helytállt.

A magyar csapatok egyéb arcvonalszakaszán csak szórványos felderítő és tüzérségi tevékenység volt."

Ehhez a jelentéshez, beavatott katonai körökből a következő kiegészítő értesülést fűzték:

Az Ukrajnában harcoló szövetséges csapatok a május 16-tól május 23-ig terjedő héten minden ponton visszaverték a szovjet csapatoknak a kercsi eseményekkel kapcsolatosan Kharkov körzetében megkísérelt tehermentesítő offenzíváját. Ezekből a győzelmes elhárító harcokból, amelyek nyomán további sikeres hadműveletek vannak kialakulóban, dunántúli honvédalakulatok is derekasan kivették részüket. Számos jel arra mutat, hogy az ellenséges támadások során az offenzívára szánt szovjet erők nagy része felmorzsolódott, mert a támadások ereje az utóbbi napokban már lényegesen csökkent, sőt a kialakult helyzet igen kedvező kilátású hadműveletek megindítására nyujtott alkalmat a szövetséges csapatoknak.

Azoknak a magyar erőknek arcvonalán, amelyre a kharkovi csata küzdelmei nem terjedtek ki, jelentősebb események nem történtek és csupán

ELSŐ SEGÉLY A KÖTÖZŐHELYEN
A véres német katona átlőtt sisakját nézi...

TENGERALATTJÁRÓK TALÁLKOZÁSA A NYILT ÓCEÁNON
Napfürdőznek az amerikai partokról győztesen hazafelé tartó tengerészek...

A „PRINZ EUGEN" CIRKÁLÓ HŐSI HARCA AZ ÉSZAKI TENGEREN
Erős angol légi kötelékek támadták meg a híres német hadihajót s a kifejlődött harcban 29 angol bombázó pusztult el

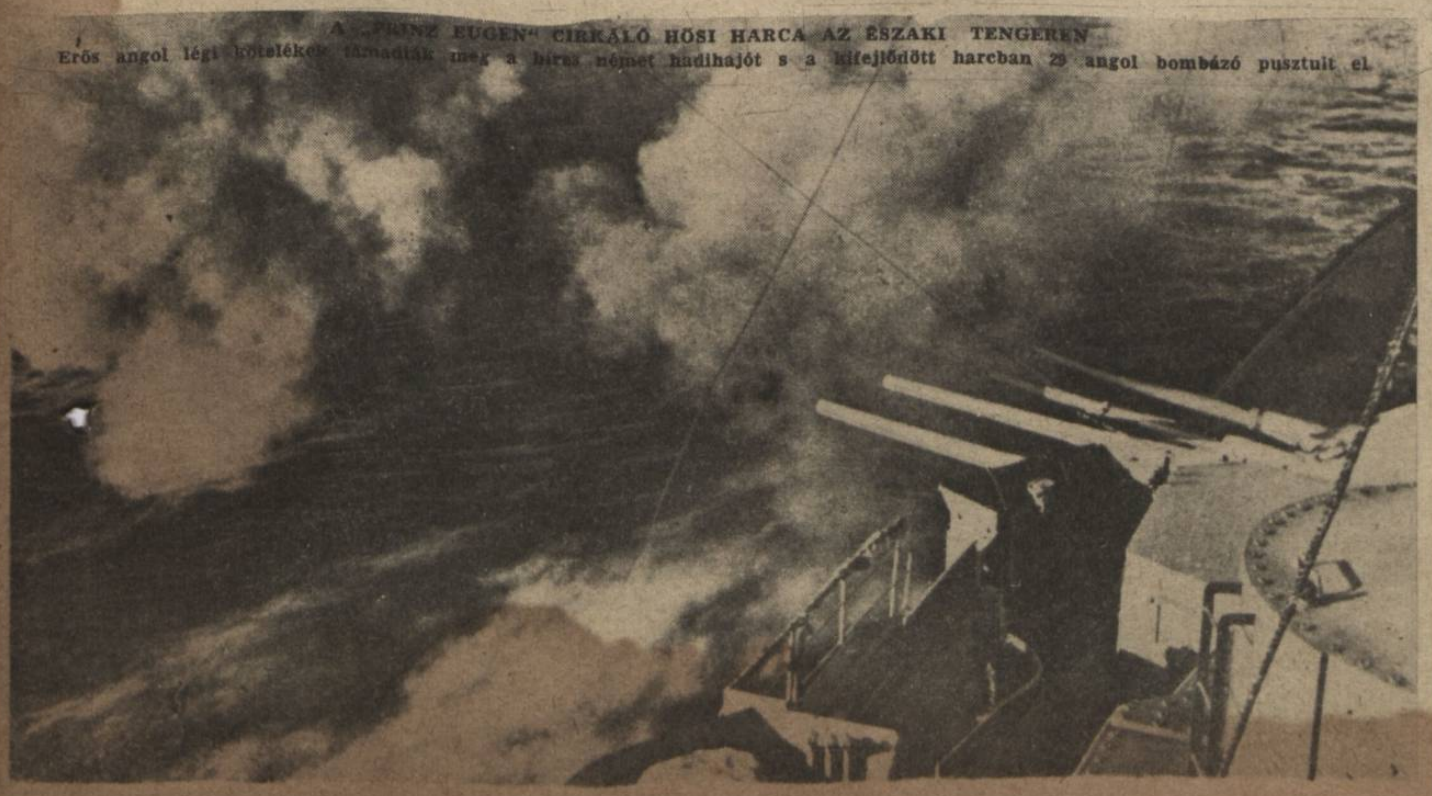

NAPOK UTÁN, ÚJRA A NAPFÉNYEN
Súlyos csatákat vívott egy tengeralattjáró a viharos óceánon az ellenséges hajókaraván ellen, napokig tartott az üldözés, de micsoda boldogság a harcok végén kibújni a fedélzetre és felnevetni a napra!...

ILYEN VOLT A „MARYLAND"
típusú amerikai csatahajó, mielőtt a „Barbarigó" olasz tengeralattjáró elsülyesztette a braziliai partok magasságában. A 32.0000 tonnás csatahajón 8 darab 40.6 cm-es ágyú, több repülőgép és 1400 főnyi legénység volt.

ERDEI ROHAM ELŐTT A VALDAI MAGASLATON

NÉMET HADIHAJÓK
kifutnak a tengerre az északnorvégiai kikötőből

SZEBASZTOPOL KÖRÜL
sziklás, nehéz terepen indulnak támadásra a géppuskás és lángszórós osztagok

A „PENSACOLA"-TÍPUSÚ 9100 TONNÁS AMERIKAI CIRKÁLÓ,
amelyet a német légierő a Spitzbergák közelében elsülyesztett. A modern hadihajónak tíz 20.3 cm-es ágyúja volt és 612 főnyi személyzete

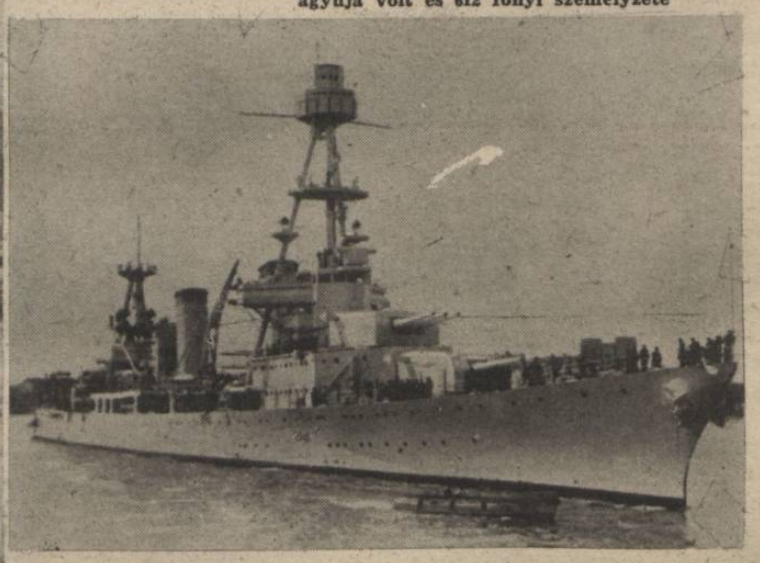

A KHARKOVI CSATA
Félelmetes arányokban fejlődött ki az ütközet Kharkov körül, ahol a legnagyobb szovjettámadást a tengelyhatalmak seregeinek ellentámadása váltotta fel. Képünkön a rommálott szovjetállás már német kézben van

szórványos felderítő, valamint tüzérségi tevékenység volt.

Az arcvonal mögött levő területeken megkezdődött azoknak az erdős és mocsaras vidékeknek tervszerű megtisztítása is, amely térületek az eddigi közlekedési viszonyok között járhatatlanok voltak s amelyeken az ellenség minden jel szerint már a békeévekben jelentős mennyiségű hadianyagot halmozott fel esetleges orvlövészharcok céljaira. A magyar kötelékeknek ezekben a tisztogatási harcokban való részvételére utaltak legutóbb többízben is a német hadijelentések. E feladat megoldásában a magyar csapatok mellett természetesen szövetséges kötelékek is résztvesznek. Az ellenségnek azok a kísérletei, hogy az orvlövészbandák ellenállását kisebb ejtőernyős csoportok földretételével megerősítse, sorozatos kudarccal végződnek..."

Az oceánokon

és a tengereken, fokozódó lendülettel folyik a küzdelem az angolszászok ellen. *Az Egyesült Államok partvidékén először 17 kereskedelmi hajót, 105.000 tonnát, majd 23 hajót, 125.600 tonnát sülyesztettek el a német tengeralattjárók s felhatoltak a kanadai Szent Lőrinc folyóba, megtámadtak gőzösöket a Mississippi torkolatánál és a mexikói öbölben, New-Orleans előtt is megtorpedóztak egy 6000 tonnás gőzöst.*

A hét legragyogóbb olasz fegyverténye egy Maryland-típusú amerikai csatahajó elsülyesztése volt. Enzo Grossi korvettkapitány, a *Barbarigo* tengeralattjáró kapitánya, Brazilia magasságában felfedezett egy erős amerikai hajókaraván, átsurrant a kísérő rombolók között és torpedó-sortűzzel elpusztította a 32.000 tonnás, hatalmas csatahajót. Olyan nagy volt a megrőkönyödés, hogy a kísérő hajók elfelejtettek közbelépni s Grossi kapitány tengeralattjárója baj nélkül folytathatta útját... Az amerikai partok közelében az olaszok is elsülyesztettek 29.000 tonna hajóteret s az angolszászok kereskedelmi hajóveszteségе, csak az amerikai háború kitörése óta — a német, japán és olasz sikerek következtében — *465 hajó s több mint 3 millió tonna!*

Anglia fölött megsűrűsödött a német harcigépek tevékenysége. Plymouth kikötőjében elsülyesztettek egy nagy hadihajót s egy ágyúnaszádot és súlyosan megrongáltak egy teherhajót. Folkstone, Hastings, Brighton, Deal, Hull és több más angol kikötő éjjeli és nappali bombázása, gyárak, vasutak, erőműtelepek és egyéb fontos katonai célpontok s partforgalmi hajók bombázása kötötte le az angol légierőt, amely a hét folyamán nagyobbszabású támadást nem tudott végrehajtani az európai szárazföld ellen.

A norvég partvidék közelében, 40—50 angol harcigép a *Prinz Eugen* cirkálóra támadt, de 29 gép elvesztése után abbahagyták a sikertelen kísérletet. *Ezen a napon Anglia 52 gépet vesztett s az utolsó 9 nap alatt 151 gépe borult lángba az olasz és német elhárítás tüzében.* Feltűnő, hogy az utóbbi időben sok olyan légiharc zajlott le, amelyben német és olasz veszteség nélkül sikerült nagyobb angol kötelékeket visszaszorítani. *Malta* bombázása tovább tart s az *északafrikai harctéren* kiszélesedik a légiküzdelmek körzete. *A Földközi-tengeren válságos az angol hajóhad helyzete! A forgalom csaknem telje-*

Csónakon az ellenség hátába

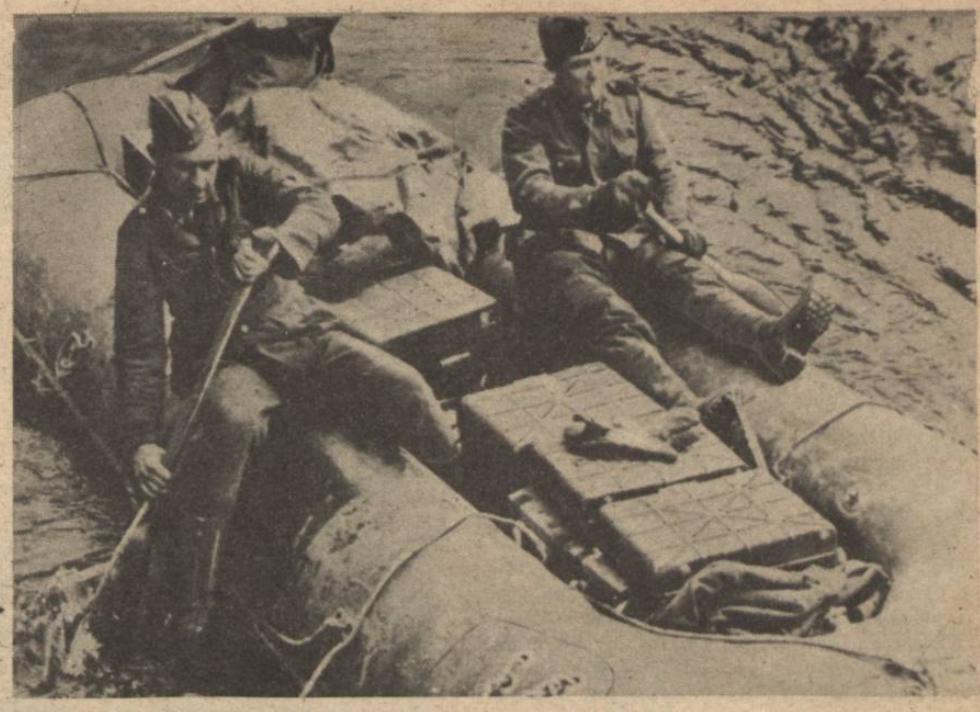

← VILÁGOSODIK... A gyér nádas már nem rejtheti el sokáig a támadókat...

HATÓRÁS ÚT A VÖRÖS ÁLLÁSOK FELÉ →

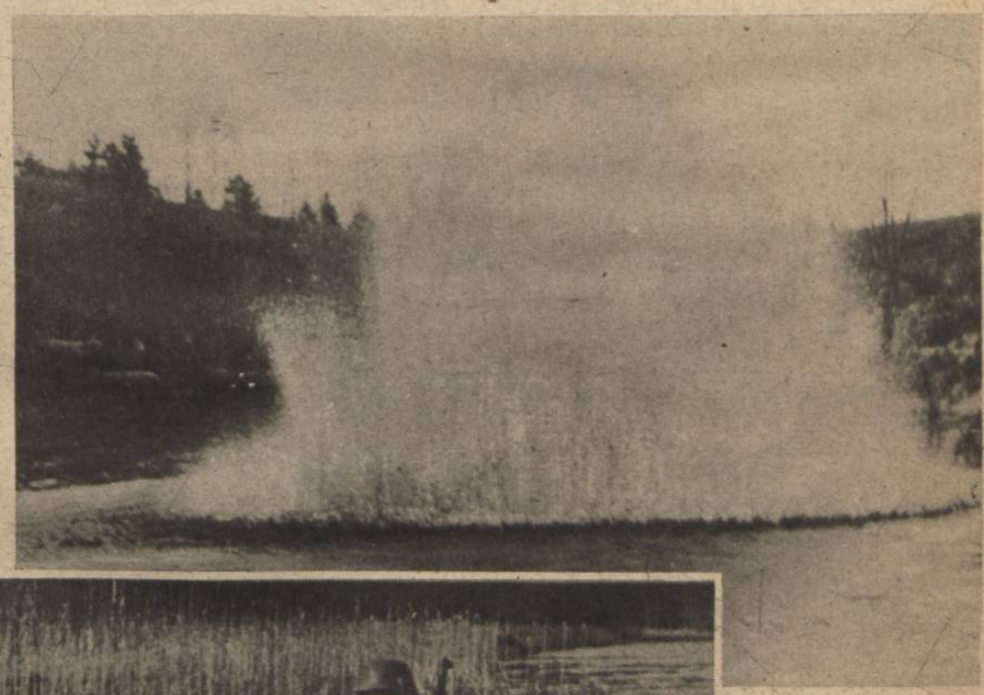

A NEHÉZ GRÁNÁT BEVÁGÓDIK A VÍZBE, A CSÓNAKOK MÖGÖTT. Nem reájuk céloztak, véletlen az egész. A vörösök még semmit sem tudnak a bátor vállalkozásról... →

← — CSAK A NÁDAS TAKARJA MÁR EL A SZOVJET KATONÁK ELŐL A MERÉSZ HARCOSOKAT..

HAJNALI CSENDES PARTRASZÁLLÁS A SZOVJETÁLLÁSOK KÖZELÉBEN. Egymás után érkeznek a csónakok a rohamcsapat katonáival s lőszerrel megrakva és kezdődik az ütközet... ↓

sen szünetel s az angol egységek behúzódtak Alexandria kikötőjébe. Kiderült, hogy a visszahívott *Cunningham* tengernagy hevesen összetűzött *Churchillel s* nem vállalata tovább a felelősséget az észszerűtlen rendelkezésekért. Búcsúparancsában Cunningham azzal vigasztalta tengerészeit, hogy eljön az idő, amikor újra uralkodhatnak a Földközi-tengeren. *Ez a legszebb angol bizonyítvány Olaszország dicsőséges hadiflottájának eredményeiről... Az „idő" pedig nem jön el, hanem rohamosan távolodik tovább s viszi nehéz szárnyain a brit birodalom megtépázott hatalmát az enyészet felé.*

A japán rejtélyt

tanácstalanul próbálják megoldani Londonban és Washingtonban s bizonyos megkönnyebbüléssel állapítják meg, hogy *a Tenno seregei egyelőre Csangkaisek veszendő hadereje ellen fordultak.* Igaz, hogy a csungkingi kormány csapatait most három oldalról veri szakadatlanul a tűzeső, de a japán hadicélokat és a várható meglepetéseket, ez a hadművelet még nem fedi fel a kíváncsi angolszászok előtt... *Csegkiang* tartományban 100.000 kínai katonát kerítettek be a japánok és gyors előnyomulással fontos városokat foglaltak el. Ezt az északi hadműveletet 100 légitámadás vezette be egy napon, de ugyanakkor délen, *Yünnan* tartományban is teljes erővel indult meg a Burmából és Indokínából előretörő japán csapatok térfoglalása. Indiában *Bahadurpur* és *Silchar* vasúti vonalait bombázzák a legkiadósabban a japánok, hogy Csungkingot minden külső segítségtől véglegesen elvágják.

Északburmában és az indiai határvonal mentén, a tisztogatási akciók rövidesen befejeződnek. *Stilwell* amerikai tábornok, aki a Burmába vezényelt kínai zsoldosok főparancsnoka volt, elszakadt valahogy a végsőkig való kitartásra buzdított csapataitól s kacskaringós utakon Indiába érkezett. Az ujságíróknak adott nyilatkozatában Stilwell kijelentette, hogy *nem tréfa a háború... Mac Arthur* tábornok is ilyenforma felfedezés miatt lépett el időelőtt a Fülöp-szigetekről s mire véget ér a világhatalmak birkózása, igen sok amerikai szerez majd hasonló tapasztalatokat. A japánok értenek a gyakorlati — neveléshez... Az amerikaiak pedig ezer és egy ok miatt, rászorulnak a keserves történelmi nevelésre. Hogy csak heti okot említsünk, *Albert G. Milbank,* egy dúsgazdag ügyvéd, New Yorkban az orvosi akadémia szovjetbarát gyűlésen, „válogatottan előkelő társaság előtt" azt követelte, hogy *„teljesen szabad kezet kell adni Szovjetoroszországnak Európában, mert ez jobb megoldás, mint egy új népszövetség felállítása...* A válogatottan zsidó és plutokrata társaság őrjöngve tapsolt, de hogy jellemezzék Európa népei a lelkiismeretlen s a négereknél alacsonyabb kultúrájú szónokot, aki a keresztény művelődés és az emberi haladás földrészét s annak minden csodáját, nemzetek évezredes kincseit, százmilliók szabadságát és függetlenségét egyetlen kézlegyintéssel odaajándékozza a templomrabló vörös hordáknak?! Mi nem kívánjuk ezt a sorsot Amerika népeinek, de hisszük, hogy az ilyen éretlen, bárgyú és határtalanul önző politikai állásfoglalásokat véglegesen leveri a tiszta fegyverek ereje!

RÉGI MAGYAR VILÁG

Kossuth Lajos, a hosszú csend után, — mely Budán elszenvedett fogságát követte, — 1846 május 10-én jelenik meg először a nagy nyilvánosság érdeklődésében a következő hír kapcsán:

«*A vukovár—fiumei vasúttársaság ügye ismét újabb stádiumba lépett.* Kossuth Lajos úr, mint ezen vasúttársaság pesti bizottmányának képviselője, fiumei tisztársával, Smaich Bertalan úrral, s igazgató mérnök Keczkés Károly úrral, a mult hetekben tevének szemlelutat s a körülmények alapos és gondos egybevetése után, *a vasútnak az eddig legyőzhetetlen nehézségekkel egybekötöttnek tartott Dráva-völgyi átvitelét és a szükséges előmunkálatok készítését azonnal elhatározák.*»

Ez a terepszemle nem folyt le zavartalanul:

«A varasd-kőrösi határőrség egy helyén Chazmán, bizonyos G. T. kapitány által — azon okból, mivel ő az utasoknak részint útlevelöket, részint útlevelekkel egyértékű, küldetésüket igazoló *magyar okmányaikat nem értette*, huszonnégy óráig, — azaz, míg ezen irományok a belovári ezredi kormánytól megvizsgáltatva vissza nem érkezének, *formáliter őrizet alatt tartotta* ...»

*

Budapest *Liszt Ferenc* látogatásának hatása alatt áll. A túlszenvedélyes zseniális mester, ki «*minden zongorát összezúz, mely keze alá kerül*», hat hangversenyt adott, közülük négyet jótékonycélra. Ezek, a zsúfolásig telt házú hangversenyek *harsogtak, mint a magyar rhapszódiák. Szinte felforgatták az egész várost* ...

Hangverseny után bankett és fáklyászene.

Az áldomáson gróf *Teleki László* köszöntötte fel a nagy mestert.

«*E toasztra Liszt válaszát P. Horváth Lázár tolmácsolá. Sajnálá, hogy nem szólhat maga, nem bírván a magyar nyelvet, de hiszen elég szózatosan szólt ma a nemzet színpadáról zongorája.* Utánna *Egressy Gábor* Vörösmarty gyönyörű költeményét „*Liszt Ferenchez*" szavalá el. Liszt ezt már régóta bírja és ismeri, s mint franciául elmondá, zenére lelkesült Vörösmarty gyönyörű költeményére. Zongorához ült s a champagneitől is némileg hevítve, *magyart játszott*, nagy örömére a jelenvolt közönségnek. A va-

csora alatt a két magyar banda, *Egressy Bénié* és *Rózsavölgyié*, felváltva játszának magyarokat.»

«Az utolsó hangverseny alkalmával bizonyos *Szerdahelyi*, fiatal hazánkfia is játszott Liszt Ferenccel egy négykézre

szerzett magyar ábrándot. A hangverseny után a pesti magyar polgárőrök egy díszruhába öltözött küldöttsége s az őrség zenekara kísérték haza Lisztet, tömérdek népség hozzájárultával. *Liszt érdekes alakja, mint egy fiatal Napoleon lépegetett a szép sereg két tisztje közt.* A hatvani utcában végigmenvén, a *Nemzeti Kör* erkélyén volt számos tagok, üdvözöltetvén általa, visszaüdvözlésre integetének kalapjaikkal. Az «*Angol Királynő*»-hez érkezvén, Liszt az erkélyre jött, s az alatta zenélő karnak önmaga veré a taktust, végül pedig a polgárságot, — nagy örömére, — *egypár magyar szóval élteté* ...»

A pesti ünneplés utóhangjának számít, az a hat hét mulva következő hír, hogy «*Liszt Ferenc Sopronba neveztetett ki táblabírónak*».

*

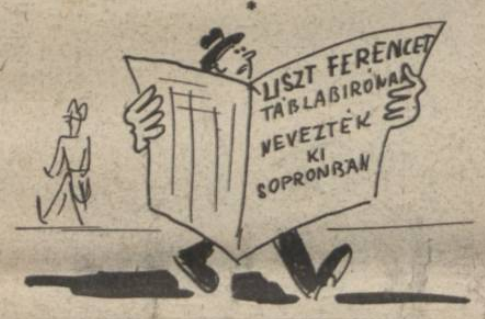

Nagyjaink szemléjében 1846 augusztus 23-án találjuk a következő hírt:

«Épen most jelent meg Hartlebennél Jókai Móricz „*Hétköznapok*" című kétkötetű regénye. A fiatal szerzőnek neve máris oly közkedveltséget vívott ki magának, apróbb dolgozatok által, hogy nem kételkedünk, miképen a regényolvasó közönség sietni fog azonnal a szerző ezen nagyobb önnálló műve birtokához is jutni. *A regény a jelenkor társadalmi terén mozog* ...»

E nagy pályaindulással szemben, itt van a beérkezettek egyike:

«*Hugó Károly „Magyar király" című drámájáért ezer forint és ezer darab szivar* tiszteletdíjat fizetett Heckenaszt. Erre az egész magyar világ azt fogja kiáltani: „*Uram Jézus!*" *Pedig itt volna az*

ideje, hogy ilyeneken többé ne csodálkozzék.»

*

Fürdőidény kezdete lévén, helyezzük át szemlénket Pestről, a száz év előtti *Balatonfüredre:*

«Alig hiszem, hogy találkoznék egy is az itteni spectábilis magyar urak közül, ki legnagyobb nehezteléssel ne fogadná azt, ki rájuk fogni bátorkodnék, hogy ők inasok, — köznép, — és zsidókkal egy asztalnál szoktak ülni, — de ha arra kerül a dolog, hogy azon zöld asztal mellett kell helyet foglalni *melyen a kockák peregnek, itt egyszerre megszűnt minden korlát, az aristokraciai érzelmeknek minden moccanása, ők humánusokká, emberszeretőkké lesznek, s nem annyira leereszkednek, mint inkább önmaguk rántják le magukat, és pedig oly helyzetbe, melybe lépniök nem kellene.* Nem azért, mert esetleg aristokraták is, hanem mert oly emberek, kiktől a világ *műveltséget és erkölcsi érzéket* teljes joggal igényel. *Még csak el se keserednek a gondolattól, hogy a kártyázó zsidó urak nagy részének százszor több forintja van zsebében, mint az övékében krajcár* ...

Mily érzéssel kellend majd egy táblabíró úrnak, kit a nyilvános játékbani részvét vádja terhel, a törvényszéki asztalnál ülnie, és nyomorult játékos társa felett ítélnie, hahogy egyszer ilyen egyén a játékosságot tiltó törvény megsértése miatt, annak értelmében felelet alá vonatnék?»

Erre a *füredi levélre* válasz jött egy másik lapban:

«Nevezetes, mily szeretetlen meggondolatlansággal igyekeznek itten minden legcsekélyebb és rendzavaró eseményt *a zsidók nyakába tolni*, mintha Füreden nem volna elég keresztény söpredék is. *Általában azt találom, hogy Füreden a zsidókon igen sok méltatlanság követtetik el, mi annál inkább feltűnő, minthogy pénzüket itt éppen nem vetik meg.*»

Ezt a levelet, természetesen, zsidó írta a szerkesztőségnek ...

*

Pesti pár sor a *hírrovatból:*

«Mult héten *a Páris-kávéházban néhány zsidó verekedett össze, kik több békés hazafelé ballagót is tetemesen sértének meg.* A dolog menetét nem tudjuk, s ha tudnók sem vesszük magunknak, — ol-

vasóink iránti tiszteletből, — a fáradságot, azt itt leírni.»

*

A nyári zöldben *a budai Horváth-kertben* is vígan folyt a mozgalmas élet:

«Budán, a Horváth-kerti arénában spanyol bikaviadalok még eddig ugyan nem tartattak, azonban emberi, birkózások, öklözések, verekedések elég gyakran adatnak *Dupuis* ökölművész vezetése alatt, *mészáros- és molnárlegények közreműködésével.* A színház tegnapelőtt is fulladásig volt tömve. Míg a színház falain belül győzelmi kiáltások hallatszottak, künn *a Horváth-kertben mintegy kétmillió suszterinas tépte egymást, földhöz vágva másokat, vagy vázatva mások által. Nyekkenéseik Pestig valának hallhatók...*»

*

A pesti oldal se mulatott csöndesebben:

«Péter-Pál napja közeledtétől a pesti sóház környékén lakók már évek óta ir-

tóznak. A *pesti halászok* e napon szokták tartani rendes évi mulatságukat a sóház szomszédságában levő *Emmerling-ház* udvarán. A zene és a szilaj kurjongatás ilyenkor kivilágos kivirradtig felül szokott múlni minden mértéket. Ezelőtt a vidéki juhászok is Pesten, Szent Mihálykor szokták tartani mulatságukat az Üllői-út külsőbb részén, de ezek már néhány éve eltiltattak.»

*

A *budapesti fürdőélet* őstörténetéhez tartozik a következő apróság:

«Egyik uszodában egy vén úszó-növendék látható igen gyakran, ki, — mint mondják, — *már húsz éve, hogy az úszást tanulja, s az úszómester kötelétől még manapság se szabadult le. S e ritka úszási talentum igen haragszik, ha azt mondják neki, hogy ő még kötélen fog meghalni. Méltán haragszik* ...»

Ezután említsünk egy szárazabb természetű népmozgalmat:

«Mult napokban a pesti *pipa-kupak készítő mesterlegények* ribilliót csináltak, összetett vállakkal követelvén mestereiktől, hogy *heti bérüket egyenkint három krajcárral emeljék feljebb mindenütt.* Gyűléseztek, csoportosultak, sereglettek, otthon és az utcákon, *de nem nyertek semmit, mert a rendőrség közbevetette magát* ...»

*

Fejezzük be a szemlét egy öreg táblabíró haragos közszereplésével:

«Pestvármegye közgyűlésén egy agg táblabíró előrebocsájtva, mennyire kevés kegyelet mutatkozik immár *a nem-*

zetiség küljelei iránt, s előadván, *mint veszekszik a pesti magyar és német polgárkatonaság a nemzeti zászló, s a felett, vajjon fenséges urunk, nevén, I-sőnek, vagy D-nek címeztessék-e, panaszt emelt, miképp a hallgatóság is a terembe már nemhogy kardosan, hanem frakkban jelenik meg. Ezt ő eltiltandónak vélné. S hogy egy úriembernek órája sem találtzsebében maradandó helyet, annak tulajdonítja, mivel már zsidó is bejöhet* ...»

Erősen megharagudtak a zsidók az öreg táblabíróra, pedig ha tanácsát legalább vérei követték volna, mennyivel kevesebb harc, küzdelem és feltornyosuló akadály várt volna *a mi nemzedékünkre*, — életünk s jövendőnk magyar formálásában ...

MAGYAR FUTÁR. Politikai hetilap. A szerkesztésért felel: Dr. RAJNISS FERENC főszerkesztő. A kiadásért felel.: Grátzer Antal. Szerkesztőség: Budapest, V., Gr. Klebelsberg-utca 29. Telefon: 120-856. Kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 5. Telefon: 144—400. — Előfizetési ár egy évre 10 P, félévre 5 P, negyedévre 2.50. Egyes szám ára 20 fillér. Csekkszámla: 21.363. Kéziratok, képek, rajzok megőrzését vagy visszaküldését a szerkesztőség és a kiadóhivatal nem vállalja. — Nyomatott a Stádium Rt. offset-körforgógépén, Budapest, V., Honvéd-utca 10. Felelős: Győry Aladár igazgató.

EGY ESZTENDŐ A MAGYAR FUTÁR HUMORÁBAN

MÁJUS Indul a Magyar Futár

Látja szerk... akarom mondani Tüchtigkrank úr, nélkülünk is tudnak lapot csinálni...

JÚNIUS Kitört a német-szovjet háboru

Sztalin: Ugylátszik rövid a sarlóm és hiába toldom meg egy kalapáccsal.

JÚLIUS Megszavazták a fajvédelmi törvényt

— Ne tessék, ezektől a szép nőktől megvéd a fajvédelmi törvény... de a Szálitól nem véd meg senki!?

AUGUSZTUS Titkos Roosevelt-Churchill találkozó volt a tengeren

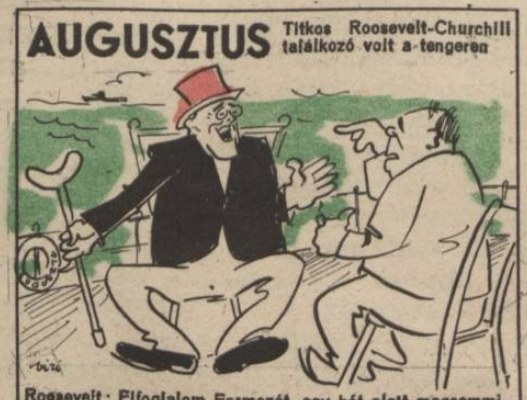

Roosevelt: Elfoglalom Formozát, egy hét alatt megsemmisitem a Japán hajóhadat, bevonulok Tokióba és átmegyek Európába...
Churchill: És mikor érsz Dünkirchenbe???

SZEPTEMBER Amerikai-angol-szovjet megbeszélés volt Moszkvában, hogy miképpen segitsék meg a szovjetet

Amerikai: Adom a hadianyagot, csak ide kell hozni.
Angol: Én szivesen szállitom. Csak Sztalin biztositsa az útat szárazon, vizen és a levegőben...

OKTÓBER Roosevelt kijelentette, hogy az amerikai újoncok felét alkalmatlannak találta a sorozóbizottság.

— Érdekes, csak minden második alkalmas...

NOVEMBER Teljesen átálltunk a jobboldali közlekedésre.

Aki nem tér át a jobboldalra, azt elgázolja a jobboldali korszellem.

DECEMBER Japán megtámadja Amerikát.

Rooseveltné: Franklin itt a behivód...
Roosevelt: Máris: Hiszen még fel se vagyok készülve.

JANUÁR A szociáldemokraták leszögezték, hogy történelmi alapokon állanak és a régi úton haladnak.

Pever: Ne nagyon erősen üss oda, mert hátha még ki kell majd húzni...

FEBRUÁR Nagyon nagy hó esett Budapesten

Utas: Mikor jön már az a villamos?
Vezető: De hiszen már itt is van...

MÁRCIUS Cripps eredménytelenül érkezik vissza Indiából.

Cripps: Mindent megtettem, hogy kedvezzek a hinduknak...

ÁPRILIS Bejelentik, hogy kisajátitják a zsidó földbirtokokat.

Szeretnék szántani, hat ökröt hajtani...

BERNÁT ÁLMA A NÉPDALRÓL

Járt utánam, három falu legénye,
«...Én meg csak úgy hitegettem,
Csalogattam, válogattam belőle...»

SOK KIS CSEPP — SZIKLÁT TÖR...

(Kladderadatsch)

„A HELYZET HATÁROZOTTAN JAVUL...!" *(Churchill)*

AZ ÚJ GAZDAG KOCSIKÁZIK

Churchill: — *Tavaly még mi ültünk a hintóban...*

A LEGNAGYOBB CIRKUSZBAN:

...Azt hiszi, hogy foldozom a ruháját, pedig csak leszabdalom róla...

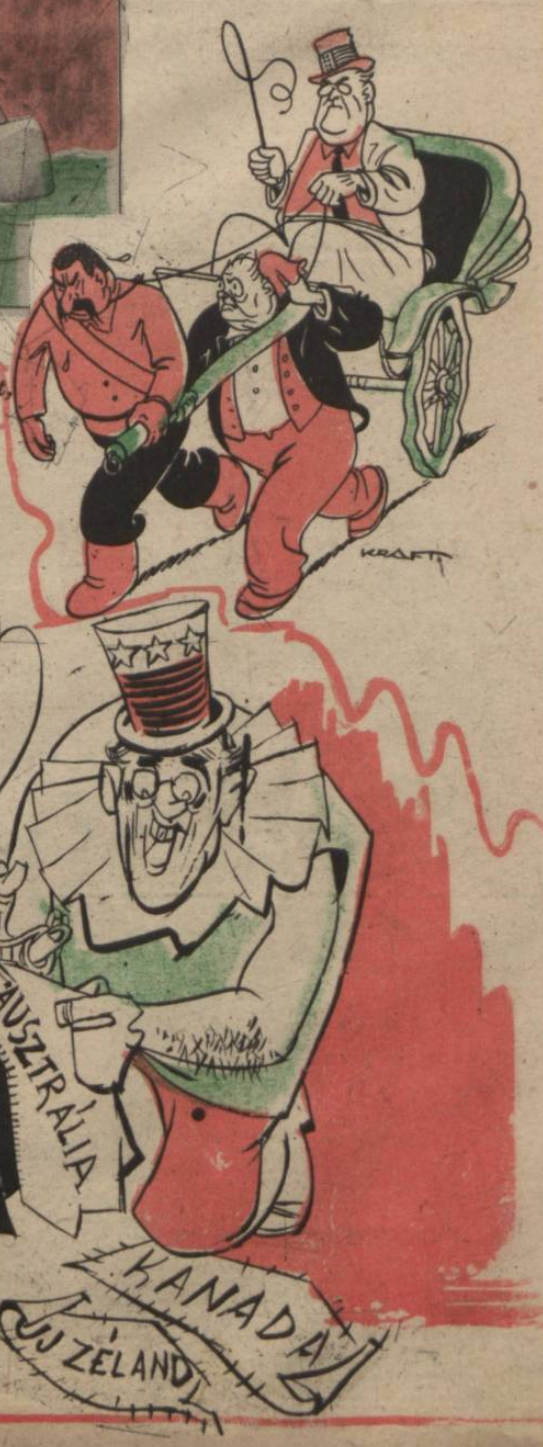

Kiskunfélegyháza

Írta és rajzolta: DINNYÉS KÁROLY

Friss tavaszi szél járja Kiskunfélegyháza utcáit, körülsímogatja a városháza magyaros tornyát, itt-ott elkap játékosan egy piros-fehér-zöld zászlót és meglobogtatja az ünnepi-feketében lépkedő polgárok feje fölött; mert ünnepel Félegyháza. Az állomásról a pompás fasor árnyékában vendégek igyekeznek a város felé, karra dobott kabáttal, fedetlen fejjel. Hajukat megcibálja a tavaszi szél, s a budapestiek beszívják a friss levegőt, mert itt, az éppen zöldbeszökkent fák alatt, a szőlőkaróktól borostás kiskunsági homok után úgy érzi az ember, mintha oázisra került volna.

A városháza mellett aztán balra kerül az utas, arra, amerre a megyeháza kúriaszerű homlokzata sárgállik és előtte hatalmas zászlórudak szurkálnak az ég felé, a hirtelen kerekedett felhők közé, jelezvén a tájékozatlan idegennek, hogy itt van az ünnepség központja; *itt nyitja meg vitéz Endre László Pest vármegye alispánja a múzeumot és a vezetésével rendezett kiállítást.*

Nyomtatott műsor oktat ki, hogy a kiállítás előtti estén színműelőadás lesz, ahol a helybeli műkedvelők adják elő *Kádár Lajos „Istentelenek"* című darabját. Este színházi hangulat. Szaporán gyülekezik a közönség. A kulisszák mögött nagy sürgés-forgás, lázas tevékenység, aztán felgördül a függöny és megkezdődik a műkedvelők érdekes, pompás előadása.

Felvonás közben kivonulunk a férfisorbeli szereplőkkel a *„verandára"* egy cigarettaszóra, jó komótosan elbeszélgetünk a dolgokról, s szerzőről, akit igen tisztelnek és több könyvét is olvasták már a városi könyvtárban...

Sötét van, de valahonnan egy lámpa fénye vetődik ide s úgy rajzolgatom a jelmezes szereplőket. Körülöttem a színházvilágban *szovjet terroristák, magyar hadifoglyok, pajeszos zsidók eregetik a füstöt. Tölgyleveles honvédeket is látok... Átélik a szereplők a színdarabot igazán...*

Másnap lezajlott *a múzeum és a kiállítás ünnepélyes megnyitása,* megnéztük a *fajvédelmi kiállítás hatalmas tablóját, képeit, grafikonját, amelyek szemléltetően mutatták be a zsidóság veszedelmes terjeszkedését az országban. Megnéztük a sajtókiállítás pompás anyagát, Pest vármegye keresztény sajtójának értékes dokumentumait; később voltunk a vásártéren, a tenyészállatok felvezetésén, járkáltunk a pompás bikákat komoly ügygonddal bírálgató gazdák között.*

Délután megnéztük a lovasjátékot...

Figyeltem magam mellett egy harcsabajuszú honvédet. Szótlanul nézte az ugratást, csak néha, ha valamelyik ló nem jól vett egy akadályt, szorult össze a marka, hogy a csont helyén kifehéredett a bőr. Egyszer aztán kifakadt:

— Persze, ha lefogja a lovat a gát előtt... neki kell azt engedni...

Szakértő, bizonyosan.

Az előbb láttam *vitéz Endre László* remek ugratásait s megjegyeztem:

— Az alispán úr szépen ugratott!

— *Remek lovas az kérem,* — csillogott a honvéd szeme — *én ismerem még abból az időből, amikor Gödöllőn szolgált...*

Körülnéztem a zsúfolt nézőtéren: minden talpalatnyi helyet elfoglaltak. Rajokban ültek a környező fákon a gyerekek, ott lóbálták lábaikat fejem fölött a magas palánk tetején. Szemben, szintén a palánk tetején honvédek ültek hosszú sorban; benn tisztek, civilek, apácák: ott volt mindenki Kiskunfélegyházáról. Mondottam is egy lelkes magyarnak:

— Most még a várost is ellophatnák maguktól...

— Azt ugyan nem! — hangzott az öntudatos válasz... — *Vigyázunk mi a magunkéra!...* — Vidáman csillogott a szeme a szép szálas embernek, ahogy elnézett a város felé.

Kiskunfélegyháza tavaszi ünnepe, a tiszta, öntudatos magyar élet megnyilatkozása volt. Öröm rajzolni ezt a jövőt igérő életet...

A kiskunfélegyházai műkedvelők Kádár Lajos „Istentelenek" című darabjában.

ünnepe

Részletek a fajvédelmi kiállítás nagy tablójáról.

... És egyszer csak elindul a galíciai zsidó Magyarországon, az érvényesülés útján, — egyelőre Marxxal a hóna alatt...

Az első nemzedék még rongyszedő Észak-Magyarországon...

...A következő már valamelyik nagyobb város textil fejedelme.

de később nagy iro dalmár lesz belőle, a az előadói emelvényrő már frakkban szédíti magyarokat...

AZ ÉV TÉRKÉPE
0 100 200 300 400 500 600
kilométer
ÉSZAKI-JEGES-TENGER
Barents-tenger
Kolgujev
Kanin
Cseszkaja öböl
KOLA FÉLSZ.
Fehér-tenger
NORVÉGIA
SVÉDORSZÁG
FINNORSZÁG
Botteni-öböl
Finn-öböl
Rigai-öböl
ESZTORSZÁG
LETTORSZÁG
LITVÁNIA
Fehéroroszország
ROMÁNIA
TÖRÖKORSZÁG
SZOVJET UNIÓ
ÁZSIA
Ivanovói-iparvidék
Ural-hegység
Ladoga-tó
Onyega-tó
Ilmen-tó
Waldai-fennsík
FEKETE-TENGER
Azóvi-tenger
Kaspi-tenger
KAUKÁZUS
Narvik
Petsamo
Murmanszk
Kola
Kandalaksa
Archangelszk
Haparanda
Lulea
Tornea
Rovanemi
Kemijärvi
Uleaborg
Nikolaistad
Björneborg
Tammerfors
Lahti
Helsinki
Viipuri
Kronstadt
SZENTPÉTERVÁR
Tallinn
Riga
Dünaburg
Kowno
Vilna
Novgorod
Pszkov
Vologda
Cserepovec
Jaroszlav
Kalinin
Ivanovo
Gorkij
Kazán
Kirov
Molotov
Perm
Szverdlovszk
Magnitogorszk
MOSZKVA
Szmolenszk
Minszk
Vitebszk
Mogilev
Bobruiszk
Gomel
Pinszk
Rovno
Zsitomir
Kiev
Csernigov
Konotop
Brjanszk
Kaluga
Tula
Orel
Kurszk
Voronezs
Tambov
Rjaszan
Penza
Szaranszk
Uljanovszk
Kujbisev (Szamara)
Szaratov
Cskalov
Orszk
Uralszk
Aktjubinszk
Kharkov
Poltava
Dnyepropetrovszk
Zaporozsje
Sztalino
Gorlovka
Vorosilovgrad
Taganrog
Rosztov
Sztalingrad
Asztrachan
Nizsne Embinszk
Gyurgyevo
Kisenev
Odessza
Nikolajev
Kherzon
Akkerman
Braila
Konstanca
Perekop
Eupatoria
Szimferopol
Szebasztopol
Jalta
Kercs
Krasznodar
Novorosszijszk
Maikop
Tuapsze
Armavir
Vorosilovszk
Pjatigorszk
Mosdok
Groszny
Wladikavkaz
Machacskala
Derbent
Kutaisz
Batum
Tiflisz
Baku
Isztambul
Boszporus
Üszküdar
Szinope
Samsun
Trapezunt
Dnyeper
Volga
Don
Dvina
Pecsora
Ural
Duna
Olajvezeték
É
Ény
Ék
Ny
K
Dny
Dk
D
Bálint János

D/U Nr. 10

2. MÁJUSI FÜZET 1942

1942 májusi 4 darab

Signal

Belgien 2,50 Fr. / Böhmen-Mähren 2,50 Kr. / Bulgarien 8 Lewa / Dänemark 50 Öre / Finnland 4,50 m.k. / Frankreich 4 Fr. / Griechenland 12 Drs. / Italien 3 Lire / Kroatien 6 Kuna / Niederlande 20 Cents
Norwegen 50 Öre / Portugal 2 Esc. / Rumänien 16 Lei / Schweden 53 Öre / Schweiz 45 Rappen / Serbien 5 Dinar / Slowakei 2,50 Ks. / Spanien 1,50 ptas. / Türkei 15 kurus / Ungarn 40 fillér
Luxemburg, Südsteiermark 25 Pf.

A főkormányos az iránytü mellett

Az ebben a számban közölt „Tengeralattjárók találkozása New York magasságában" cimü cikkhez

Buchheim PK-hadifudosító felvetelei

Élettér — jelszó és valóság

Az élettér fogalmát állandóan félremagyarázzák. A „Signal" most röviden igyekszik kifejteni, hogy Németország, az európai függetlenség előharcosa, mit ért az élettér fogalmán

Körülbelül öt-hat évvel ezelőtt, amikor az Európa jövendője feletti vita élesebb formákat öltött és már a fegyveres döntés felé közeledett, merült fel az „élettér" jelszava és azonnal átment a köztudatba. Gyors terjedését annak köszönhette, hogy Németország ellenségei mindent elkövettek, hogy ennek a fogalomnak rejtett célzatosságot tulajdonitsanak, amely pedig nem állott fenn. Azt állitották, hogy a német „élettér" fogalom természetesen imperialista törekvéseket rejt magában. A jelszóból közhely lett, amellyel szemben minden józan itélőképességü ember már eleve bizalmatlan.

Az élettér fogalmának tudományos meghatározása a geopolitika feladata; ez a tudomány tekinti feladatának, hogy felkutassa annak a kölcsönös hatásnak a törvényeit, amelyek a földrajzi adottságok és egy nép története közt fennállnak. Először is le kell szegeznünk, hogy nem arról a térről van szó, amelyre egy népnek az élethez szüksége van és amelyet ezért meg kell hóditania és védenie kell. Sokkal inkább, kapcsolatok, hatások és ellenhatások szövevényéről van itt szó, amelyek egy nép életét különösen érintik. A hangsuly közben bizonyos autarkián van, mind az ellátás, mind a védelem terén. Az alapvető meggondolás értelmében az ellátásban és a termékek elhelyezésében egymásra utalt államok nagyobb térben találnak egymásra és ilyen módon a mai körülményekhez jobban alkalmazkodó autarka népszövetkezetek keletkeznek.

Röviden vissza kell térnünk annak a vitának a kiindulópontjához, amelyet az élettér-jelszó nemcsak Németországban, hanem az egész világon kiváltott. Baldwin, akkori angol miniszterelnök kijelentette, hogy Nagybritánnia határa a Rajna. Hasonlóan nyilatkoztak ausztráliai és amerikai politikusok. Szerződések és kötelezettségek utján Anglia a világ tudtára adta, hogy a „lengyel korridor", amelynek céltalanságát és igazságtanságát a nyugati hatalmak mértékadó sajtója is mindig elismerte, Anglia biztonságának egyik előfeltétele. Németországban ezeket a hangokat a német nemzet életjogaiba való beavatkozásnak tekintették. Amint az elmult 10 év vitáiból kiderült, Anglia az egész világot életterének tekinti és saját érdekeit látja veszélyeztetve, ha akárhol a világon állam keletkezik, vagy azok az államok összefognak, amelyek nincsenek kiszolgáltatva az angol világbirodalom törvényeinek és az angolok kétes nagylelkűségének. Az angol tiltakozás ezért irányult nemcsak Németország, hanem Japán ellen is, ahol az „élettér" jelszó angol jellege még feltünőbben mutatkozik meg. Mindkét esetben sürü népességü államról és gyors arányban szaporodó népről van szó, amelyeket saját földjük csak nehezen táplálhat: olyan államokról, amelyek javarészben azoknak a nyersanyagoknak feldolgozásából élnek, amelyeket az angolok tetszés szerint akármikor elvonhatnak tőlük.

A világpolitika gyujtópontjában az események fejlődése már réges tuljutott az élettér elméletén. Most az elmélet erőpróbájáról van szó. A jelszóval szemben már most tényekre, a valóságra hivatkozhatunk. Európában és Ázsiában természetesen még dul a háboru és a politikai életben még sok tényező nem kapott végső formát. A háboru nyomása alatt, amely végül is mindenre ránehezedik, a gazdasági hajtőerők és a józan megfontolás olyan fejlődést inditott el, amely szükségszerüen nagy geopolitikai terek összefogásához kell hogy vezessen. Ezeket a területeket az jellemzi, hogy azonos szükségletekkel rendelkező népek lakják, olyan népek, amelyek egymásra vannak utalva és arra törekszenek, hogy szocialis és gazdasági életükben ennek az azonosságnak megszervezésével és kihasználásával olyan biztonságot és állandóságot szerezzenek nemzeti létüknek, amelyhez az elmult világháboru rombolásai óta nem juthattak.

E célból ezeket az államszövetkezeteket világpolitikailag kormányozható egységgé kell összeforrasztani. Gondoskodni kell védelmükről, hogy a világ másik végén levő esikágói világpiac, amely szükségleteiket nem ismeri és alapelemüket, a mezőgazdasági rétegeket, pusztulással fenyegeti, ne befolyásolhassa őket áringadozásaival. Közös akarattal kell, hogy hadifontosságu nyersanyagaiknak kihasználásáról gondoskodjanak. Végül pedig arra is fel kell készülni egy ilyen államszövetkezetnek, hogy a közös érdekek, az egyes népek boldogsága és jóléte érdekében fegyvert ragadjanak.

Magától értetődő, hogy az ilyen képződmény nem maradhat vezető nélkül. Éppen olyan magától értetődő, hogy ezeken a szövetkezeteken belül gondoskodni kell a munkabeosztásról is. A világ mai erkölcsi és szellemi állapotában viszont éppen olyan természetes, hogy a vezető állam csak árt saját érdekeinek és az egész szövetséget alapjaiban veszélyezteti, ha nem gondoskodik a közös élettérbe tartozó államok érdekeinek igazságos kiegyenlitéséről. Az angolszász világpiac diktaturájának szószólói állandóan azt hangoztatják, hogy Németország meg akarja bénitani a többi európai állam iparát és fejlődésüket akadályozza. Józan ésszel azonnal be kell látnunk, hogy Németország ezzel saját maga alatt vágná a fát: ezzel ugyanis az európai államokat a mezőgazdasági államok alacsonyabb vásárlóerejü szinvonalára süllyesztené, nem számithatna többé vásárló erejükre, ezzel pedig egy csapásra megdőlne az európai élettér önellátása, autarkiája, és ezzel a végső cél maga, Németország életének lehető legnagyobb foku biztositása is veszélyesztetve lenne.

Európa felelős államférfiai, akik az elmult két évben együtt dolgoztak a birodalommal az európai élettér felépitésén, nagyon jól tudják, hogy Németország erre távolról sem gondol. Ez az európai élettér csak akkor töltheti be hivatását, ha valamennyi európai nép érdekét ennek a fejlődésnek a szolgálatába állitja és az európai népeket saját életjogaik hatékony megvédése érdekében olyan egységbe foglalja össze, amely maga több autonóm sejtből áll. *Dr R. F*

COPYRIGHT 1942 BY DEUTSCHER VERLAG BERLIN

A keleti arcvonal olasz szakaszán

A hajnali szürkületben két nehéz szovjetpáncélos nyomult be az előőrs-vonalba. Az olasz gépfegyverek tehetetlenek a páncélszörnyetegekkel szemben, de az olaszok mégis felveszik a harcot — kézigránáttal. Bokrok és árkok védelmében megközelítik az ellenséget és megrohanják a páncélosokat azokon a pontokon, ahol nem tudnak védekezni. A páncélos tornyának nyílásába dobott robbanóanyag megsemmisíti az ellenséget. S ugyanúgy, ahogyan az első páncélost megsemmisítették — megsemmisítik a másodikat is H. Liska PK-haditudósító rajza

250 háboru zsákmánya...

Az első jelszó: Le Spanyolországgal! *A középkor egykori világhatalmától, Anglia 1655-ben elszakitotta Jamaicát, 1704-ben pedig Gibraltárt. Később kiszoritotta a spanyolokat floridai birtokukból. A napoleoni háboru idején Trinidadot rabolták el a britek, a következő években pedig támogatták a délamerikai államok elszakadását*

A következő jelszó: Örököljünk Portugáliától! *Anglia 1600 körül kihasználta a portugál trónvillongást, s magához ragadta Portugália legfontosabb területét India nyugati partján Ormuzig. 1661-ben Bombay esett Anglia ölébe, majd a 19-ik század végefelé megszállta Rodéziát. És 1820-ban már azon fáradoztak az angolok, hogy Brazilia függetlenségi törekvését támogassák, s ezzel már akkor csapást mértek a portugál impériumra*

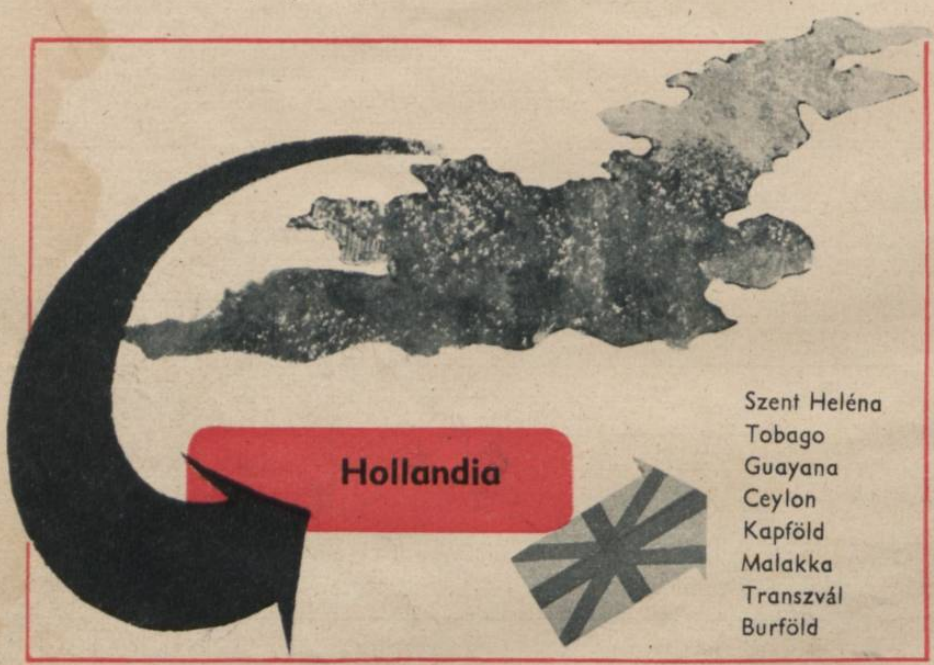

A harmadik jelszó: Raboljuk meg Hollandiát! *A 17-ik század közepén Anglia magához ragadta Uj-Amszterdamot, ezt az északamerikai holland alapitást és a várost New York névre keresztelte át. Néhány évvel később az angolok megszállják Szent Helénát, majd egyévszázad multva a Tobago-szigetet Nyugatindiában. De a leggazdagabb zsákmány a napoleoni háboruk során hullott az angolok ölébe: Guaya, Ceylon, Kapföld, Malakka. 1877-ben és 1902-ben Anglia meghóditotta a délafrikai holland alapitásokat: Transzvált és a bur köztársaságot*

A negyedik jelszó: Üldözzétek ki a franciákat! *A 17-ik század óta harcoltak a britek a franciákkal, s a százéves háboruság utolsó fejezeteként megszállták a csatornában lévő két szigetet: Jerseyt és Guersneyt. 1713-ban elszakitották a franciáktól Ujfulandot és Accadiát, 1763-ban Kanadát és fontos keletindiai területeket. A napoleoni háboruk idején a britek elrabolták Seychellent, Mauritiust és Máltát; a 18-ik században kiszoritották Franciaországot Burmából és 100 évvel később Faschodában meghiusitották Franciaország reményét Szudánnal kapcsolatban*

Az ötödik jelzó: Tartsátok kordában Németországot! *1914-ben azt állitotta Anglia, hogy nem gyarmatterületének kibővitéséért harcol, de 1918 után mint szivesen látott zsákmányt kebelezte be a német gyarmatok legnagyobbrészét: Kamerun és Togó legtöbb területét, Német-Keletafrikát, Német-Délnyugatafrikát, Uj-Guineát, Szamoát és Nauru csendesóceáni szigetet*

Az örök brit jelszó: Vegyétek el! *A 19-ik és 20-ik században az angolok elvették a törököktől Ciprus-szigetét, Egyiptomot, Transzjordániát, Irákot, Palesztinát és az arab befolyás alatt álló Adent és Hadramautot; a kinaiaktól Hongkongot; Argentiniától a Falkland-szigeteket; a thaiföldiektől 1909-ben területeik kikerekitésére egyes vidékeket*

...és akkor: PAX BRITANNICA

Az Empire telezabálta magát

11 ember dolgozik minden angol számára: ez a meghatározás jellemzi legélesebben, hogy mit jelent az Empire Angliának. 45 millió ember lakik a brit szigeten, mig az Empire területén virágzása idején, 1918 után 500 millió ember élt a föld 2 milliárd lakósából. A föld 140 millió négyzetkilométeréből 39 millió négyzetkilométerén London uralkodott. Nagybritannia és az Empire területi aránya 1:150 volt. A közvetett, de nem kevésbé hatásos angol befolyás számos önálló államra lehetővé tette, hogy a britek a fél világot irányitsák. 250 év alatt 250 háborura volt szüksége Angliának ahhoz, hogy megteremtse ezt a hatalmat. De a világ nem türi örökké természetes rendjének megbolygatását, s már feltüntek az első jelek, amelyek azt mutatják:

Széthull az Empire!

Uj jelszó született: El Angliától! *A brit Empire-politika első visszaesése az USA elszakadása volt. Az Empire feloszlása azonban 1939 óta ölt komoly méreteket: Anglia először Jersey és Guersney szigetét veszitette el. Majd az USA bérbevette Ujfundland, Malája, Antigua, Santa Lucia támaszpontot, illetve gyakorlatilag átvette ezeket a területeket. Kanada és Ausztrália szorosan az USA oldalára állt. Indiában, Egyiptomban és Délafrikában egyre nő a szabadságmozgalom. Irország nem vesz részt az angol háboruban — Japán pedig meghóditotta Hongkongot, Bermudát, Bahamát, Trinidadot, Brit-Guyanát, Jamaicát, Szingapurt, Borneót, Burmát és Uj-Guineát*

A. L. WUTTKE

Várni —

csak várni kell tudni!

. . . és közben nem csüggedni! Ez a legfontosabb" — mondja K. százados, az egyik éjjeli vadászrepülőcsoport parancsnoka. A vadászok minden éjjel lesben állnak. Ez a várakozás idegölőnek tűnik, de: szolgálat, s valamennyien tudják, hogy az éjjeli vadászat sikere a várakozás művészetétől függ!

A várakozó vadászok arcvonása semmi izgalmat sem árul el. A sokszáz éjszaka egyhangusága a várakozás bajnokává tette őket. Most felszabadulva hallják parancsnokuk hangját a telefonon át. A hallgató-készülékek és fényszórók az ő vadászterületükön találták meg az ellenséget

Kint az éjjeli pályán teljes készenlétben állnak a vadászgépek. Másnap azt jelenti az OKW, hogy újabb ellenséges gépeket lőttek le az éjjeli vadászok. Tehát nem hiába várták... →

A „Signal" egyik előző számában három szovjet-katona leveléről számolt be, amelyeket a német katonák a GPU csomagjában találtak meg. Ugyanekkor német kézre került egy szovjet-őrnagy naplója is, amelyből a „Signal" most kivonatokat közöl

TAGEBUCH EINES SOWJET-MAJORS

Eben kommt der Befehl, auf B. abzumarschieren. Nach und nach werde ich nervös; es fehlt an Pneus und Brennstoff. Auch fehlen welche von meinen Leuten. Wir fahren in Richtung Tula, übernachten im Wagen, wollten weiter, als es hell wurde, aber da setzte Abwehrfeuer ein. Der Gegner greift mit Bombern an. Maschinengewehre knattern, und Flakgeschütze bellen. Endlich verschwinden die deutschen Flugzeuge, ohne daß sich auch nur ein Jäger auf unserer Seite blicken ließ.

Der Stab ist in die Stadt X. verlegt. Die Straßen sind öde und leer. Die Zivilbevölkerung ist fort, und ganze Stadtteile sind wie weggefegt. Deutsche Bomber kommen und werfen völlig ungestraft ihre Last ab. Unser Heer ist nicht das, was wir zu glauben gewohnt waren und was die Heimat wohl noch jetzt glaubt. Die Mängel sind schrecklich. So erleiden die Angriffe unserer großen Roten Armee völligen Zusammenbruch. Diejenigen unserer Soldaten, die aus den von den Deutschen besetzten Gebieten stammen, sind unruhig. Man sagt mir, daß sie nach Hause wollen. Die Lage ist sehr schwer. Die Erlebnisse und die stumpfe Untätigkeit in den Stellungen wirken zersetzend. Kommandeure und Kommissare geben sich dem Trunk hin. Manche Soldaten kommen vom Spähtruppunternehmen nicht wieder. Dabei hat der Feind seine Stellung und seine Kampfmittel ungewöhnlich verstärkt. Wir bekommen viel Feuer.

Es ist mir schwer ums Herz.

Von der letzten Lagebesprechung kam ich niedergeschlagen in meine Stellung zurück. Es steht schlecht mit uns. Weiß denn Moskau nicht, wie es wirklich an der Front aussieht? Ich schreibe diese Zeilen in einer Erdhütte beim Schein eines Talglichtes. Die Lage ist verzweifelt. Es kränkt mich sehr, daß der Gegner schon wieder einen Sieg errungen hat, ein großer neuer Durchbruch soll ihm gelungen sein. Eben schießt unsere Artillerie heftig. Unsere Infanterie bereitet sich zum Angriff vor. Der Befehl kam, die verlorene Stellung wieder zurückzuerobern. Aber die Übermittlung von Befehlen und Nachrichten arbeitet schlecht. In der Etappe sitzen Feiglinge, die sich bereits entschlossen haben, zurückzugehen. Durcheinander, Hilflosigkeit! Jetzt brauchte man eine harte Faust und einen durchdachten Angriffsplan.

Ehe es losging, trat die deutsche Luftwaffe in Tätigkeit. Die ganze Division wurde zerschlagen. Die Soldaten sind ihrem Schicksal überlassen, und die Division ist ohne Führung. Zu unserer Überraschung stoßen die Deutschen nicht nach. Man müßte angreifen! Aber womit? Wir sind zu kraftlos. Rechts, fast in unserem Rücken, sieht man die große Stadt Y. brennen. Wir werden umgangen ... Was tun unsere Generale? Sie denken nach ... Das Ergebnis ist rätselvoll, aber schon bekannt: die Front stinkt, man entzieht sich der Einkreisung, was dann?

Abends um 22 Uhr kam ich zu Generalmajor P. Er besprach mit mir die Lage. Er sagte, die fechtende Truppe konnte nicht helfen. Dann fragte er mich unvermittelt: ‚Wie viele Leute haben Sie inzwischen erschossen?' Sollte das Hohn sein? Der Kommandant besorgt ein Liter Wodka. Wir wollen trinken und dann schlafen. Vielleicht wird's besser ...

Trübe Aussichten

Der Gegner hat sich wieder einmal ordentlich in unsere Front eingekeilt. Die Führung fällt aus, die Truppe benimmt sich hilflos. Endlich traten unsere Panzer in Tätigkeit und leisteten gute Arbeit. Aber nachdem sie ihren Auftrag erfüllt hatten, zogen sie sich in das Dorf Sh. zurück. Hier haben die Deutschen sie aus der Luft angegriffen. Unsere braven Dummköpfe waren alle auf einem Fleck stehengeblieben, ohne sich zu tarnen. Eben kommt ein Artillerieoffizier und erzählt mir von den Batterien fast das gleiche. Die Deutschen haben sie gründlich bombardiert. Die Artillerie ging nicht in Stellung, obwohl sie Munition hatte, es lag aber kein Befehl vor.

Die Führung läßt die Zügel schleifen

Starkes Feuer ... Garde rückt in die vordersten Linien, sie soll dem Kommandeur der Z.-Division unterstellt sein. Alles ist nervös. Aber von Panik kann man nicht reden. Ich bleibe in meiner Erdhütte, draußen steht fahrbereit mein Wagen. Wir warten auf den General, aber der General fällt keine Entscheidung, er wartet auf Befehle aus Moskau. Es wäre viel besser, wenn man den Armeen bei ihren Operationen mehr Selbständigkeit ließe. So wird nur die Initiative auf Schritt und Tritt gehemmt.

Es tut mir leid, daß ich meine Erdhütte verlassen muß. Wir haben lange in diesem Walde gelebt und uns wohlgefühlt. In der Luft brummt es von deutschen Flugzeugen, aber seit drei Tagen haben wir kein einziges von unseren Flugzeugen gesehen.

Der Oberbefehl über den ganzen Abschnitt ist jetzt, wenn auch nur zeitweilig, General P. übertragen worden. Als ich zu ihm kam, empfing er mich mit den Worten: ‚Nun, wird man auch bald mich erschießen?'

‚Wofür denn?' frage ich. Da antwortet er: ‚Ja, ich habe doch jetzt die Verantwortung für die ganze Schweinerei bekommen.' Darauf ich: ‚Nach einer solchen Ernennung muß man das Kommando übernehmen und den Sieg erstreben. Was hat das mit dem Erschießen zu tun?' — ‚Schon gut! Siehst Du denn nicht, in welcher Lage sich die Front befindet? Und selbst ich weiß nicht einmal, über welche Verbände die beiden Armeen noch verfügen und wo sie sich befinden.'

Die ganze Nacht hatte ich nicht geschlafen, aber morgens tranken wir Wodka und frühstückten gut. Dann schlief ich mehrere Stunden fest im Wagen. Ich wurde geweckt und mußte Verbindung mit dem Befehlsstand des Generals N. aufnehmen.

Ich kam durch eine Stadt, wo die ganze Bevölkerung zu Hause geblieben ist ... Man hört keinen Schuß, und alles sieht so aus, als ob es keinen Krieg gäbe. Auch ich vergesse für kurze Zeit seine Schrecken ...

Ich bin früh aufgestanden, weil ich ganz kalt gefroren war und schlechte Träume hatte. Auf dem Befehlsstand erfahre ich, wie die Lage ist. Die ganze Zeit fliegen feindliche Flugzeuge über uns. Schnee fiel, und abends haben wir unser Lager in Brand gesteckt. Es gab einen großen Feuerschein und ringsum eine furchtbare Kanonade. Man hatte kostenlos das glänzendste Feuerwerk. Nach ein paar Stunden wurde es still, und die dunkle Nacht war schön ...

Wir schliefen zu viert im Wagen. Es war verteufelt kalt. Um sieben Uhr standen wir auf. Es schneite in dicken Flocken. Wir aßen von alten Vorräten und konnten uns etwas heißes Wasser besorgen. Das bißchen Tee machte uns warm. Ich traf den Kameraden J. von der Nachbardivision. Er sagte mir, daß die Division 75% Verluste hatte und daß ihre Gefechtsstärke fast auf dem Nullpunkt angelangt sei.

Ich irre umher

Die Bevölkerung hier und in den anderen Dörfern der Gegend empfängt uns nicht sehr freundlich. Überall Brandstätten, überall die Leichen von Gefallenen. Dazu werden wir die ganze Zeit beschossen. Hungrig und müde gehe ich im Walde umher. Unsere Verbände sind zerschlagen, unser Nachschub ist vernichtet. Ich schreibe am Feuer im Walde. Morgens verlor ich meine Leute und blieb allein unter Fremden. Die Division löst sich auf.

Die Nacht verbrachte ich im Walde. Seit drei Tagen haben wir kein Brot bekommen. Im Walde sind viele Soldaten, aber selten nur ist ein Offizier zu sehen. Die Deutschen beschossen uns, während wir nach Norden marschierten. Auf der Station U. empfingen wir Lebensmittel. Ich fand eine Decke, eine Feldflasche und einen Brotbeutel. Es schneit und regnet durcheinander. Ein seltsamer Durst quält mich. Wir tranken Sumpfwasser. Gegen Abend kamen wir nach Sh. Es war kalt. Wir machten ein Feuer und trockneten unsere Fußlappen. Dann gingen wir in den Kolchos und holten Stroh. In der Nacht war es sehr unruhig.

Am nächsten Morgen wachte ich vor Kälte auf. Soldaten hatten schon ein Feuer gemacht. Ich trocknete meinen Mantel, der so steif war wie ein Brett. Dann gab es ein bißchen Tee, und weiter ging es ... Seit Tagen schon haben wir nun kein Brot mehr. Als wir an den Waldrand kamen, erhielten wir Feuer. Wir liefen über den Bahnkörper. Wieder wurden wir gesehen und beschossen. Die Nacht war furchtbar kalt.

Morgens gab es nichts zu essen und nichts zu trinken. Wir marschierten weiter durch den Wald. Mittags gegen 12 machten wir halt, trockneten die Fußlappen, aßen Grütze und Suppe; es gab ein kleines Stück Fleisch für vier Mann ... Jetzt müssen wir über eine große Chaussee, die unter deutschem Feuer liegt. Gestern, während des Bahnüberganges, habe ich meine Decke verloren. Schade! Denn es ist teuflisch kalt.

Die ganze Nacht über marschierten wir in undurchdringlicher Finsternis. Mein rechter Fuß ist geschwollen. Es fällt mir schwer, zu gehen. Endlich in der Morgendämmerung machten wir halt und wärmten uns an einem Feuer. Wir rasteten zwei Stunden, aber ohne zu schlafen. Zu essen gab es nichts.

Die Hälfte von uns hat keine Waffen mehr. Wir sandten Aufklärer voraus, aber sahen sie nicht wieder. Maschinengewehrfeuer setzt ein. Die Deutschen ..."

Hier endet das Tagebuch. Über das Schicksal des Majors ist nichts weiter bekannt geworden.

Ha a katona tudni akar valamit. Német páncéltörő-ágyu semmisitette meg ezt a szovjet-páncélszörnyet, amelyet most a német katonák tüzetesen megvizsgálnak
Leinberger PK-tudósító felvétele

→

Befejeződtek a nehéz harcok a sivatagban: a század cipészének mindkét keze tele van munkával

A harcok között

Két hónap szünet volt Rommel 1941 áprilisi győzelme és előnyomulása és 1941 juniusának első csatája között. Az angolok november-januári nagy offenzíváját öt hónap szünet előzte meg. Rommel nagyszerü német és olasz katonái megállitották a briteket és visszaverték őket. Most harmadszor is szünet állott be Afrikában. Ugy látszik . . .

Renneweg PK-haditudósító felvételei

A katona játszópajtása: a gyik

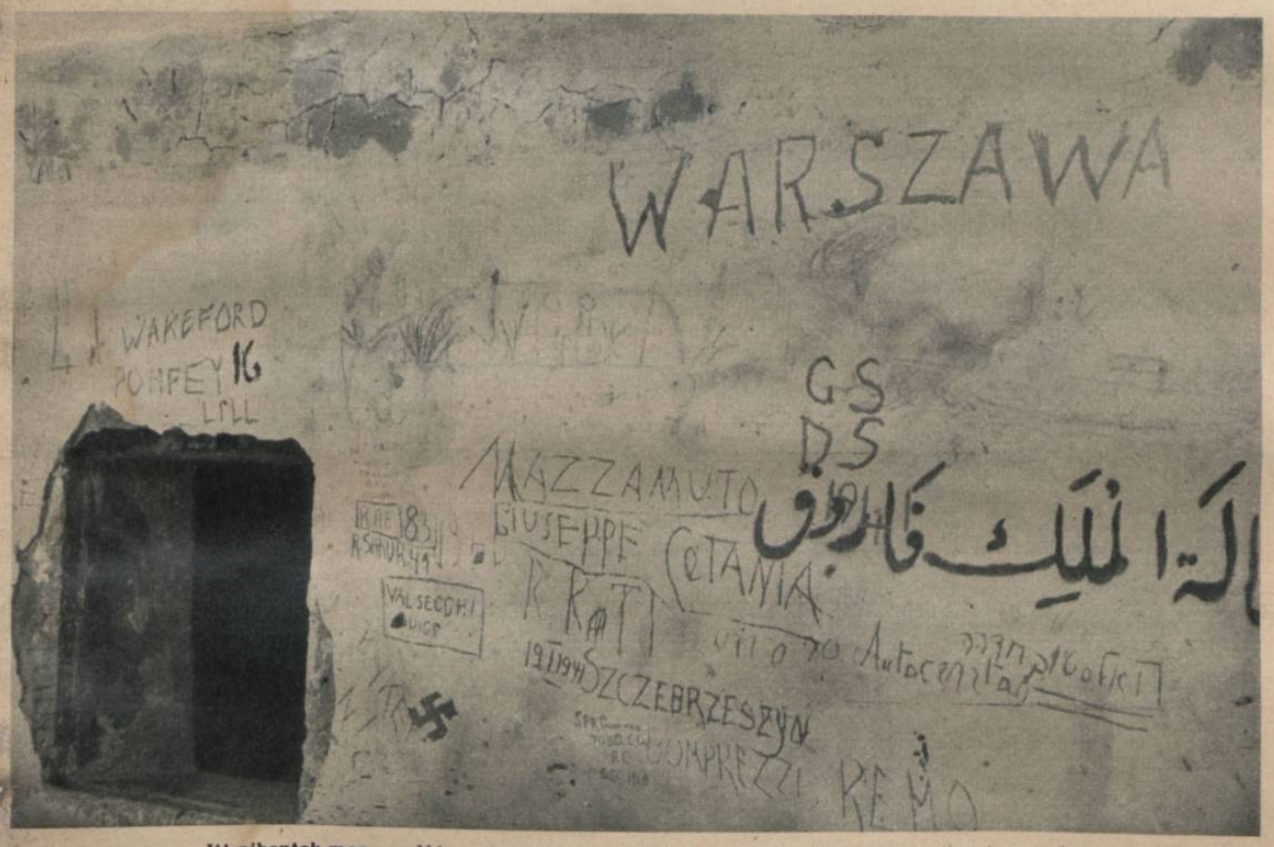

Itt pihentek meg . . . *Németek és olaszok, angolok, hinduk és lengyelek irták tele ennek a háznak a falát. A ház Dernában van, a Tobruk felé vezető Via Balbia mellett*

Árnyékba a kerekeket!

A tábori posta könyvet hozott

Keresik a vezeték hibáját

A NAGY TITOK!

NEM A GÉP GYŐZ A HÁBORUBAN, HANEM AZ EMBERI LÉLEK

II. Rész

A „Signal" befejezi a német hadseregnek és sikereinek titkáról a mult számban megkezdett fejtegetéseit. Az utolsó hozzászólásban szó esik a németek szakositás elleni hajlamáról, tizenegyéves gyerekekről, akiket uraknak szólitanak, egy hős tengerészről, aki később polgári csapatok tábornoka lett, Wavell tábornokról, aki a jó katona eszményét a bokszbajnok és az akrobata egyesitésében látja. A cikk során furcsa, különös dolgok kerülnek napvilágra, olyan dolgok, amelyek az angolszász szótárakban nem fordulnak elő, amelyet azonban ismernünk kell, ha meg akarjuk érteni azt a világforradalmat, amelyet ez a jelenlegi háboru jelent

A Németországot aránylag jó ismerő külföldieknek is gyakran az a helytelen véleményük, hogy a régi hadseregben egyedül a monarchia eszméje adott lendítőerőt a német katonáknak és ez az eszme volt a német fegyelem alapja. Azt hitték, hogy II. Vilmos leköszönése után megszakad a német hadsereg élő hagyománya. A valóságban pedig a német hadsereg a nép lelkéből táplálkozik és gyökere nem az államformában keresendő.

A katona ösztöne a vezetéssel szemben

Sulyos tévedésbe esnek azok a politikusok akik ugy vélik, hogy Hitler Adolf „uralkodópótlék" a német nép számára. A német katona számára — és minden német ember katona — az államforma kérdése a célszerüség kérdése az előbbi cikkünkben kifejtett állameszme szellemében.

Hitler Adolfnak: a német nép vezérének földi élete éppen ugy alá van vetve az élet-halál törvényeinek, mint minden más embertársáé. Azt azonban senki sem hiheti komolyan, hogy Németország katonai ereje megtörhetne, ha nem Hitler Adolf képviseli többé a német népet. Ebben az összefüggésben még néhány szót szólhatnánk a német véderő és Hitler Adolf viszonyáról. Ez a viszony külföldön a jelek szerint lényegében még mindig ismeretlen. A jó katona erénye a bátorság, a körültekintő sokoldalu tudás. De ezenfelül a jó katona nagyon finom érzékkel kell, hogy rendelkezzék a katonai vezetés iránt, és pedig a „katonai vezetés" fogalmát itt a szó legtávolabbi értelmében kell vennünk. A jó katona megérzi altisztje képességeit éppenugy, mint a legnagyobb tábornokét, a legfelsőbb vezetőét. A német katonák ösztöne Hitler Adolf mellett döntött. Benne látják legfelsőbb parancsnokukat, mert csalhatatlan ösztönnel érzik, hogy Hitler Adolf — az ő emberük.

Néhány szó az irodalomról

Az elmult években Németországban nagy könyvsiker volt egy humoros regény, Ehm Welk „A kummerowi pogányok" cimü regénye. A pomerániai Kummerow falu ifjuságának kalandjait meséli el a regény, amelynek egyik legkedvesebb fejezete elmondja, hogy a falu molnára potom pénzért egy gyönyörü lovat vásárolt a városban. Uj szerzeményével büszkén vonul be a faluba és csak ott veszi észre, hogy felült a csaló lócsiszárnak. A lónak valami furcsa idegbaja van és néha minden látszólagos ok nélkül földig lógatja a fejét. A molnár azt hiszi, hogy bottal-veréssel leszoktathatja a lovat erről a „neveletlenségről". Majdem félholtra veri a szegény állatot. A molnár nagyon erőszakos fickó, ugy, hogy eleinte a falusiak nem mernek közbelépni. Végül a falu öreg pásztora veti magát közbe, a falu legényei pedig a dühöngő molnárra támadnak és leütik. A molnár a csendőrségre megy panaszával és az ügy további fejleményei komoly törvényszéki tárgyalással fenyegetnek. A vizsgálat előtt a kummerowi községi tanács tagjai szorongó érzéssel üléseznek és — erre akartunk kilyukadni — a falu egyik véne megjegyzi: „Ha a törvényszéken kiderül, hogy a kummerowiak türték, hogy faluban agyonverjenek egy lovat, akkor egyik legényünk sem kerülhet többé a huszárokhoz..."

130 éven belül négy vaskereszt

Es az aggódó sóhaj rendkivül találóan jellemzi a németek érzelemvilágát. Minden német számára szörnyü még a gondolat is: esetleg nem méltó arra, hogy legalábbis azt a fegyvernemet szolgálja, amelynek egyenruháját, apja, nagyapja viselte. Németországban több olyan ezred volt — és még ma is vannak ilyenek — amelyekhez sohasem a kerületi körzetparancsnokság, szóval hivatalos közeg osztotta be a katonákat. Ezeknek nem volt szükségük arra, hogy a katonaköteles egyének elosztásával foglalkozó hivatallal érintkezésbe lépjenek, annyi önkéntes katona jelentkezett az ezredbe. Ennek az önkéntes-rohamnak az oka egyáltalán nem az ezredek különösen csinos egyenruhája volt, hanem az, hogy a fiuk hagyománytiszteletből mindenáron apjuk ezredében akartak szolgálni, függetlenül attól, hogy apjuk egyszerü közkatona volt-e, vagy tiszt. Az egyik legismertebb ilyen ezred a lübbeni vadászezred, amely mindig önkéntes jelentkezőkből állott. Több porosz család lakásában ott látjuk üveg alatt, keretben az apák, nagyapák katonai kitüntetését. Nem ritka eset, hogy egy családban négy egymást követő nemzedék szerezte meg a vaskeresztet, a dédapa 1813-ban, a nagyapa 1870-ben, az apa 1914-18-ban és a fiu 1939-42-ben. Különben ennek a hagyománytiszteletnek semmi köze sincs ahhoz, hogy a német katona — mint minden magasabb szellemi fokon álló ember — éppenugy érzi a katonaélet nehézségeit, kényelmetlen oldalait és azt a lemondást, amelyet a kezdeti katonai fegyelem minden katonától megkövetel.

A hagyomány nem forma, hanem szellem

Ehm Welk regénye az 1900-as években játszódik. Talán valaki kifogásolhatná, hogy a végső következtetés az akkori idők szellemében nem illik a mai viszonyokra. Közben a vidéket is megfertőzte a nagyváros és a mezőgazdaság gépesitése, közben már annyira kiszorult a ló fogalma a köztudatból, hogy ma még a falusi gyermekek sem vágyódnak őszinte hajlamból a lovassághoz — a világháboru után pedig az általános védkötelezettség nélküli 16 év végleg széttépte a hagyományok élő szövevényét . . . Ezek a kifogások hamisak, vagy legalább is csak részben helytállóak. Mi itt az ember lelki beállitottságáról beszélünk. A hagyomány eszméje külsőséget jelentene, ha hatása és érvénye bizonyos meghatározott egyenruhához, bizonyos fegyverhez vagy bizonyos eszközhöz füződnék. A formák könnyen és szabadon változhatnak, ha mögöttük, bennük erős egységes szellem lakozik. A porosz-német katonai hagyományok szelleme, ennek megőrzése ilyen erő, ezt a fáklyát kell továbbadni nemzedékről nemzedékre. A német lélek hagyománytisztelő alaptermészetét igazolja az is, hogy azok a pártok, amelyek az átmeneti köztársasági birodalomban a hatalomért küzdöttek, a „Vörös frontharcosok szövetségétől" kezdve a „Fekete-vörös-arany birodalmi zászló", az „Ifju német rendek", az „Ordasok", az „Acélsisakosok" szervezetein keresztül egészen az SA-ig, az SS-ig: kivétel nélkül katonai jellegü szervezetek voltak; különbség köztük legfeljebb ennek a katonai formának kihangsulyozásában mutatkozott. A katolikus egyház ifjusági szervezetei is szivesen szolgálták ezt a katonás szellemet. Ma ezeknek a legellentétesebb szervezeteknek a tagjai együtt küzdenek a német hadseregben, és pedig nem azért, mert Hitler Adolf talán durva erőszakkal kényszeritette őket saját rendszerébe, hanem azért, mert Hitler Adolf ébresztette bennük a katonai szellemet uj életre, annyira, hogy az általános védkötelezettség visszaállitását minden német a legmesszebbmenően helyesli.

A sport iskolája és a katonai fegyelem

A németek a hadseregben népnevelő szervet látnak, amit semmivel sem lehet pótolni, még a sporttal sem. A sport Németországban ugyan nagy szerepet játszik a hivatalos nevelési rendszerben — az iskolában a munkaszolgálatban, a hadseregben — éppugy, mint a polgári életben. A legutóbbi olimpiai játékok igazolták ezt és ugyanakkor tanuskodtak arról is, hogy a német hadsereg milyen tevékenyen ápolja a sport valamennyi ágát. A közelmultban elhunyt von Reichenau tábornagy például ki ünő tenisz- és futballjátékos volt, könnyü atlétikával foglalkozott és a véderő keretében rendkivül sokat tett a sport terjesztése és ápolása terén. A lengyel hadjárat során a jóval 50 éven felüli tábornagy elsőként uszta át csapatai élén a Visztulát. Vezérkara természetesen követte a tábornok példáját. A katonák kiképzésében a sportnevelés fontos helyet foglal el. A német katona hátizsákjából nem hiányzik a futócipő és a sport ruha. A sport nevelő értéke azonban nem helyettesitheti a katonai fegyelmet, mivel egészen más célokat szolgál. Kétségtelen, hogy a sport komoly értékeket és erényeket táplál és fejleszt az emberben:

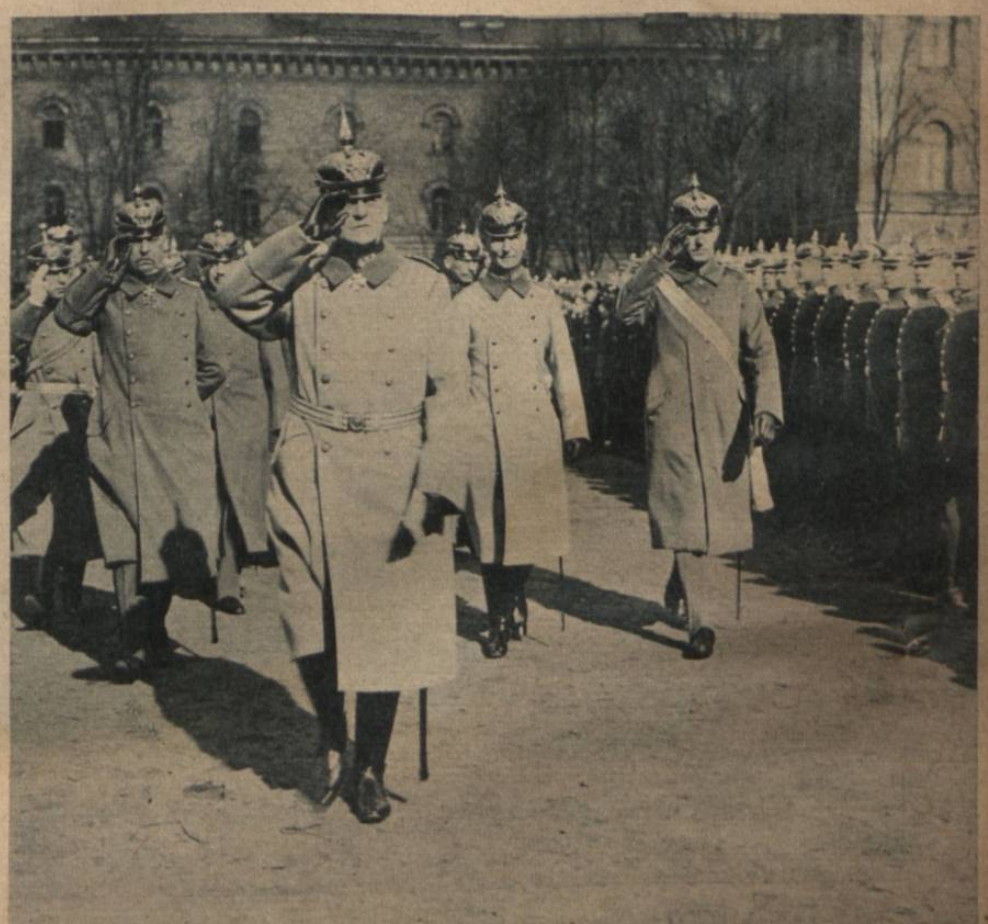

Az utolsó felvonulás. *A versaillesi békeparancs következtében 1920-ban 200 éves fennállása után be kellett zárni a lichterfeldi kadétiskolát, ahonnét a német véderő tisztikarának igen nagy százaléka került ki. Balra, hátul von Bardeleben, a kadétiskola parancsnoka mögött Ludendorff tábornok.*

Ünnepélyesen menetelnek a zászlók. *Felvonultatják a német védelő dicső győzelmeinek jelképeit a hősök napján a hősök berlini emlékművénél a Führer előtt*

kitartást és fegyelmet önmagunkkal szemben, bajtársi szellemet, lovagiasságot és megtanit arra, hogy tisztességesen nyugodjunk bele a veszteségbe. A katonai fegyelem azonban sokkal mélyebb dolgokra tanitja az embert: arra, hogy gerinces legyen, nyugodt, előrelátó, józan engedelmes és hogy az ügyet sohasem szabad feladni! A sport semmire sem kötelező játék, versengés, amit minden pillanatban abba lehet hagyni. A katonai fegyelem azonban azokat a képességeket ébreszti fel és fejleszti ki az emberben, amelyek a legkomolyabb döntésekhez szükségesek. A sportoló egyén legtöbbször önmagáért dolgozik. Mögötte legjobb esetben valamilyen klub áll és csak nagyon-nagyon ritkán — mint például az olimpiai játékoknál — az egész nemzet. A katona ellenben soha sincs egyedül. Mindig a nép áll mögötte és mindig ott állnak vele egy sorban és mögötte a hősi halált halt és az elhunyt nemzedékek sürü sorai, köztük a nemzet hősei.

Mivel ezt a különbséget főként minden idősebb ember átlátja, érthető, hogy Németországban éppen az idősebb, javakorabeli vezetők döntöttek elsőként az általános védkötelezettségnek ujra való bevezetése mellett. Tudták saját ifjukorukból, hogy az önmegtagadás sovány földjéből sokkal édesebb illatu és tisztább szinü virágok nyilnak, mint amilyenek a dus föld buja virágai. Megrázhatja-e a sportban elszenvedett veszteség az egyént lelke legbensőbb mélyéig, mint ahogyan például a világháboru kudarca minden németet megrázott? A sport arénájából visszatérő küzdővel sohasem bántak ugy, mint ahogyan 1918-19-ben a bolseviki izgatástól eszét vesztett nagyvárosi csőcselék néhány német tiszttel bánt. Leköpdösték őket, letépték vállszalagaikat. De a tisztek mégis hüen kitartottak az igaz ügy mellett. Tovább szántottak a köves talajon.

Nem, a sportot nem lehet összehasonlitani a katonasággal, a sportnál hiányzik az összekötő kapocs a sorssal. Az ókori görögök szerint a tengerpart kiváló terep a versenyfutók számára, de a tenger csak azoknak a férfiaknak való, akik szembe szállnak a sorssal.

Az ifju sportolót arra nevelik, hogy a bajtársiasság és a lovagiasság szabályait tisztelje. Az ifju katona felesküszik a zászlóra és arra, hogy ha kell, életét áldozza. A halál az élet célja. Ez a gondolat minden vallás és minden filozófia alapeszméje. Aki ezt a célt szem előtt tartja, az az életet mélyebb örömmel élvezi.

A tiszti utánképzés iskolája a porosz kadétok hadteste volt. Még I. Frigyes Vilmos alapitotta és Nagy Frigyes még trónörökös korában egyik legelső parancsnoka volt. 1920 március 9-ikén vitték át a kadéthadtest zászlóit a hadügyminisztériumba. A hadtest ezzel a gyakorlatban megszünt létezni. Nagy diszszemle fejezte be a kadétok csapatának majdnem kétévszázados történetét; Ludendorff éppugy mint ifjukorában, most is ott menetelt az első század soraiban. 1920 március 9-ikén aggok, férfiak, ifjak és gyermekek meneteltek utoljára a diszszázadban; mindegyikükhöz változatlanul ugyanazt a beszédet intézték, mint amikor beléptek a kadetthadtestbe. Ez a beszéd — nem szavak, de az értelem szerint — mindig igy hangzott: „Uraim! Tiz-tizenegyéves gyermekeket tüntettek ki ezzel a megszólitással. — Önök a legszebb életpályát választották ezen a földön. Önök a legmagasabb célt tüzték ki szemük elé. Mi itt arra tanitjuk Önöket, hogy ezt a célt hogyan valósithatják meg. Önök azért vannak itt, hogy megtanulják mindazt, ami életüknek végső értelmet ad. Azért vannak itt, hogy megtanuljanak meghalni."

A nagy pillanat. *A Führer üdvözli a sebesülteket*

A kadétok csapata már nem létezik, de szelleme tovább él.

Azok a fiuknak a lelkivilága, akikhez ezeket a komoly szavakat intézték, talán rejtélyesnek tünt fel. Csak hivatására készülő katona — akár kadét, akár ujonc — érzi át a felesküvés előtt ezt a magasztos rejtélyt. Ez a halálnak szánt élet különbözteti meg őt végleg a többi embertől.

Az uj taktika uj embereket kiván

Az előbb emlitett lelki mozzanatok nem engedték soha, hogy a katonai hagyományok szelleme megszakadjon.

Ez a hagyomány előkelő örökség. Ennek az emelkedett előkelőségnek fokmérője a katonai hagyományok jelképeinek ereje. Németországnak nincs szüksége arra, hogy katonai jelképeit konyakosüvegekre, cigarettadobozokra ragassza. A hagyomány csak akkor gyümölcsöző örökség, ha nem merevedik üres szertartássá. A poroszok ezt az igazságot saját bőrükön tapasztalhatták. Amikor Nagy Frigyes átvette a hadsereget apjától, I. Frigyes Vilmostól, először a csapatok hasznavehetőségét tette próbára. Az eredmény nem elégitette ki: gyorsabb gyalogságot kivánt. Az eszményi megoldást a gyalogság gyorsabb tüzelőképességében látta. A gyalogság kezdeti állásaiból ugyan elég gyorsan és jól tüzelt. Az egyik alakzatból a másikba, például négyszögbe való átmenet azonban sok időt vett igénybe. Az egyes sortüzek között nagy volt a szünet. A szabadabb tüzelési rendszer akkor még ismeretlen volt, lőni csak a közös parancsszó elhangzása után lehetett. Szabad lövészvonalakat sem lehetett alkotni, azt csak a néphadseregek harcmodora engedte meg. A francia forradalom előtt csak zsoldoscsapatok léteztek. A zsoldoskatona pedig nagyon könnyen válik katonaszökevénnyé.

Folytatás a 14 oldalon

A NAGY TITOK Folytatás a 13 oldalról

Zsoldost csak zárt alakulatokban, szoros egységben lehetett harcba küldeni. Nagy Frigyes is zsoldosokra volt utalva, célját tehát csak ugy érhette el, ha sikerül valamennyi emberét gyorsabb mozgásra kényszeriteni. Előtte egészen uj harcmodor képe lebegett: a csatát mozgalmas, állandóan áramló gyors eseménysorozatnak képzelte. Hogy ezt a célt elérje, több lépést kivánt a gyalogosoktól. A végén percenként 75 lépést ért el. Ezzel az eredménnyel meg volt elégedve. Gyors, mozgékony gyalogságával megvalósithatta legtitkosabb terveit, elgondolásait is.

A számok szelleme bünre csábit

A sors mégis ugy akarta, hogy Nagy Frigyes akkor valósitotta meg igazán terveit, amikor a legjobbakaratu, nem pedig a leggyorsabb gránátosok álltak rendelkezésére. A Leuthen melletti csatában történt: a porosz király 35,000 emberével 65,000 osztrák katona állt szemben. A gyalogsága azonban nemcsak a régi, a porosz fegyelemben szinte már légtornászokká kiképzett hivatásos katonákból állott, hanem részben gyorsan összehivott és csak futólag kiképzett falusi ifjakból. Hogy ezek az ifju katonák is 75 lépést tettek percenként, azt nehéz lenne ma megállapitani, de — nem valószinü. Nagy Frigyest a körülmények kényszeritették arra, hogy kijátsza a végső ü ökártyát: ferde csatarenddel inditott rohamot az ellenség balszárnya ellen. Katonai lángesze, alattvalóinak lelkes harca, gyorsasága győzött, katonái valóban ugy mozogtak, ahogyan kellett.

Nagy Frigyes halála után kiderült, hogy utódai nem voltak elég erősek a leutheni győzelem szellemének megőrzésére. Nem tudták az emberekben felébreszteni a lélek erejét és erényeit. Csak a rideg kiképzésben hittek és a 75 lépés csodájában.

Nagy Frigyes után a lélektelen fegyelem győzelmeskedett a porosz kaszárnyaudvarokon: ahelyett, hogy szivből kinevették volna őket, csodálták és ünnepelték a porosz katonatiszteket és katonai szakértőket, akik azt hitték, hogy a percenként előirt lépésszám meggyorsitása minden csatát a javukra dönt el.

Régi jóslatok válnak ma valóra

A számok bálványozása volt az akkori porosz hadsereg legsulyosabb bűne. Elfeledték a nagy király és a nagy tábornokok emlékét, s ennek helyét a szellem gépesitésének erejébe vetett csalóka hit foglalta el. Napoleon 1806-ban ezért mérhetett a poroszokra megsemmisitő csapást. Napoleon átérezte a mozgó harc, a megsemmisités elvének titkát és uj életre keltette az ókori Görögország győzelmes szellemét, amely a leutheni győzőben, Nagy Frigyesben is megelevenedett. Napoleon győzelme addig tartott, amig fel nem tünt Scharnhorst, aki a porosz hadsereget visszavezette igazi eszméihez. A megujhodás erejét a hadsereg a leutheni győzelem szelleméből meritette.

1813 elején Scharnhorst a következőket irta leányának: „Az ellenség lehet még olyan nagy fölényben is . . . a harc jelenlegi helyzetében biztos, hogy a hadjárat folyamán senki sem ragadhatja ki kezünkből a győzelmet. Ez szilárd meggyőződésem, pedig jól tudod, hogy inkább feketén, mint rózsaszinben látok mindent."

Az 1806-iki vereség után a poroszok és velük együtt az egész németség nem hisz az olyan hagyomány erejében, amely a puszta külsőségek ápolásában merül ki. De hisz Leuthen, Belle Alliance, Königgrätz, Szedán és Tannenberg szellemében, s ezt a szellemet eleven, élő hagyományok formájában őrzi meg. Ennek a hagyománynak az ápolásához nincsen szükség sok külső jelképre. A szellem él a hadsereg egységes akaratában, amely mindig ifju és korszerü marad.

Az igazi lovaskatona ugyanolyan jó autószerelő?

1942-ben nem valószinü, hogy a pomerániai parasztfiu feltétlenül huszár akar lenni, de ha a porosz lovasság szelleme benne él, akkor minden vágya az, hogy páncélos-lövész lehessen. Rommel, Guderian és Kleist tábornok — hogy csak néhány nevet emlitsünk a sok közül — sem müszaki katonaként kezdte pályafutását. És a német tábornokok mégis tökéletes biztonsággal oldják meg az ifju páncélosfegyvernem minden műszaki nehézségét. Ezt annak köszönhetik, hogy az örök katonai hagyományok szelleme vezeti őket, az a szellem, amely a megfelelő eszköz megbecsülését éppen ugy magában foglalja, mint a törhetetlen győzelmi akaratot. Hogy ez az eszköz a multban a ló volt és ma a kerékpár, motorkerékpár, vagy légelhárító ágyu, repülőgép vagy buvárhajó, az mindegy.

Egyáltalában nem titok, mert a külföldi tudósitók a világ minden részére továbbitották a hirt, hogy Hitler Adolf ausztriai bevonulásánál sok német páncélkocsi elakadt utközben. Aki esetleg annyira fontosnak találta ezt az eseményt, hogy még máig is megőrizte emlékezetében, annak meg kell állapitania, hogy a lengyel hadjárat kezdetén ez az elkerülhetetlen kiképzési jelenség és hiba végleg megszünt, és az egész hadjárat folyamán soha többé meg nem ismétlődött. A német hadsereg tehát gyorsan sajátitotta el a páncélkocsi kezelését. Miért lenne a lovaskatonának nagyobb tehetsége az autószerelő-pályára, mint más embernek? Az okot tehát valahol másutt kell keresni: meg is találjuk a hagyomány szellemében. Ennek a hagyománynak a csirája pedig a félelmet nem ismerő bátorság. A jó katona semmitől sem fél, miért félnének a németek a gépektől, amikor mindenki tudja, hogy a németek találták ki a benzinmotort és a nehézolajmotorokat is?

A német véderőben negyvennél több legénységi állományból származó ezredes és tábornok van

A világ állandóan fejlődik és csak a hagyomány értékes, amely a fejlődés elvét ismeri. A német nép rendkivül kemény, nemzedékről-nemzedékre öröklött harcot folytatott a népközösségért. A hadsereg soraiban ez a népközösség nagyon gyorsan egészen természetessé vált. Ennek a közösségnek legfeltünőbb jele a közös étkezés. A tiszt semmivel sem kap jobb vagy több élelmet, mint a közkatona. Ha pedig a tiszt a csapattesten kivül gondoskodik ellátásáról, ugyanazt az ellátási illetéket kapja, mint az egyszerü katona.

Minden fegyverviselő német elérheti a tiszti rangot. Származás, vagy tanulmányok egyáltalán nem játszanak szerepet. Az ugynevezett önkéntesi egyéves kiképzés, amely azoknak az ifjaknak előjoga volt, aki bizonyos foku iskolai képzettséggel rendelkeztek, Németországban megszünt.

Folytatás a 16 oldalon

ITT VANNAK!

Találkozás
meghatározott időben meghatározott helyen
New York magasságában

Buchheim tengerészeti PK.-haditudósitó meséli:

. . . Buvárhajónk belseje alaposan zsufolt, mielőtt kifutnánk a tengerre. Nem csoda: sok mindent kell elraktározni a nagy utra . . .

. . . A mérőszerszámok, csövek és kerekek között hatalmas szalámik és barátságos sonkák pöffeszkednek . . . .

. . . és az óriási-kenyerek megtöltik a hálókat a tető alatt . . .

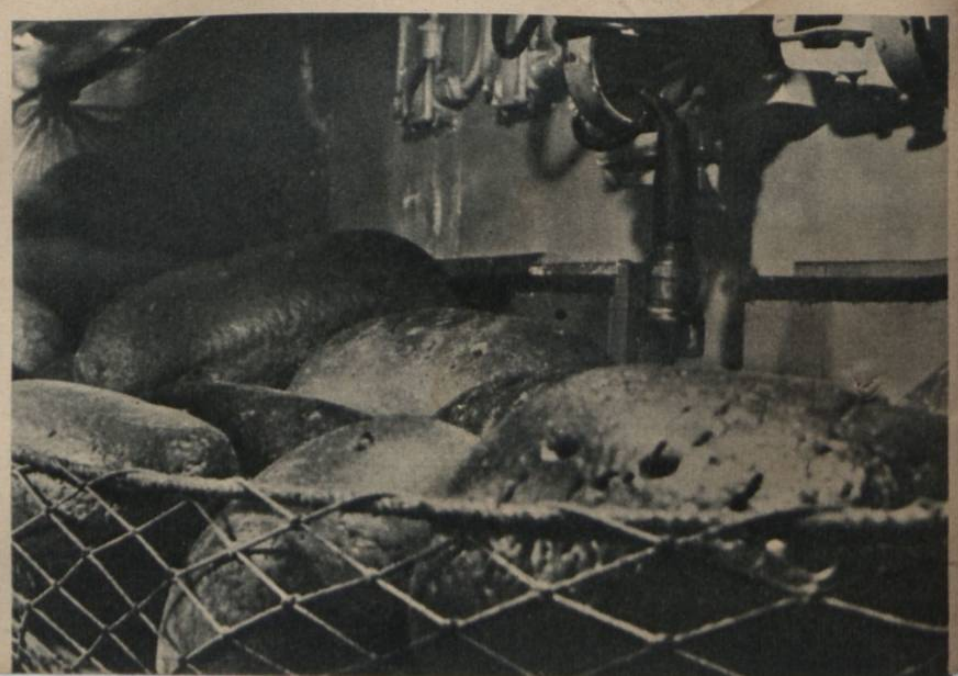

. . . átszeltük az Atlanti-óceant, s azután egyre tovább nyomulunk előre a világtengereken . . .

. . . Viharban haladunk előre; az őrség szolgálata valóban nehéz: tüzetesen át kell kutatni a látóhatárt, nem látunk-e füstöt, s az égen nem jelennek-e meg repülők . . .

A NAGY TITOK Folytatás a 14 oldalról

Ezzel szemben minden német ifju jelentkezhetik behivása előtt tisztjelöltként szolgálatra. A többi tisztjelölt behivása után jelentkezik. Ebben az esetben feletteseik jelölik ki őket. Ezzel kapcsolatban meg kell emlitenünk, hogy a német véderőben negyvennél több a legénységi állományból előlépett ezredes és tábornok. Valamennyien ezredparancsnokok; vagy még magasabb egységet vezetnek.

A német hadseregnek sokkal több ilyen tisztje lenne, ha Németországnak 16 éven át nem kellett volna százezer főnyi kis hadsereggel megelégednie, ahol az előléptetést a 12 éves szolgálati idő rendkivül megnehezitette. Ma, a háboru során egyetlen német sem nyerheti el a tiszti rangot, ha előbb egy bizonyos időn belül kinn a fronton nem tesz eleget kötelességének.

A német tiszti utánpótlás titka

A külföldi sajtó gyakran tudósit Hitler Adolf egy-egy beszédéről, amelyet a Führer a tisztjelöltek előtt mondott. Külföldön nagyon kevesen tudják, hogy ezek a tisztjelöltek kivétel nélkül kipróbált frontharcosok, akik ezenfelül még nagyon komoly kiképzésben részesültek, hogy jövő életpályájukra felkészülve a végső vizsga letevése után elnyerjék a tiszti rangot. Az uj tisztjelöltek tizezrei bizonyos időközökben összegyülnek a berlini Sportpalotában, hogy meghallgassák a Führert. A német ifjúság szine-virága jelenik meg itt; munkásifju áll a nemesi család sarja, iparos az egyetemi hallgató mellett. A német hadseregben nincs egyetlen olyan tiszt sem, aki nem a legelső arcvonalban állotta volna ki a tüzpróbát, akár az elmult világháboruban, akár a jelenlegi harcban.

Hogyan telik meg tehát ilyen súlyos feltételek ellenére a hatalmas berlini sportpalota német tiszjelöltekkel?

Egyszerüen azért, mert a német nép valamennyi rétegét áthatotta a hagyomány szelleme és ma is állandóan növekvő mértékben gondoskodik a katonatiszti pálya utánpótlásáról, annak ellenére, hogy közismert tény: az általános veszteséggel összehasonlitva az elesett tisztek száma a jelenlegi háboruban is aránytalanul magas. A katonatiszti élethivatásnak igazi varázsa az a remény, hogy az illető vezethet, parancsolhat. De előbb kell meg tanulnia engedelmeskedni. Leányához intézett utolsó levelében ezt irta a haldokló Scharnhorst, akinek igy nem adatott meg az a nagy boldogság, hogy Napoleon ellen végső támadásra vezesse a csapatokat: „Mind a hét rendjelemet odaadnám egy napi parancsnokságért."

A német tiszt aránylag csekély zsoldot kap — a hadnagy fizetése alig valamivel több, mint a közkatona zsoldjának kétszerese —, ugyanazt az ellátást kapja, mint a közkatona és sokkal, nagyobb veszély vár rá. Ezzel szemben számithat alárendeltjeinek feltétlen engedelmességére, tiszteletére és bajtársi érzésére. A német tiszt tehát becsületből szolgál. Az első arcvonalakban minden német katona tapasztalatból tudja: egyetlen tiszt sem ad ki olyan parancsot, amelyet nem lenne hajlandó maga is elsőként végrehajtani. Ez a hadsereg ezért nem ismeri a „lehetetlen" szót.

A taktika jó, de csak jó katonákkal

Több német tábornok hősihalála pecsételte meg a jelenlegi harcban is azt a biztos tudatot, hogy ezt az érzést Nagy Frigyes óta Swerin, Knobelsdorff és Scharnhorst tábornok halála után minden német lelkében hordta, függetlenül attól, hogy ez a tudat milyen erős mértékben jelentkezik. Ha ez nem igy lenne, akkor a német hadseregnek sohasem sikerült volna rögtönzött csapatokkal megkezdeni a jelenlegi harcot és ráadásul a háboru alig 30 hónapja során a hiányzó 16 évfolyamot kiképezni. A kiképzés valamennyi fegyvernemben komolyan folyik, s a gyalogság, a hadsereg gerincének kiképzése a legbonyolultabb. Ennek a 16 évfolyamnak a kiképzése és annak sikere sokkal fontosabb, mint bármilyen taktikai varázsról és titkokról szóló mese. A taktika csak akkor jó, hogy ha annak szolgálatában jól kiképzett csapatok állanak. Ezek nélkül a csapatok nélkül minden magasabb taktika csupán képzelődés. Hevenyészve az utcán összeszedett emberekkel lehet barrikádokat emelni, modern háromemeletes kiserődök lerohanására azonban ez a tömeg nem alkalmas. A spanyol polgárhárboruban Franco az egész világ előtt bizonyitotta be ezt az igazságot. Senki nem tagadhatja: ahhoz, hogy polgári személyeket olyan hihetetlen gyorsan képzett katonákká varázsoljanak, ahogyan az a németeknél történt, ahhoz az szükséges, hogy ezek a polgári személyek lelkileg készen álljanak erre az átalakulásra, készek legyenek arra, hogy gyorsan igazi katonákká váljanak. Ehhez pedig, ha minden tényezőt fel akarunk sorolni, nemcsak a készség szükséges, hanem a lelki és testi képesség is.

Ez a testi és lelki képesség legalább annyira fontos, mint az előbb emlitett készség. Nagy Frigyes gyorsan kiképzett gránátosai ezzel a katonai képességgel vivták ki a leutheni győzelmet és alattvalóinak felülmulhatatlan katonai erényeire hivatkozva mondhatta a nagy porosz király: „Az én gyalogságomban minden katona Cézár!" Az angolok krétai kudarca után az angol sajtóban uj fogalom bukkant fel, a német „Allroundkatonák" fogalma. Más nyelvnek nincsen szava erre a fogalomra, csak több szóval tudnánk helyesen körülirni. Ez is csak azt mutatja, hogy mennyire nem lehet a német katona lelkületét a sport szókincsével megmagyarázni. Tény az, hogy az egyes fegyvernemek különbözősége ellenére a német katona alapjában véve mindig ugyanaz. A német lélek egyik jellemző sajátsága a szakositás elkerülésére való hajlam. (Goethe ennek az általános éredeklődésü és tudásu német embernek a legszebb példája.)

Wawell tábornok a jó katona eszményét a boxbajnok és az akrobata erényeinek egyesitésében látta. A Wawell-féle katonai nevelés képviselői több izben szembekerültek Rommel tábornok katonáival és bizony alapos vereséget szenvedtek azoktól a német katonáktól, akik egyáltalában nem voltak „sivatagi szakértők", amikor Afrika területére léptek. A német katona „allround erényei" valamennyi hadszintéren, északon és délen, a homokban és a sárban, a

Folytatás a 18 oldalon

. . . Egyszerre csak fekete pont tünik fel szemünk előtt . . .

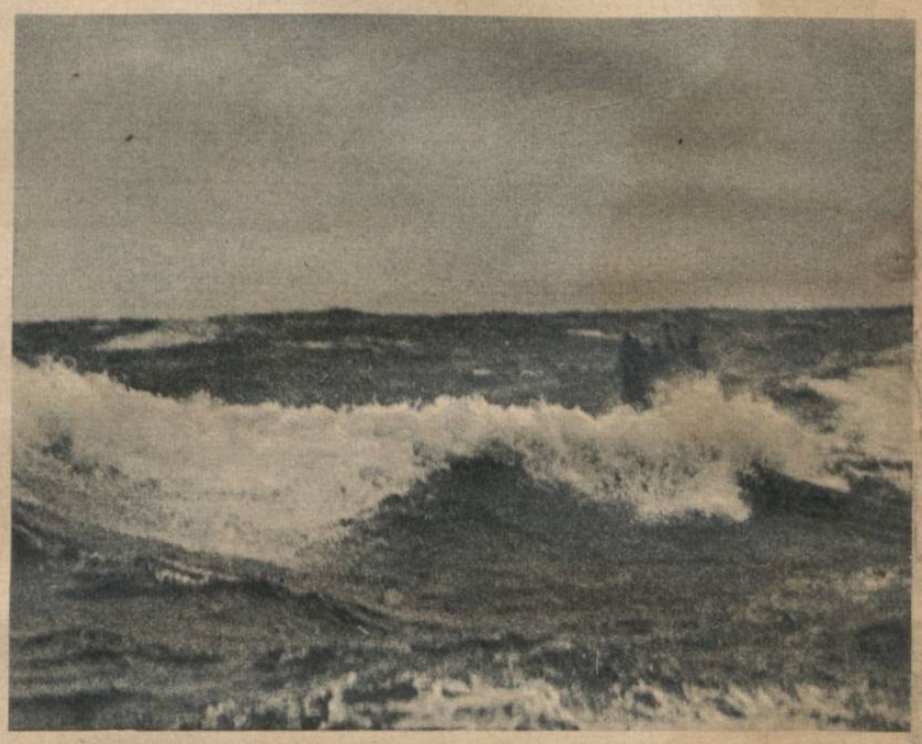

. . . Felemelkedő buvárhajó tornya jelenik meg előttünk. Bajtársak! Az ilyen találkozás mindig nagy élmény . . .

. . . A viharos tenger ellenére lassan halad el egymás mellett a két buvárhajó, mert . . . ↓

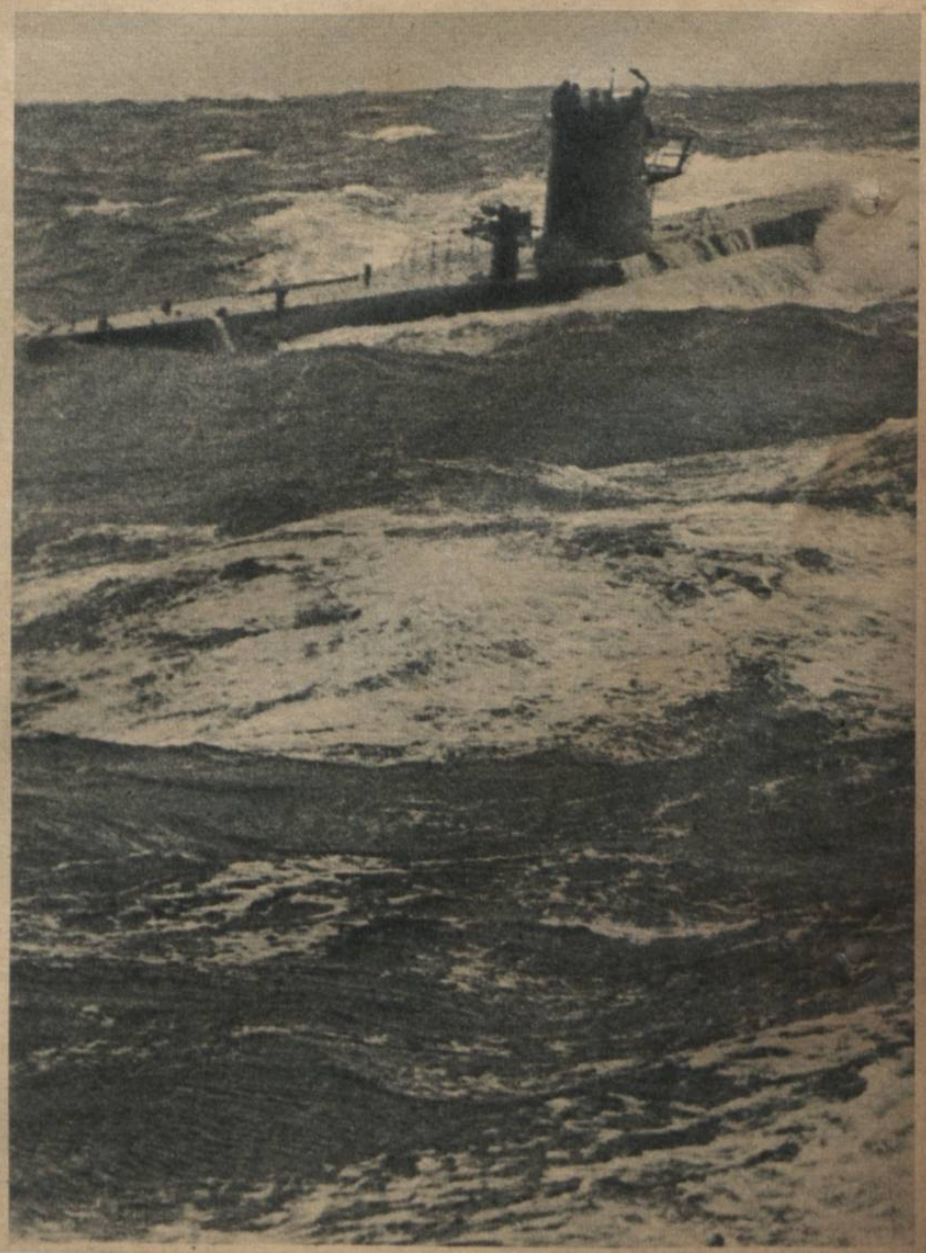

. . . a hullámokon át közlik egymással tapasztalataikat, megfigyeléseiket. Szívesen beszélnének még sok mindenről . . .

Buchheim
PK-haditudósító felvételei

. . . De hiába: a kötelesség — kötelesség! Tovább — előre — mindkét hajó teljes sebességgel megy tovább az USA partjai irányába . . .

ENDE

A „Normandie" nevü 93 ezer tonnás óceánjárót, a világ második legnagyobb hajóját, Franciaország büszkeségét Roosevelt elkoboztatta és „Lafayette" néven repülőgépanyahajóvá akarta átépittetni. A hajón átépités közben azonban tüz tört ki és a lángok szomoru roncsá égették az óceánjárót

Roncs— képmutatás

Sir Stafford Cripps, Stalin barátja, az ingadozó brit világbirodalom nevében-barátságot szinlelve India népével szembentárgyalt India vezető köreivel

A NAGY TITOK Folytatás a 16 oldalról

hidegben és a kánikulában, mindenütt megmutatkoztak. Mindenütt ugyanaz a lendület, ugyanannak a tettkészségnek az eredményei látszanak, s a német katonát a minden körülmények közti ügyes cselekvésre nevelik. Jobb hibát elkövetni, mint egyáltalán semmit sem csinálni — ez a mondat a német katonai kiképzés igazi jelszava. Minden cselekedet rugója a természetes józan emberi ész, nem pedig valami különleges előirás. A német hadsereg altiszti karában rendkivül szerencsésen párosul ez a józan emberi ész az akarattal és cselekvési készséggel. A német katonai nevelés célja az egyéniség kifejlesztése. Ehhez az erényhez pedig az engedelmességen keresztül vezet az ut. A parancsolás erényét kell minden német katonában felébreszteni és fejleszteni: a katonának nemcsak parancsolnia kell tudni, hanem ha kell, a vezetést is magához kell ragadnia. Kiváló példa erre a következő kis történet:

Egy porosz a panoptikumban

A hétéves háboru során az egész világ bámulattal adózott az „öreg Fritz" hihetetlen katonai és államférfiui képességeinek: csodálták azt az erőt, amellyel minden csapásból felemelkedett. Természetes, hogy Európa minden nagyobb városában kiállitották a nagy király viaszfiguráját és jó pénzért mutogatták. Lisszabonban is nagy tömeg tolongott az egyik ilyen viaszfigura körül. Egyszerre csak egy fiatalember törte át a sorokat és könnytől ázott arccal kiáltotta: „Emberek, ide nézzetek, én is porosz vagyok!" Persze, hogy kinevették, de senki sem tudta, hogy ez az ifju ember Nettelbeck serfőző volt, aki akkoriban vándorlegény volt és matrozként vetődött Liszabonba. Egy emberöltővel később, 1807-ben, amikor a franciák Kolberget ostromolták, ugyanez a Nettelbeck, most már öreg ember, ujra tanubizonyságát adta, hogy igazi porosz. Gneisenau őrnagy polgári szárnysegédje volt és az ellenállás lelkeként tiltakozott a város feladása ellen. Gneisenau maga már hajlott a város feladására, a polgári Nettelbeck azonban karddal a kezében küzdött a feladás ellen. És Gneisenau tovább tartotta Kolberget, mert Nettelbeck hősi magatartása mindnyájukat végső erejük latbavetésére és a feláldozásra lelkesitette.

„Prinz Eugen" és a Weddelek

Nettelbeck polgár történetét az iskolában minden porosz tanuló hallotta. Porosz sajátság, hogy az állam minden tagja egy a kötelességteljesitésben a királlyal. Ez a képesség állandóan fejlődött a történelem folyamán, amikor a poroszok német államnéppé fejlődtek és végül, amikor minden némettel együtt birodalmi néppé alakultak. A porosz erények német erényekké változtak és minél előbbre haladtak a fejlődés utján, annál inkább megtisztultak minden salaktól. Az osztrák hegyivadász-századok hőstettei szolgáltatják erre a legfényesebb bizonyitékot: a birodalom néptörzsei között nincs különbség bátorságban és a hősiességben. Ennek tudata ölt lelket a Prinz Eugen német nehéz cirkáló hagyományos szokásaiban. A Prinz Eugen ma is felvonja a régi K. u. K. hadilobogót árborcára savoyai Jenő herceg osztrák herceg névnapjának évfordulóján. Hagyományai tiszteletében igy erősbődött, növekedett a német nép és igy áll ma a világ a német hadsereg csodája előtt. Világháborus frontharcosok küzdenek egy sorban a lengyel harcok ifju hőseivel; a narviki hős ifjak a Maginot-vonal legázolóival; a krétai ejtőrnyősök az Atlanti-óceán buvárhajóinak legényeivel; a keleti hadszintér sártengereiben menetelő gyalogosok a cyrenaikai páncélos-vadászok mellett.

Az agg tábornokokat és az ifju ujoncokat, a fiatal ezredeseket és a világháboru régi káplárait egyetlen hatalmas erő fogja össze. Ez az erő a leutheni győzelem szelleme, a biztonságot és a félelmet nem ismerő bátorság szelleme; ez a szellem adja a legtávolabbi magányos őrhelyen álló katonának is azt a biztos tudatot, hogy nincsen egyedül, körülötte bajtársak állanak, mögötte egy nép hősi halottai és a te emléked is kiséri az eljövendő nemzedékeket.

Befejezésül a legszebb porosz anekdóta: Egyik csata után Nagy Frigyes fájdalomtól mardosva bolyongott a csatatéren, amikor megtudta, hogy kedvence, Weddel lovastiszt elesett: „Weddel, Weddel!" — kiáltotta kétségbeesetten a király, mintha szava uj életre kelthetné az ifju hőst. A király hangjára a sebesültek és holtak tömegéből egy káplár emelkedett fel és végső erőfeszitéssel suttogta:

„Felség, itt csupa Weddel fekszik!" király visszarántota lovát, rátekintett a haldoklóra és igy szólt:

„Jó leckét adott nekem, köszönöm."

A poroszok nem feledték el ezt a leckét. A boldog békében is Weddelt látnak egymásban és a háboruban mindannyian hajlandók Weddelként meghalni. Ez az érzés pedig a győzelem legbiztosabb tudata.

Bátorság és harckészség. *Von Möllendorf kapitány, II. Frigyes későbbi hires tábornagya csapatai élén megrohamozza Leuthen falut*

Adolf Menzel rajza
(Verlag I. A. Seemann, Leipzig)

Ágyuzzák a Csatorna tulsó oldalát: német mesz-
szelövö-ágyu a brit part katonai célpontjait lövi

Frentz hadnagy felvétele
Tritschler PK-tudósító felvétele

„Acélhenger" a Szovjet ellen: nehéz
német páncélosok utban a keleti arcvonalra

IFJU

SASOK

Németország repülö-utánpótlásáról a nemzetiszocialista repülöszervezet katonai elöképzési tanfolyama keretében gondoskodnak. Igy tanulják meg a jövö repülöi a motornélküli repülés tudományát

Virágok
pompája a brüszeli nemesen szép, ősi Gildeházak előtt

Wenn der Gegner weiß, was der Gegner macht...

Wie man Geheimnisse des Ziels entschleiert

Ein alter französischer Soldatenspruch sagt: „Wenn der Gegner weiß, was der Gegner macht, schlägt der Gegner den Gegner." Gründliche Aufklärung war von jeher eine der Vorbedingungen für den Sieg. Und seit der Krieg sich nicht mehr auf die schmale Zone beschränkt, in der die gegnerischen Armeen aufeinanderprallen, sondern das gesamte Hinterland zur Front gehört, mußte auch die Aufklärung viel weitere Räume erfassen.

Mit den Aufgaben wechseln die Mittel und die Methoden. Längst steht die Spähtrupp-Tätigkeit nicht mehr auf den zwei Augen eines geschickten Kundschafters allein. Das unbestechliche Auge der Fotokamera bildet mit seiner Präzision und seinem makellosen optischen Gedächtnis ein unentbehrliches Hilfsmittel. Und das Flugzeug mit seiner Freizügigkeit und seiner Geschwindigkeit erzwingt der Bildkammer aus der Vogelschau den Einblick in noch so gut getarnte, verborgene Stellungen, und es trägt die Aufklärung Hunderte von Kilometern hinter die feindliche Front. Die deutsche Führung weiß heute über die Bewegungen des Gegners viel besser Bescheid als in irgendeinem früheren Kriege. Einen wesentlichen Anteil daran haben die Bildzüge und Vermessungstrupps, aus deren Arbeit wir hier einige Bilder zeigen. Noch im Jahre 1915 galt das Luftbild als eine ganz amüsante Spielerei, der praktischer Wert nicht zuzusprechen sei. Dieser Standpunkt hat sich dann radikal geändert, als der Bewegungsfeldzug zum Stellungskrieg erstarrte, die Kämpfer sich in die Erde eingruben und damit der direkten Sicht entzogen. Schon im Weltkrieg wurden fast 7 Millionen Quadratkilometer im Luftbild festgehalten und ausgewertet. Heute bringt das Luftbild, sei es mit der Handkammer, sei es mit anderen Präzisionsinstrumenten wie etwa dem Reihenbildner aufgenommen, täglich wertvolle Ausbeute mit nach Hause. Neben der normalen Aufklärungstätigkeit liefert das Luftbild auf einfache und rasche Weise Karten des überflogenen Gebiets, oder läßt eine vorhandene Karte richtigstellen und aktualisieren. Die Fernkammer, die beim Heere mit gutem Erfolg eingesetzt wird, verschafft uns mit ihrer langen Brennweite aus vielen Kilometern Entfernung Einblick in feindliche Stellungen, und erlaubt es so, die Artillerie wirksam zu lenken und ihre Wirkung nachzuprüfen. Alle Methoden der wissenschaftlichen Vermessungskunde — wie das Entzerren, der Anschluß des Luftbilds an Richtungspunkte auf der Erde, die stereoskopische Auswertung — gehören heute zum Alltagshandwerk der Bildzüge unseres Heeres. Denn in der neuen Wehrmacht hat man den Wert neuzeitlicher Aufklärungstechnik voll begriffen und ist entschlossen, all ihre Möglichkeiten auszunutzen.

A légi felvételtől a térképig

A légi felvételek csak ritkán felelnek meg minden további előkészítés nélkül a tüzérségi megfigyelők követelményeinek, a képeket ezért optikai műszerek segítségével izeikre bontják és így használják fel őket az új térképek készítésére

A légi felvétel alapján vizsgálja meg a szakértő a legfontosabb képeket és az eredményt átrajzolja a város térképére. A harci repülők vagy a nehéz tüzérség hamarosan új csábító célok felé irányíthatják fegyvereiket

Az optikai messzehordó ágyú

A légi felderítő fényképészek munkáját ez a hatalmas távolbalátó fényképezőgép egészíti ki. Furcsa alakjának oka a benne levő nagy gyujtótávolságú objektívlencse. A felvételre érdemes pontokat előbb egy jól működő messzelátóval ki lehet keresni. A távolbalátó gép felvételeit (az alsó kép) kidolgozás után összeállítják. Így keletkeznek azok az izgalmas felvételek, amelyekből kettőt a következő lapon mutatunk be →

EZ LENINGRÁD

Így látja a nagytávolságú fényképezőgép az ellenséges várost több kilométernyi távolságból a német és az ellenséges állásokon túlról. Így ragadja meg és fejti meg a távoli város minden titkát: világosan bontakoznak ki az épületek, amelyeket különben ködtátylak burkolnak, célpontok, hidak, anyagraktárak szinte megfoghatóan emelkednek ki szemünk előtt. Az épületek különösen lebegnek egymás mellett, egymás felett. A felvételeket feldolgozó fényképész ezután még csak egy bizonyos vonalbeosztást rajzol a képekre és a repülőgép lövésze, a német tüzérség megfigyelője egyaránt könnyen megtalálja a kiüzött célpontot

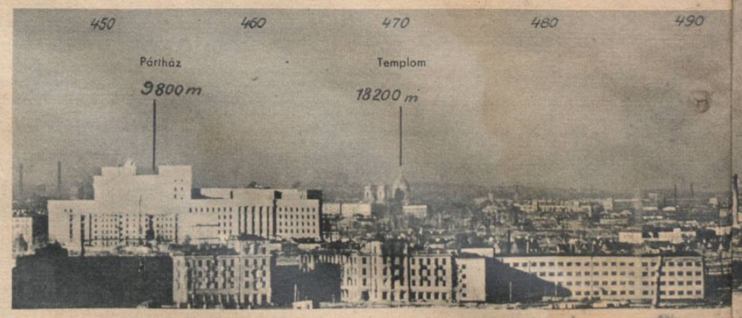

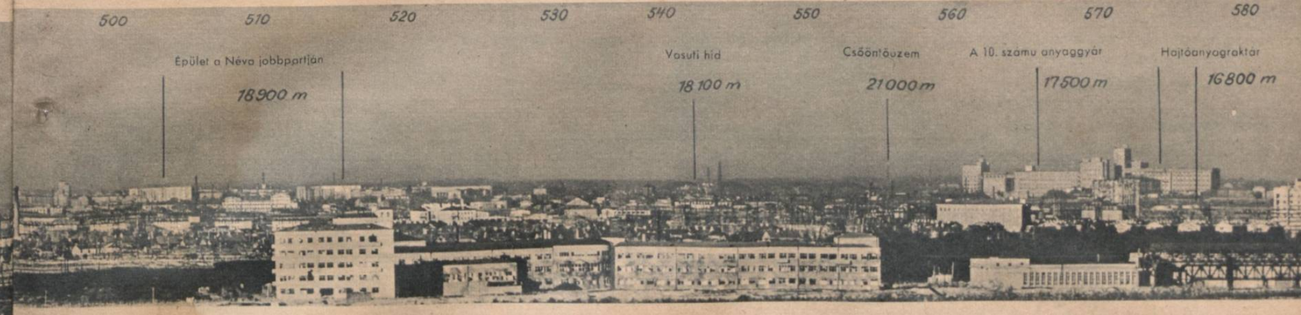

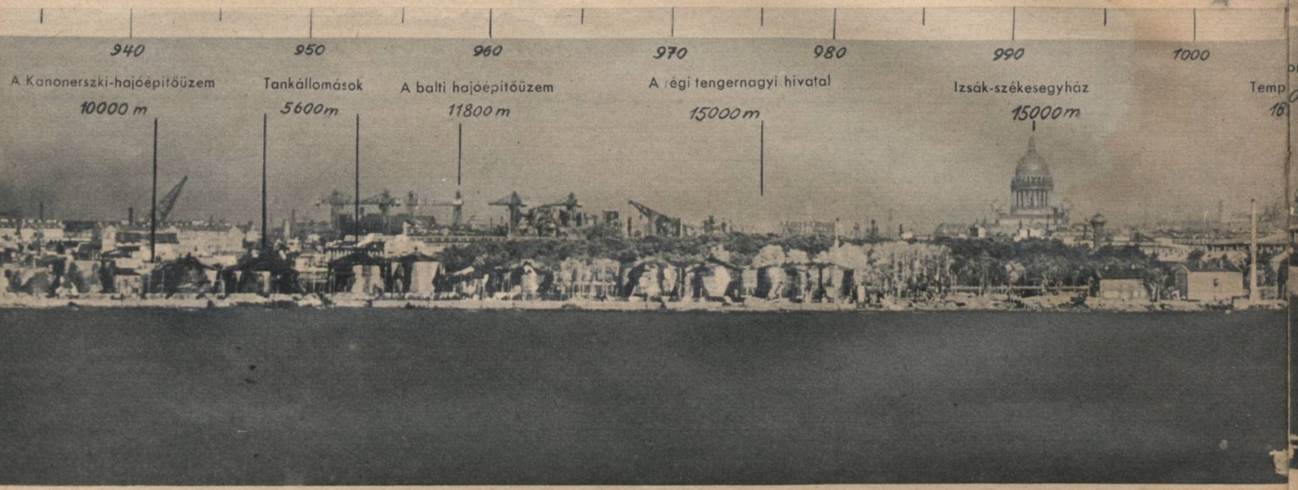

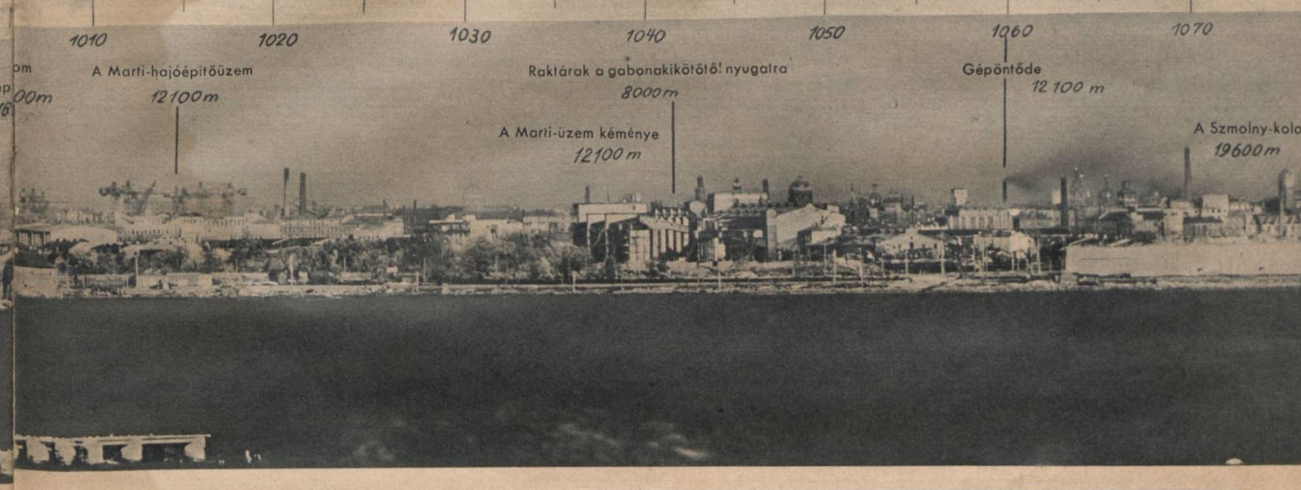

MAUSER

Jagd-, Sport- und
Verteidigungswaffen
Feinmeßwerkzeuge
Buchungs- und
Addiermaschinen

MAUSER

MAUSER-WERKE AG OBERNDORF / NECKAR

F. OLLERICH

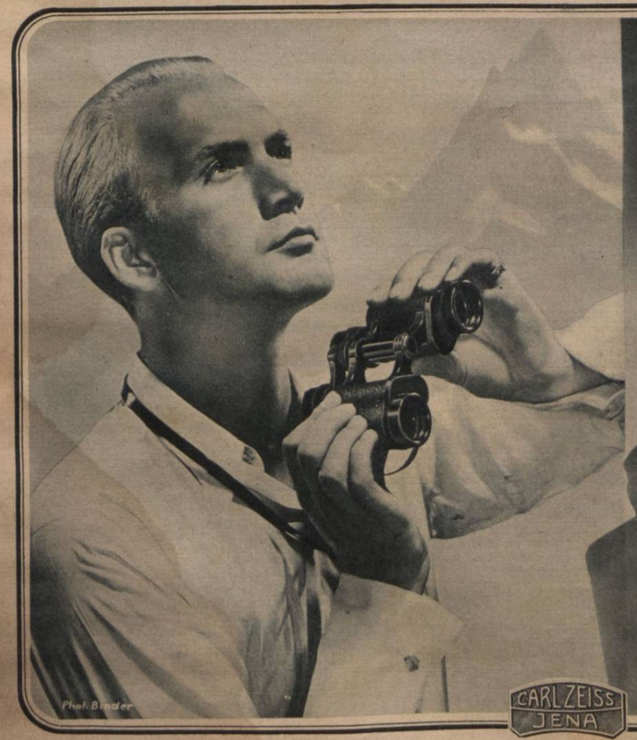

DAS FÜHRENDE
MARKENGLAS
VON WELTRUF

ZEISS

Bezug durch den optischen Fachhandel

CARL ZEISS JENA

„1913 óta csengetek: itt a tejes!" — mondja Max Dömke. — „Csak 1914-től 1918-ig nem dolgoztam, ekkor kinn voltam a harctéren és 1929—33-ig: ekkor munkanélküli voltam. Kocsimon tejet, vajat, tojást, joghurtot, sajtot szállítok házhoz még ma is: mindenki megkapja azt, ami jár neki. Remélem, hogy még sokáig dolgozhatom, hiszen csak 57 éves vagyok"

Im 28. Kriegsjahr

20 Berliner sagen ihre Meinung zu der Frage: Wie geht es im 3. Kriegsjahr? Und einer stellt dabei eine besonders interessante Rechnung auf

Als ich vom Osten nach Hause kam, besuchte ich meinen Schuhmacher. Wie es ihm ginge, fragte ich. Das ist die Allerweltsfrage, die Antwort kennt man schon im voraus.

Aber der Meister unterbrach seine Arbeit und entgegnete lächelnd: „Wie es eben im 28. Kriegsjahr geht, Herr Soldat."

Das war freilich nicht die Allerweltsantwort, und ich horchte auf. Schuhmacher sind meist philosophische Köpfe. So blieb denn die Arbeit eine kleine Weile liegen. Um mir in die Augen sehen zu können, hob der Meister sein Gesicht, und seine Hände halfen die Geschichte eines Lebensalters formen, wo es die Worte nicht allein vermochten:

Er und alle die Tätigen, all die einfachen Leute in Deutschland, die heute so zwischen vierzig und fünfzig Jahre alt seien, würden schon wissen, was die Wahrheit sei. Ich, mit meinen drei Feldzügen, dem in Frankreich, dem in Griechenland und dem im Osten, sei doch eigentlich noch ein blutiger Rekrut! Wir stünden im dritten Kriegsjahr? Papperlapapp! Es habe nie einen „ersten" Weltkrieg gegeben, und es gäbe keinen „zweiten"! Es sei vielmehr so, daß am zweiten August 1914 der große Krieg begonnen habe, und der sei heute noch nicht zu Ende.

Ja: für die Sieger von 1918 mag er scheinbar zu Ende gewesen sein. Für uns in Deutschland jedoch gab es keinen Frieden. Wir wollten arbeiten, aber das wäre ja Konkurrenz gewesen für die Sieger, und so durften wir es nicht. Wir wollten essen — aber womit sollten wir bezahlen? Wir waren damals achtzig Millionen Menschen mitten in Europa, und wir durften nicht arbeiten und durften nicht essen. Man hat anderswo

Naponta ezer vendég — *jelenti Erich Hellermann, a birodalmi sporttelep uszócsarnokának uszómestere. „Ezer vendég... pedig még vagy 20 uszoda van üzemben Berlinben. Reggel a katonák jönnek, azután a polgári közönség — és vasárnap egyetlen fülke és fogas sem marad üres..."*

Hadiesküvőn *mondta ki a boldogító igent ez a fiatal elárusítónő. Férje a keleti arcvonalon harcol. A vásárló hölgyek nagyon igényesek, s a legszivesebben — amint a szakmában mondják — „kockás gyöngyvirágselymet" vásárolnának. De ez mindig igy volt. Van elég anyag — több, mint ruhajegy; bő a választék és naponta kapnak uj szöveteket*

600 családot lát el hussal *Bruno Schubert mészáros és hentes. Minden héten van „vágás"; ezen a héten egy marha, három borju és három disznó került feritékre. Rengeteg a munka, mert két segédje katona; egy horvát és egy lengyel segíti az üzletben, felesége pedig a nyolcféle különböző felvágottal szolgálja ki a vevőket*

Irmgard Tillmann 20 éves *és az egyik állami hivatalban titkárnő. Munkás életének eddigi mérlege: félév munkaszolgálat, irógép- és gyorsiró-tanfolyam, s egy év óta irodai szolgálat. Munkaidő: 8 órától 17 óráig, minden második vasárnap 13 óráig, havonta egyszer éjjeli szolgálat. A fizetés? Jó. A főnökök? Kellemesek!*

Ötből elveszünk négyet, marad — három... *Igy számol Fritz Wohlfeil, pék és cukrász. A furesa számolás alapja: a háboru előtt négy segéddel dolgozott, ma pedig csak felesége és egy kisegitőkisasszony segit a munkában. De igy sincs fennakadás. Ötféle kenyeret és nyolcféle süteményt árulnak; hétköznap 380, szombaton 460 vevő fordul meg a péküzletben*

„Főur — fizetek!" *És Erich Wolff mindig ugyanazzal a mosollyal, barátságosan siet a vendéghez. Az első világháboru idején Angliában volt internálva — most hazájáért dolgozhat. 47 éves. Szolgálati ideje: délelőtt ½11-től este 11-ig. 40—50 vendége van naponta, pikkoló vagy egyéb segitség nincs*

Igy jutunk előre . . . *Gertrud Gensky ma állomásfőnök. Először takarítónő volt, majd a jegyeket lyukasztotta. Később letette a szakvizsgát és ma — vörös sapkával a fején — a berlini városi vasut Bellevue-állomásának főnöke. Ügyes, megbizható, kötelességtudó*

Fritz Weber még ma is mindennap a kormánykerék mellett ül. *"Utam: ki a vásárcsarnokhoz és vissza. Gyümölcsöt, főzelékfélét, csemegeárut viszek haza az üzletembe. Sok a munka, különösen este. S ha bezárom az üzletet, össze kell számolnom és osztályoznom kell az élelmiszerjegyeket . . . de ebben már olyan gyakorlatom van, hogy az egész szinte gyermekjátéknak tünik!"*

"Örülök, ha este lesz!" *— mondja Else Tellow asszony. Este, munka után elhozza gyermekeit az NSV napközi otthonából, s ekkor: anya és háziasszony. Napközben az egyik repülőgépgyárban dolgozik, az önmüködő kalapácsot irányitja, s ehhez erő kell és ügyesség. Fiatal és egészséges: könnyen és szivesen dolgozik. A nehézmunkásoknak kijáró élelmiszeradagot kap. Minek örül a legjobban? "Ha levelet kapok a frontról . . ."*

„Igaza van!" *— mondja Georg Bida cipész, amikor elmondjuk neki, hogy egyik dolgozó kartársa szerint a 28-ik háborus évben élünk. "Igen . . . 1914 őszén tört ki a háboru. Tudja kérem, mi cipészek sokat gondolkozunk — ezt munkánk természete hozza magával. Most rengeteg a munka. Ha nem lehet mindig uj cipőt venni — megjavittatják a régit. Reggel 7-től este 11-ig javitom és kalapálom a cipőket . . ."*

Richard Belling dohányárus *63 éves. Két segédjét behivták — egyedül szolgál ki a dohányosboltban. Azt mondja, hogy amióta bevezették a szivar- és cigarettajegyet, minden rendben van. "Az áru ugyanolyan kifogástalan, mint békében" — csak a mértéktelen dohányzóknak kellett bevonniok a vitorlákat . . ."*

"A nők ma különös gonddal ápolják hajukat, *mert a szép hajnak most nem egyszer az uj ruhát vagy uj kalapot kell pótolnia. Néhány fodrászüzletet bezártak a háborus munkaerőhiány miatt, igy tehát kétszerannyi munkánk van, mint békében" — mondja Else Brunen asszony, akinek fodrász és szépségápoló-szalonja 18 alkalmazottal dolgozik*

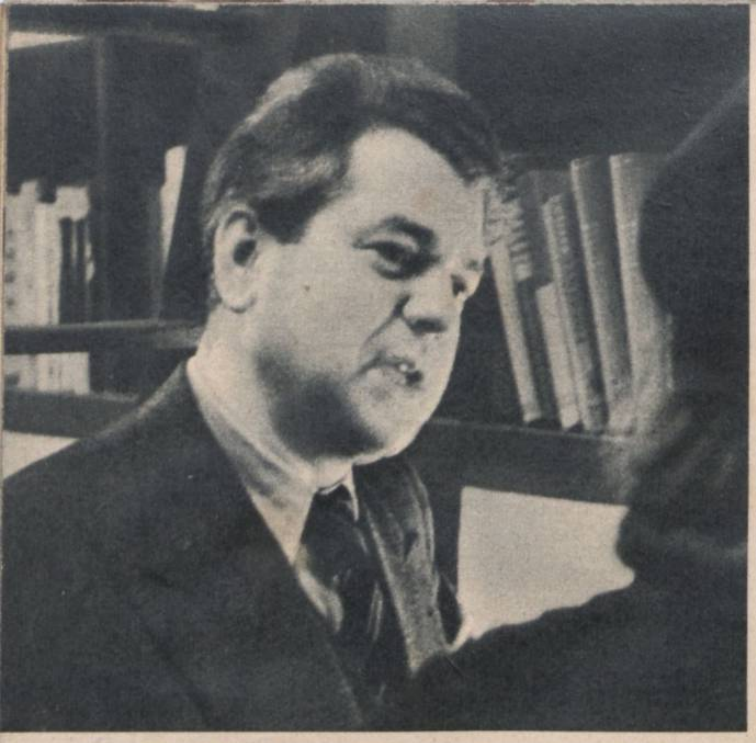

Egy kicsit mélabus *Karl Buchholz, az egyik legismertebb berlini könyvkereskedés tulajdonosa. Kirakatában tábla ékeskedik ezzel a felirattal: "Csak egy-egy könyvet adhatunk el minden könyvbarátnak!" Igen sok uj könyv jelenik meg, de a példányszámot korlátozták, viszont az olvasókedv — már a Könyvet a frontnak! — mozgalom következtében is — rendkivül megnőtt*

Irene Grieben doktorkisasszony *gyermekorvos a klinikán. Kétszer annyi munkája van, mint azelőtt, s ehhez csatlakozik még a rendelőóra a poliklinikán. Több az éjjeli szolgálat, mint azelőtt. „A gyermekek táplálkozása ellen nem lehet kifogást emelni, az egészségi arány békebeli, csak a fertőző betegségek száma növekedett meg némileg"*

Hires berlini utcakép: *virágárusasszony a Potsdamerplatzon. Schönfeld mama közel 80 éves — a szomszédos virágárusasszonyoknak anyja és nagyanyja. „Mindenki virágot akar venni" — mondja. — „Soha ennyi virágot nem adtunk el. Hogy drága a virág? Ugyan kérem! Az árakat szigoruan ellenőrzik. A virág a szerelem és szeretet jelképe, fiatalur..."*

„Benzinszagu az életem" *— mondja Otto Mewes tankállomásvezető. „14 éve állok már ennél a tanknál. Néhány rossz autóévet is megéltem, de 1933 óta mindig javult a helyzet, egyre nagyobb lett a forgalom. Ki vásárol ma benzint? Katonai és állami kocsik, szállitókocsik, az orvosok és más fontos foglalkozásu személyek autói állanak meg a tank előtt. És azután a taxik. Berlinben még mindig 1500 taxi közlekedik..."*

28 évvel ezelőtt mint huszár vett részt a háboruban. *Karl Hoffmann ma éjjeliőr. 68 éves. Este 10-től reggel 6-ig járja az utcát. Farkaskutya kiséri. Szép, nyugodt állás — mondja —, az emberek ma sokkal figyelmezettebbek, mint azelőtt. Egyetlenegyszer fordult csak elő, hogy két gyanus alakot rendőrnek adott át*

Irene, Bella és Marianne: *a Scala-varietészinház három jegyszedőnője. Sok-e a munka? Nagyon sok — felelik. Csak hétfőn van egy előadás, különben mindennap kettő, vasárnap pedig három. Milyen a háborus közönség? „Szivesen és sokat nevetnek, hálásak — mi is!" A közönség köréből ugyszólván naponta komoly házassági ajánlattal keresik fel a három csinos kisasszonyt*

Hunderttausende von Tonnen Zucker ins Meer geworfen. Hunderttausende von Tonnen Kaffee und Baumwolle verbrannt, ungezählte Farmer sind brotlos geworden und Millionen von Arbeitern dazu, alles, weil man in Versailles die Welt so schön „geordnet" hatte.

Wir haben bis 1933 nie in Verhältnissen gelebt, wie man sie von einem Frieden erwarten darf. Für uns gab es all die Jahre nie genug zu essen, für uns gab es keine Sicherheit und kein beruhigendes Bankkonto. Der Feind von 1914 lag uns noch immer gegenüber. Schlimmer als in den Schützengräben von 1918 war es, denn jetzt hatte uns der Feind an der Kehle, und jetzt konnten wir uns überhaupt nicht mehr wehren.

Da haben wir die nationale Revolution gemacht. Nicht für Gleichheit, Freiheit und Brüderlichkeit. Wir haben Revolution gemacht für die hungernden Mäuler unserer Kinder und für die Arbeit unserer Hände, für sonst nichts. Wahrhaftig, die deutsche Revolution von 1933 bestand nur darin, daß wir uns die Freiheit nahmen, wieder zu arbeiten, um uns satt essen zu können.

Wie wir gearbeitet haben! sagt mein Schuster und mißt mich, als wolle er mein Alter schätzen. Nun, das wissen Sie wohl schon aus eigener Erfahrung. Da waren keine Maschinen, und da waren keine Häuser, da lagen Felder und Wälder brach, und da fehlte es an Straßen, an Wagen, an Autos und an Lokomotiven. Wir brauchten Kohle und Erz, wir brauchten Kleiderstoffe und Arzeneien. Im Ausland kaufen konnten wir nur mit billiger Arbeit, denn seit beinahe zwanzig Jahren war Krieg, und unser Geld galt nichts jenseits der Grenzen. Was man so friedliche internationale Beziehungen nennt, gab es für uns immer noch nicht. Da war und blieb seit über zwanzig Jahren Wirtschaftskrieg. Und ab Herbst 1939 nannten unsere Gegner das Kind wieder beim richtigen Namen.

Sehen Sie, Herr Soldat, drum sage ich, mir geht es so, wie es im achtundzwanzigsten Kriegsjahr eben geht: Gut nämlich, Herr Soldat!

Denn Übung macht den Meister: Was die anderen jetzt erst langsam lernen, nämlich nicht im Frieden zu leben, nicht in Sicherheit ein Bankkonto zu füllen, nicht kaufen und essen zu können, was man möchte, nicht reisen, nicht bauen, nicht leben zu dürfen, wie man es will, sondern wie der Krieg es verlangt — das können wir in Deutschland großartig, das macht uns keiner nach ...

Mein Schuster hat mich, den PK.-Mann, der aus dem Osten in die etwas fremd gewordene Heimat kam, auf eine gute Idee gebracht:

Frage einmal, sagte ich mir, deine Berliner, so, wie sie dir begegnen, nach ihrer Meinung über das achtundzwanzigste Kriegsjahr in Deutschland.

Und das habe ich getan.

PK.-Kriegsberichter Hanns Hubmann

→

Dán leány a májusi napfényben